
Orando et laborando

A Debreceni Református Hittudományi Egyetem
évkönyve a 480. tanévről
2017/2018.

Orando et laborando

A Debreceni Református Hittudományi Egyetem

évkönyve a 480. tanévről

2017/2018.

Debrecen

2018

Orando et laborando

A Debreceni Református Hittudományi Egyetem
évkönyve a 480. tanévről, 2017/2018.

Főszerkesztő: Dr. Kustár Zoltán

Felelős szerkesztő: Dr. Kmeczkó Szilárd

Szerkesztőbizottság:

Dr. Baráth Béla Levente

Dr. Kenyhercz Róbert

Pinczésné dr. Palásthy Ildikó

A kötetet Kustár Gábor alkotásai illusztrálják.

Köszönjük, hogy hozzájárult a művek közléséhez.

A felvételeket Bura László és Kustár Gábor készítették.

A kötet beköszönő fotóját Bura László készítette.

ISSN 1786-3112

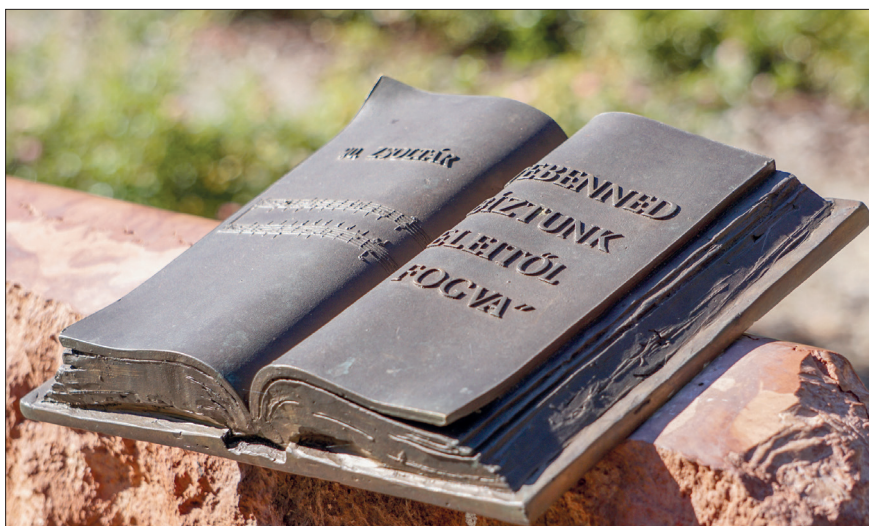
Kiadja: Debreceni Református Hittudományi Egyetem

Felelős kiadó: Dr. Kustár Zoltán rektor

Debrecen, 2018.

Nyomdai munkálatok: Kapitális Nyomdaipari Kft.

Felelős vezető: Kapusi József

A reformáció debreceni emlékműve – 2017 (részlet)

TARTALOMJEGYZÉK

I. Egyetemünk életéből	9
Bukáné Zakar Zsuzsanna: <i>Ember a sötétségben, ember a világosságban</i>	11
Dr. Kustár Zoltán: <i>Rektori tanévnnyitó beszéd</i>	15
Dr. Fazakas Sándor: <i>Beszámoló a Doktori Iskola működéséről a 2017/2018-as tanévben</i>	19
Fülekiné Joó Anikó: <i>Beszámoló a Felnőttképzési Központ 2017/2018-as tanévben végzett tevékenységéről</i>	21
Dr. Kustár Zoltán – Szegeczkiné Máté Éva Edina : <i>Külsügyi beszámoló a 2017/2018-as tanévről</i>	25
Dr. Vitéz Ferenc: <i>Beszámoló a DRHE Szenior Akadémiájára 2017/2018. tanévi munkájáról</i>	29
Dr. Németh Áron: <i>Tehetség gondozás és TDK-munka a 2017/2018-as tanévben</i>	33
Horsai Ede: <i>Beszámoló az Egyetemi Lelkésztség 2017/2018-as tanévről</i>	37
Horsai Ede: <i>Beszámoló a DRHE Egyetemi Kollégium 2017/2018-as tanévről</i>	39
Kicska László Miklós: <i>A Debreceni Református Hittudományi Egyetem Hallgatói Önkormányzatának élete a 2017/2018-as tanévben</i>	43
Dr. Kustár Zoltán: <i>Rektori tanévvzáró beszéd</i>	47
II. Eseménynaptár	53
III. Tudományos, művészeti és szakmai közéleti tevékenység	75
IV. Könyvajánló	113
Kókai Nagy Viktor: <i>Josephus és a próféták</i>	115
Németh Áron: <i>„Királyok zsoltára, zsoltárok királya”</i>	117
Peres Imre: <i>Mennyei polgárjogunk</i>	119
Peres Imre – Németh Áron (szerk.): <i>Az ókori keresztyén világ (IV)</i>	121

Kustár Zoltán – Németh Áron (szerk.): <i>Az Őszövetség és a reformáció</i>	124
Kovács Krisztián: <i>Határmezsgyén</i>	126
V. Konferenciák, szakmai rendezvények, pályázatok	129
<i>Konferenciák</i>	131
<i>Szakmai rendezvények</i>	135
<i>Hallgatói tanulmányi és tanítási versenyek</i>	141
<i>Pályázatok</i>	148
VI. Adattár	151
<i>2017 szeptemberében beiratkozott új hallgatók</i>	153
<i>A 2018-ban sikeres záróvizsgát tett hallgatók</i>	157
<i>A Doktori Iskolában abszolutóriumot szerzett hallgatók</i>	160
<i>Sikeres doktori eljárások</i>	161
<i>Hallgatói jutalmak</i>	161

I. EGYETEMÜNK ÉLETÉBŐL

Bukáné Zakar Zsuzsanna
EMBER A SÖTÉTSÉGBEN, EMBER A VILÁGOSSÁGBAN
– Igehirdetés –

Elhangzott 2017. december 14-én a karácsonyi kibocsátó
istentiszteleten a DRK Dísztermében

Textus: 1Jn 1,5–10

„Ez pedig az az üzenet, amelyet tőle hallottunk, és hirdetünk nektek, hogy az Isten világosság, és nincs benne semmi sötétség. Ha azt mondjuk, hogy közösségünk van vele, és a sötétségben járunk, akkor hazudunk, és nem cselekszük az igazságot. Ha pedig a világosságban járunk, ahogyan ő maga a világosságban van, akkor közösségünk van egymással, és Jézusnak, az ő Fiának vére megtisztít minket minden bűntől. Ha azt mondjuk, hogy nincsen bűnünk, önmagunkat csaljuk meg, és nincs meg bennünk az igazság. Ha megvalljuk bűneinket, hű és igaz ő: megbocsátja bűneinket, és megtisztít minket minden gonosztságtól. Ha azt mondjuk, hogy nem vagyunk bűnösök, hazuggá tesszük őt, és nincs meg bennünk az ő igéje.”

Kedves Testvéreim! Szeretett Gyülekezet!

Adventus Domini. „Az Úr érkezése”. Ízes, szép mondat ez. Most van az ideje, hogy idézzük ezt a két szót, amelyről ez az időszak a nevét kapta. Advent van, az Úrra várakozunk. Az Úr érkezésére. A legátus pedig az Úr küldöttként szintén érkezik. Érkezik gyülekezetekbe, parókiákra, érkezik hívekhez, lelkeszekhez. A legátus már „majdnem” angyal, hiszen hírnökként megy, hírnökként van kiküldve, hogy vigye a karácsonyi örömhírt: az üzenetet, hogy megszületett, hogy eljött, hogy köztünk van, hogy velünk van az Isten. A legátus szép feladata, hogy elmondja: az Isten emberré lett.

Adventus Domini. Érkezik az Úr és érkezik a legátus is arra a helyre, ahová meghívták, ahová kiküldték. Olyan szép az a módszer, amit Isten – ki tudja, miért – kedvesnek talál, hogy az emberre bízta a jó hír terjesztését, hogy az az egyik embertől a másikig terjedjen, és ez valami csoda módon működik is közel 2000 éve. Embertől emberig terjed a jó hír, mert mindig vannak legátusok, akik vállalják, hogy mennek, és viszik, hogy elmondják, kicsoda az Isten, s hogy ő szereti az embert. Embertől emberig, ha valaki csodát szeretne látni, hát csodálkozzon rá erre, hogy ez az egyszerű és egyszerű módszer működik.

Ez a szó, hogy „ember”, hangsúlyosan van jelen az ünnepben, az üzenetben. Hiszen ez a karácsony lényegének rövid összefoglalása: az Isten emberré lett. De mit jelent embernek lenni? Mit jelent ma embernek lenni? Isten Igéje utat mutat nekünk. Két üzenettel szeretném biztatni és bátorítani a legációba indulókat, az ünnepre készülőket, mindnyájunkat. Két üzenet, amelyben ott van a csendesség és

a magunkra figyelés. De szeretném, ha ott lenne benne a lelkesítés is, hiszen szükségünk van a megvilágosító, az erőt adó Lélekre.

Az első üzenetnek azt a címet adtam: *Ember a sötétségben*. Ugye emlékszünk a távoli vagy nem oly távoli gyermekkorra, a „félek a sötétben”, a „nem merek éjszaka leszállni az ágyról” érzésére. Sőt, nem is biztos, hogy csak a gyermekkorhoz kapcsolódik. Épp az egyik gyülekezeti tagunk, az első ifjúságán már igencsak túllévő asszonytestvér mondta, hogy ő bizony égvéig hagyja éjszakára a kislámpát: egyedül van, és neki megnyugtató ez a kis világosság, mert ő fél a sötétben.

Félelmetes a külső sötétség – hát még milyen nyomasztó a belső sötétség! S a legnyomasztóbbak közé tartozik az, amikor az ember a sötétséget saját magában fedezi fel. Amikor meglátja a maga árnyékos oldalát szívében és lelkében, a távolinak gondolt zugot. Amikor meglátjuk, hogy bizony ott van, ott is jelen van a sötétség. Napjainkban a leginkább nyomasztó a semmi sötétsége. Mert olyan sokszor látjuk, hogy az emberek életében nincs semmi, ami maradandó. Bizony, a kivilágított óriáskerek árnyékában is ott lehet ez a sötét semmi, ami az embereknek a reménytelenséget jelenti.

Ebben az ideai adventben engem megtalált egy dal, bevallom, nem a református énekeskönyvből való. A szövegét Demjén Ferenc írta, s lehet, hogy ismerős lesz: *„Ember, a világ két kezedtől sír: egyikkel a kertet ásd, másikkal a sírt. A másik, tudod, bőven várhat rád, építsd a kertet hát tovább, s közben a mindent jól vigyázd!”* Így kezdődik ez az ének. S nagyon jól összefoglalja, majdhogynem biblikusan, hogy mi is, ki is az ember. Hogy milyen nagy sírásók vagyunk: ássuk a magunkét és ássuk a másét is, miközben félünk a sötétben és a sötétből, s mégis szolgáljuk azt. Abban áll sokszor az emberi természetünk, hogy becsapjuk magunkat: hiszen, amit ások, az nem is sír. Majdnem olyan drasztikus és szomorú ez, mint amikor ordas időkben a kivégzendőkkel ásatták meg a saját sírjukat.

Sokszor így él az ember. Sírt ás, és közben hazudik szemrebbenés nélkül. Azért merem ezt a szót használni, mert hallottuk, az Igében is benne volt. János merte használni, ki merte mondani, hogy az ember hazudik. Előfordul. Ismerjük ezt a szót. Mint a mai nap folyamán is: Ebes, hittanóra. Az alsó osztályok közül az egyik: önmagunkat ellenőrizzük, a feladatot, hogy jól végeztük-e el. Az egyik padban a piros ceruza mellett ott a rádió, és megy sunyi módon a rádiózás. S amikor az ember a gyermek mellé áll, és megkérdezi, hogy is van ez, akkor azonnal jön a tagadás: „nem én voltam”! Nem ő volt, aki néhány pillanattal korábban rádiózott az orrom előtt. Nem csak egy nyolcéves gyermek tud így viselkedni, sajnos később is tudunk ilyet. Hazudni. Amikor azt hazudjuk magunknak, hogy „jó ember vagyok”. Ez az egyik legáltalánosabb hazugság, amit sokszor hallok, sokszor hallhatunk, és amin olykor rajtakapjuk magunkat is. De mit mond az Ige? Oly világosan szól, hogy félre sem lehet érteni, ha akarnánk, akkor sem sikerülne. *„Ha azt mondjuk, hogy nincsen bűnünk, önmagunkat csaljuk meg, és nincs meg bennünk az igazság.”* Ebből fakad a nagy árokásás, sírásás Isten és ember között, ember és ember között. Mert az ember becsapja magát, letagadja a bűnét, nem mer szembesülni saját magával.

S hogy miért mondom mindezt? Mert tudnunk kell, hogy kicsoda az ember ahhoz, hogy jó hírnökök legyünk. Tudnunk kell, hogy kiknek mondjuk az öröm-üzenetet. Tudnunk kell, hogy kikhez küld bennünket a mi Urunk. Hogy milyen az, amikor az ember sötétségben van. Milyen az, amikor nemcsak a külső sötétség, de a belső is megkeseríti az életet. Tudnunk kell erről, mert ebben az állapotunkban szán meg bennünket az Isten. Ebben az állapotunkban közli velünk, hogy ő irgalmas, hogy ő mellénk áll, hogy ő hozzánk érkezik.

A második üzenet címét, gondolom, nem lesz nehéz kitalálni: *Ember a világosságban*. Gyakran kerülünk választási helyzetbe, hogy sírt ásunk-e, vagy kertet építünk. Amikor a sötétség, az öngazság és a hazugság mellett döntünk, amikor engedünk a haragnak és az önzésnek, akkor mindig adunk a sírásásnak egy esélyt. Az advent arra hív bennünket, hogy letegyük a lapátot és a kapát, s készek legyünk hozzáfogni a kertépítéshez. Arra hív bennünket az advent, és arra kell hívnia az embereket minden legátusnak, aki küldöttként érkezik majd, hogy tanuljunk meg különbséget tenni sötétség és világosság között, és tanuljuk meg kimondani az igazságot úgy, ahogy az Igében van: „*Ha megvalljuk bűneinket, hű és igaz ő, megbocsátja bűneinket, és megtisztít minket minden gonoszságtól.*”

Ha világosságban akarok járni, minden esetben igazat kell mondani, be kell vallani, ha radíroztam. Bevallom tehát azt, aki vagyok. Nem akarom jobbnak mutatni magam. A világosságban járás igazmondással indul és önismerettel folytatódik. Azt mondja az Ige, hogy az igazság szabaddá tesz. Az az igazság, amely Krisztusban jelent meg, hiszen ő a mi szabadítónk. Ő tudja megtenni mivelünk, hogy a világosságban járjunk. Ha őt követjük, biztosan erre az útra lépünk.

Világosságban járni. Nem véletlen ám, hogy meg kell tanulni a hitvallást, mert oly sok bölcsesség van benne. Világosságban járni, igen, azt jelenti, hogy tudom, milyen nagy az én bűnöm és nyomorúságom. Tudom, hogy mi módon szabadít meg engem az én Uram bűneimtől és nyomorúságaimtól, és tudom azt is, hogy milyen hálával tartozom neki. Ember a világosságban. Ugye tudod, hogy ez rólad szól? Neked kell annak lenni! Neked is annak kell lenned! Akkor tudjuk vinni, hirdetni és átadni, ha tudjuk magunkról, hogy emberek vagyunk a világosságban.

A legátusprédikációk minden bizonnyal megvannak, talán igaz az Ige, hogy „futásomat elvégeztem”, vagy hamarosan igaz lesz. El kell mondani, fel kell készülni, kívülről meg kell tanulni. De az a kérdés, hogy belülről is tudod-e majd mondani! Belülről fakadóan, a mondanivalóval azonosulva. Mert érezned kell, éreznünk kell adventben ünnepre készülve, hogy én is ember vagyok a világosságban.

Emlékszem, néhány évvel ezelőtt a televízióban volt egy reklám. Egy ember a tükör előtt önmagát biztatja, hogy „igen, meg tudod csinálni”! Kevés. Kevés a tükör előtt azt mondani magadnak, hogy „meg tudod csinálni”. Tudod, mit mondj a tükör előtt magadnak? Mondd a következőt: Ember vagyok a világosságban, és Krisztushoz tartozom. Őt követem. Lehet, hogy úgy gondolod, nem fog sikerülni, de az Isten Lelke ott lesz veled, és azt fogod majd érezni, hogy nem én szóltam, hanem az Ige szólt általam, valóban legátus voltam, küldött, hírnök, már majdnem angyal.

Isten emberré lett, és ezt az egyszerű igazságot bízta ránk: legyünk mi is emberek. Oly módon, ahogy Krisztus élénk éli azt. Ez a feladat. Szép, de nem könnyű. De nem vagy egyedül benne, miként én sem vagyok egyedül benne. Senki nincs egyedül benne, aki valóban azonosul az Isten Igéjével, aki kész az igazmondásra, kész szembesülni önmagával, és kész Istenbe vetni a bizodalmát.

Ez volna a feladat: embernek lenni, s nem csak adventben és karácsonykor, hanem minden körülmények között. És ugyanez volna a lelkipásztor előtt álló feladat is. Olyan embernek lenni, amilyennek az Úr teremtett, és látni akar bennünket. János első leveléből szólt az Ige: *„Ez pedig az az üzenet, amelyet tőle hallottunk, és hirdetünk nektek, hogy az Isten világosság, és nincs benne semmi sötétség.”* Egészen egyértelmű ez az Ige. Az Istenhez tartozva a világosságban járunk.

Vigyétek ezt az üzenetet! Vigyétek magatokban, vigyétek a Bibliátokban, vigyétek a jól legépelt prédikációkban, vigyétek a világosságot, az üzenetet, és maradjatok meg ti is benne! Így legyen!

Ámen.

Bukáné Zakar Zsuzsanna
lelkész

Dr. Kustár Zoltán
REKTORI TANÉVNYITÓ BESZÉD

Elhangzott a DRHE tanévnyitó ünnepi közgyűlésén
a Debreceni Református Nagytemplomban 2017. szeptember 2-án

Főtiszteletű Egyetemi Közgyűlés!

A reformáció 500. évfordulója az egyházi iskolarendszernek is kiemelt ünnepe. Hiszen a reformáció hatása éppolyan meghatározó a közoktatás rendszerének a kiépülésében, a felsőoktatási iskolarendszer nyújtotta társadalmi felemelkedésben, a természettudományok magyar nyelvű meghonosításában és széles körű elterjesztésében, valamint a magyar nyelvű tankönyvkiadás és a nemzeti irodalom területén, mint – elsődleges szándékának megfelelően – az egyházi élet, a liturgia, a dogmatika és az intézményes egyházhoz és a Bibliához való viszony megújulásában.

Az a felismerés, hogy az ember egyedül a Szentírásból ismerheti meg Istent és önmagát az üdvösség elnyeréséhez elégséges mértékben, teljes természetességgel hozta magával a felismerést, hogy a bibliaolvasás képessége nem lehet a kevesek kiváltsága. Meg kell tanulni olvasnia mindenkinek, hogy a Szentírást kézbe vehesse, hogy a törvényből nap mint nap okuljon, az evangéliumból pedig nap mint nap épüljön, a hitviták szaggatta korokban pedig – magasabb képzettség esetén – a hittudósok állításai között felelősen eligazodjon.

A templom és az iskola így a reformátorok számára kezdettől fogva összetartozott, s nagy hangsúlyt fektettek arra, hogy a humanista pedagógia eredményeit a reformatori teológia szolgálatába állítsák. Philipp Melanchthon, Luther Márton közvetlen munkatársa a német oktatási rendszer megreformálásával vívta ki a *Praeceptor Germaniae* címet. Vallotta ő is, hogy „az iskola az egyház veteményeskertje” – és ennek szellemében születtek meg tollából az első valláspedagógiai jellegű művek, dolgozott 1525 és 1528 között a szász választófejedelem megbízásából „egy régiók felett álló egyház- és iskolarendszer”^{*} kialakításán, majd alkotta meg 1529 után számos közép- és felsőfokú tanintézet oktatási és nevelési szabályzatát.

Hazánkban sem volt ez másképpen. A magyar reformátorok kezdettől fogva szintén nagy hangsúlyt fektettek az iskolahálózat kiépítésére és korszerű működtetésére. Debrecenben is így vált 1538-ban protestánssá, majd reformátussá a 14. század óta fennálló városi plébániai iskola. Ebből a kicsinyke mustármagból nőtt aztán ki – hogy saját intézményünk példájánál maradjunk – az a közép- és felsőfokú oktatási intézmény, amely egész Erdélyt, a Tiszántúlt és a Tiszáninnent behálózó iskolarendszer középpontjává vált. Ezeket a régiókat – a lelkeszeken túl –

---

^{*} DIENES DÉNES (szerk.): *A reformáció*. Sárospatak: Hernád Kiadó, 2008, 109.

természetesen tanítókkal is a debreceni Kollégium látta el. A debreceni *iskola* írni és olvasni tanított, a városi nyomda ontotta a magyar nyelvű műveket, az iskola tanárai a nyugati műveltség legfontosabb közvetítői és terjesztői lettek, miközben széles néprétegek előtt nyílt meg az út a műveltséghez és a felemelkedéshez ott, ahol Debrecenből és a hozzá hasonló református kollégiumokból érkezett a lelkész, és fogadott tanítókat a falusi, kisvárosi iskola.

Református egyház és közoktatás. Lelkésznevelés és tanítóképzés. Megtérésre hívás és köznevelés. Biblia és tankönyvkiadás. Lelki építés és anyanyelvű könyvek nyomtatása. Hitvédelem és korszerű tudományos ismeret szószékről és a nyomtatott prédikációkban. Hitvallás és természettudomány, teológia és pedagógia. A reformáció 500. évfordulóján jó ismét tudatosítanunk magunkban, hogy ezek nem ellentétes fogalmak, sőt: hazánk iskolatörténetében – és hisszük, hogy a magyar református iskolarendszert tekintve napjainkban is – szorosan összetartoznak.

Természetes hát, hogy a reformáció emlékévének utolsó negyedébe lépve mindezekről megemlékezünk. Gazdag programokkal telt eddig is az év, és büszkék lehetünk rá, hogy a Református Egyház számos központi ünnepe, rendezvénye éppen Debrecenben zajlott, s hogy ezekben a Debreceni Református Kollégium legmagasabb szintű oktatási intézményeként egyetemünk is méltó módon vette ki a részét. Miközben folytatjuk az emlékezést, a protestáns egyházaknak a magyar iskolarendszer kialakulásában betöltött történelmi szerepéről is méltó és jogos megemlékeznünk.

Miután visszatekintettünk a múltba elégedetten számba véve őseink eredményeit, fordítsuk figyelmünket a jövő felé, és keressük meg benne a saját feladatunkat is! Mire kötelez bennünket, a Debreceni Református Hittudományi Egyetem közösségét a protestantizmus 500 éve, egyházunk 450 éves múltja s e kettő között intézményünk eddigi 479 éve? Mire kötelez bennünket ez a most megnyíló 480. tanév?

Mindenekelőtt arra, hogy a munkánkat ebben az évben is odaadóan, a templom és az iskola szolgálatában folytassuk. Hitéleti és világi szakjaink kettősége nem strukturális kényszer, nemcsak a fenntarthatóság kérdése, hanem sokkal több ennél: ennek a történelmi múltnak a vállalása és a jövő szolgálatába állítása is. A templom és az iskola, a szószék és a katedra kérdése szorosan összetartozik. És hiszem, hogy egy teológus is csak megfelelő műveltséggel és pedagógiai ismeretekkel lehet jó lelkész, miként jó tanító is csak kellő elhivatottsággal, létének értelmét az önérvényesítésnél magasabb dimenziókban kereső hallgató lehet. És hiszem, hogy mennél jobban össze tudjuk kapcsolni akaratumat, képességeinket, szakmaiságunkat és értékszemléletünket, akik szószékről vagy katedráról jöttünk, annál jobb lelkészt és annál jobb tanítót képzünk és nevelünk, miközben mi magunk és intézményünk egyaránt egymás által gazdagodhatunk.

De szükségünk lesz az összefogásra azért is, hogy a képzési palettánkat tovább szélesíthessük. A vallástanárképzésben e tanév során meg kell majd vizsgálnunk annak a lehetőségét, hogy – az egyházkerület református középiskoláinak kérésével összhangban – a vallástanár szakot tudjuk-e néhány más szakkal párosítani.

A szakirányú továbbképzések terén gyorsabban lehet követni a társadalmi változásokat és az egyházi igényeket, mint a BA vagy az MA oktatás szintjén: mind a pedagógus, mind pedig a hitéleti képzések terén vannak még kiaknázatlan lehetőségeink. Az oktatási kormányzat éppen most alakítja át a pedagógus-továbbképzés rendszerét: fontos, hogy felkészülten érjenek bennünket a változások. Mindebben számítnak a hazai református felsőoktatási intézményekkel és a Debreceni Egyetemmel fennálló jó kapcsolatainkra, s törekszünk a szakmai együttműködést mindannyiunk közös hasznára még inkább elmélyíteni.

A diplomás pályakövetés és az alumni rendszer a modern felsőoktatásban a minőségbiztosítás és minőségfejlesztés egyik fontos eszköze. E téren fontos újításokat tervezünk: a Tanulmányi Osztályon fel fogjuk állítani azt az Alumni Központot, melynek szabályzati alapjait már a múlt tanévben megteremtettük, így a központ már az ősz folyamán megkezdheti a munkáját. Saját tudományos repozitóriumaink felállításától és a Magyar Tudományos Művek Tárában való megjelenésünk erősítésétől kutatási eredményeink elérhetőségének és idézhetőségének javulását várjuk.

S végül örömteli esemény, hogy a debreceni református iskolahálózat felújítását és megújítását célzó beruházási projekt utolsó állomásaként elkészült a Poroszlai utca 10. szám alatti új felsőoktatási kollégiumunk, melynek udvarát saját forrásaiból parkosítottuk. A Maróthi György Kollégium teljes felújításával, energetikai korszerűsítésével és újrabútorozásával – reményeink szerint – november végére elkészülünk. Mindenekelőtt a Poroszlai úti Andaházy Kollégiumtól várjuk azt, hogy hallgatóinknak közös otthonává, az ifjúsági élet és a hallgatói önkormányzatiság kiemelt színterévé, az összekovácsolódás, a testvéri közösség és kollegiális kapcsolatok megalapozásának helyszínévé válik.

Közösség, hit, tudás. Intézményünk hármas jelszava értelmében kívánom, hogy ez a tanév a református keresztyén örökségünk és évszázados hagyományaink szellemében legyen a Szentháromság Istennel és egymással való közösségünk, a hitre jutás és a hitépítés, valamint a korszerű, elmélyült ismeretszerzés alkalma hallgatóink, oktatóink, látogatóink és gyakorlóhelyeink számára. Kívánom, hogy a gazdag reformátori örökségünk e tanévben is gazdagítson, az új feladatok új megoldásai felé ösztönözzön bennünket.

Ezekkel a gondolatokkal egyetemünk 480. tanévét ünnepélyesen megnyitom.

*Dr. Kustár Zoltán, PhD, dr. habil.
a DRHE rektora*

Dr. Fazakas Sándor
BESZÁMOLÓ A DOKTORI ISKOLA MŰKÖDÉSÉRŐL
A 2017/2018-AS TANÉVBEN

A 2017/2018-as tanévben első alkalommal szerveztük meg a 266/2016. (VIII. 31.) kormányrendelet által előírt és a 2016 szeptemberétől érvényes új típusú képzési rend szerinti doktori komplex vizsgát. A jelentkezéshez előírt feltételeket három hallgató teljesítette: Kallós Lilla Katalin, Lucski Márta és Repelik Gábor. A június 7-i komplex vizsgán mind az elméleti rész (szigorlat), mind a disszertációs rész mindhármuk számára sikeresen zárult.

A tanév során a 32 fős hallgatói létszámból az első félévben 27, a második félévben 28 aktív hallgatónk volt. Nappali tagozaton 12 fő, levelező tagozaton pedig 16 fő folytatta a tanulmányait. A tanév végére 7 doktoranduszunk szerezte meg az abszolutóriumhoz szükséges krediteket. Oktatóink száma jelenleg 22 fő, közülük 8 fő külső oktatói minőségben segíti a Doktori Iskola munkáját. A tanév során a Doktori Iskola két korábbi hallgatója, Retkes Attila és Székely József szerzett fokozatot *summa cum laude* minősítéssel. Doktorrá avatásukra 2018 novemberében, a magyar tudomány ünnepén kerül sor.

A következő tanévre történő jelentkezés alkalmával, 2018. június 12-én 6 fő jelentkezett felvételre, és mindannyian felvételt nyertek. A rendelkezésünkre álló 3 nappali képzési státuszra azonban csak 2 főt tudtunk felvenni, ezért a Doktori Tanács pótfelvételi kiírásáról döntött. A szeptember 10-én megtartott pótfelvételi eljárás sikeres volt: 1 fő nappali képzésre, további 3 fő pedig levelező képzésre nyert felvételt, így az összesen felvett hallgatók száma 10-re növekedett. A tanév végére 7 doktoranduszunk szerezte meg az abszolutóriumhoz szükséges krediteket. Öröndöset, hogy egyre több olyan hallgató jelentkezik releváns kutatási témával a Doktori Iskola valamely témakiírására, aki több éves szakmai tapasztalat, valamint meghatározó élettapasztalat birtokában kíván tudományos kutatást folytatni és fokozatot szerezni.

Az első félévben – a reformáció 500 éves jubileumi évére való tekintettel – *Semper Reformanda* címmel egy interdiszciplináris kurzust hirdettünk meg, szem előtt tartva a reformáció örökségének több szempontú megközelítését. Az előadás-sorozat 10 alkalman saját oktatóinkon kívül dr. Lukács Olga, a Babeş-Bolyai Tudományegyetem Református Tanárképző Karának dékánja volt a vendég-előadó. A képzésen 13 doktoranduszunk vett részt.

A második félévben a *Bibliai antropológia* elnevezésű kurzus két tömbösített alkalman először dr. Németh Áron *Az ószövetségi antropológia kutatásának újabb irányvonalai*, majd dr. Peres Imre *Az újszövetségi antropológia a hellenista környezetben* címmel tartott előadást. A kurzuson 14 hallgató vett részt. A félév során a doktorandusz hallgatóknak lehetőségük nyílt bekapcsolódni a „*Mielőtt megformáltak*

az *anyaméhben*” (Jer 1,5) című bioetikai kutatószeminárium heti rendszerességgel sorra kerülő alkalmába is.

2017. november 30-án díszdoktoravatással egybekötött tudományos üléssel csatlakoztunk a magyar tudomány ünnepéhez kapcsolódó programsorozathoz. A tudományos ülés címe *Reformáció az Arany-émlékév tükrében – Ember, művelődés és tudomány kapcsolatának változásai* volt. A délelőtti folyamán került sor dr. Buzogány Dezső kolozsvári professzor díszdoktorrá avatására, délután pedig Arany János centenáriumaához kapcsolódva tárlatvezetés és városi séta tette gazdagabbá a programot. Kísérőprogramként az MRE Kálvin János Kiadójával közösen szerveztünk könyvbemutatót. Egyetemünk legfrissebb kiadványai mellett a Kálvin Kiadó három olyan 2017-ben megjelent kötete is bemutatásra került, melyek szerkesztői és szerzői között említhetjük Doktori Iskolánk egy-egy oktatóját is.

2017. október 26-án a kolozsvári Babeş–Bolyai Tudományegyetem díszdoktorává avatta dr. Fazakas Sándort, a Doktori Iskola vezetőjét.

Továbbra is elégedettségünket fejezzük ki a Doktorandusz Kollégium munkája iránt. Dicséretes, hogy a hallgatók az önképzés programját kellő színvonalon maguk szervezik.

*Dr. Fazakas Sándor, PhD, dr. habil. dr. h.c.
a Doktori Iskola vezetője,
a Doktori Tanács és a Habilitációs Tanács elnöke*

Fülekiné Joó Anikó
BESZÁMOLÓ A FELNŐTTKÉPZÉSI KÖZPONT
2017/2018-AS TANÉVBEN VÉGZETT TEVÉKENYSÉGÉRŐL

A DRHE Felnőttképzési Központjának fő tevékenységi körét továbbra is a pedagógus-továbbképzés adja. Két és négy féléves szakirányú továbbképzéseket indítunk, rövidebb képzési programokat és szakmai napokat szervezünk, továbbá hozzánk tartoznak a Szenior Akadémia szervezési és technikai feladatai.

A központ személyi állományában több változás is történt az előző tanévhez képest. 2017. augusztus 1-től a Felnőttképzési Központ vezetői tisztségére Fülekiné Joó Anikó kapott megbízást. 2017. november 1-től megváltunk Fehér Péter oktatásszervezőtől, aki családjával elköltözött Debrecenből. Új lakhelyén a közösségi ház és a könyvtár vezetője. Harangi Ibolya oktatásszervező továbbra is a szervezeti segítségünk munkatársa.

Indított szakok:

A 2017/2018. tanévben négy szakirányú továbbképzési szakon hat csoportban folyt képzés. A hallgatói létszám 75 fő volt az alábbi megoszlásban:

Szakirányú továbbképzési szak	Létszám
Család- és gyermekvédelem	9 fő
Drámapedagógia I. évfolyam	15 fő
Fejlesztőpedagógus I. évfolyam	12 fő
Fejlesztőpedagógus II. évfolyam	17 fő
Pedagógus szakvizsga I. évfolyam	16 fő
Pedagógus szakvizsga II. évfolyam	6 fő
Összesen	75 fő

Az első évfolyam létszáma 52 fő, a második évfolyamé pedig 23 fő volt.

Oktatók:

A Felnőttképzési Központ oktatási feladatainak megvalósításában 9 főállású oktató és 19 óraadó tanár működött közre. Az oktatásban – a képzések jellegéből adódóan – elsősorban a Pedagógia és Pszichológia Tanszék oktatóira számíthattunk, de bekapcsolódott a Magyar Nyelvi és Irodalmi, a Természettudományi, a Rajz és Vizuális Nevelés, a Testnevelési, valamint a Gyakorlati Teológiai Tanszék egy-egy oktatója is.

Külső óraadónak a téma elismert képviselőit igyekeztünk meghívni. Részt vett az oktatási programunkban Bartháné dr. Kmetty Éva pszichológus, mentálhigiénikus, Dancsó Dalma Éva drámapedagógus, Kelemen Gabriella, a Református Pedagógiai Intézet debreceni telephelyének koordinátora, Láposi Teréz, a Vojtina Bábszínház művészeti vezetője, dr. Pető Ildikó, a Debreceni Egyetem gyógypedagógia szakjának szakfelelőse, Ember Sándor, a Kölcsey Ferenc Református Gyakorló Általános Iskola intézményvezetője, Erdei Sándor, a Hajdú-Bihar Megyei Gyermekvédelmi Igazgatóság vezetője, Radványi Csaba, a Református Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény Debreceni Tagintézményének vezetője és Tóth Dénes Árpád újságíró, mozgásszínházi rendező.

Hallgatói elégedettség:

A képzések hatékonyságáról, eredményességéről – többek között – a hallgatók által kitöltött minőségbiztosítási kérdőívek adnak visszajelzést.

Az ötfokozatú skálán a család- és gyermekvédelem szakosok 5,00-ra, a fejlesztőpedagógusok 4,63-ra, a pedagógus szakvizsgások 3,92-re értékelték a képzések korszerűségét, gyakorlati hasznosságát, az oktatók szakmai felkészültségét, a képzések szervezettségét. Alacsonyabb pontszámot a képzés korszerűsége és gyakorlati haszna kapott – elsősorban a Pedagógus szakvizsga elnevezésű képzésen –, ezért a következő félévek elsődleges feladata az ismeretanyag korszerűsítése és a képzés gyakorlatiasabbá tétele lesz. Ennek szakmai háttérét az biztosíthatja, hogy elkészült a Pedagógus szakvizsga képzés képzési és kimeneti követelményeinek (KKK) átdolgozott változata. Az új KKK alapján a képzés mintatantervét módosítottuk, és megszülettek az új tantárgyleírások is, amelyeket a Szenátus elfogadott. Ezúton is köszönöm Pinczésné dr. Palásthy Ildikó képzésfelelős, valamint a Pedagógia és Pszichológia Tanszék oktatóinak munkáját.

A fejlesztőpedagógus hallgatók a szóbeli visszajelzéseik alapján különösen elégedettek voltak a gyakorlattal. A gyakorlati képzés új eleme, hogy hallgatóink Radványi Csaba intézményvezető irányításával részt tudnak venni a Református Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény Debreceni Tagintézményének szakemberei által vezetett egyéni és kiscsoportos fejlesztő foglalkozásokon.

Tanfolyamok:

A 2017/2018. tanévben három 30 órás pedagógus továbbképzési program alapítási kérelmét nyújtottuk be a Pedagógus Akkreditációs Bizottsághoz:

- Jelenségalapú tudásszervezés hiperszövegek kialakításán keresztül,
- Kreatívírás-tanítás módszerei,
- Jelenségalapú tanítás- és tanulásszervezés az idegen nyelvi órán.

A Jelenségalapú tudásszervezés hiperszövegek kialakításán keresztül című program akkreditációja sikeresen megtörtént. A képzést dr. Boda István tanszékvezető főiskolai tanár dolgozta ki. A másik két tanfolyamot dr. Vitéz Ferenc tanszék-

vezető főiskolai docens és Fülekiné Joó Anikó központvezető állították össze. Az indításukhoz még várjuk az Oktatási Hivatal engedélyét.

Rendezvények, továbbképzések:

Szakmai napjainkat, amelyek részvételi díjas továbbképzések voltak, ebben a tanévben is kellő érdeklődés kísérte. A két nagyobb rendezvényre a pedagógusok a régió öt megyéjéből (Békés, Borsod-Abaúj-Zemplén, Hajdú-Bihar, Pest és Szabolcs-Szatmár-Bereg), valamint a határon túlról is érkeztek. Valamennyi rendezvényünk 5 órás, tanúsítványt adó továbbképzés volt. Az időpontokat, a képzések témáját és a résztvevők számát az alábbi táblázat foglalja össze:

2017. október 7.	Dyslexiás tanulók fejlesztése, integrálása: Meixner-módszer a gyakorlatban – Zádorné Kondor Erika magyar nyelv és irodalom szakos középiskolai tanár, Meixner-módszer-tréner
2017. december 2.	Kihívást jelentő viselkedések befolyásolásának lehetőségei és technikái – Őszi Tamásné gyógypedagógus, a budapesti Autizmus Alapítvány Általános Iskolájának vezetője
2017. december 2.	Dyslexiás tanulók fejlesztése, integrálása: Meixner-módszer a gyakorlatban – Zádorné Kondor Erika magyar nyelv és irodalom szakos középiskolai tanár, Meixner-módszer-tréner
2018. április 24.	„A mese és a gyermek” címmel megrendezett szakmai nap – dr. Kádár Annamária egyetemi adjunktus (Babeş-Bolyai Tudományegyetem, Pedagógia és Alkalmazott Didaktika Intézet), pszichológus, Gajdóné dr. Gódné Andrea adjunktus (ELTE Tanító- és Óvóképző Kar), Koósné Sinkó Judit mestertanár (ELTE Tanító- és Óvóképző Kar), közös szervezésben a Magyar Nyelvi és Irodalmi, valamint a Pedagógia és Pszichológia Tanszékkel.

Szenior Akadémia:

Egyetemünk a 2017/2018. tanévben is folytatta a Szenior Akadémia programját. A képzés programigazgatója dr. Bölcskei Gusztáv, szakmai felelőse dr. Vitéz Ferenc, oktatásszervezési felelőse Harangi Ibolya volt. A képzés iránt a kezdetektől nagy az érdeklődés. Az alábbi táblázat a részvételi mutatókat foglalja össze:

	2016/2017. I. félév	2016/2017. II. félév	2017/2018. I. félév	2017/2018. II. félév
Regisztrált hallgatók	411 fő	412 fő	419 fő	414 fő

Egy-egy félévben öt alkalommal, összesen tíz előadáson vesznek részt a hallgatók. A teljesítést félévente tanúsítvány dokumentálja. A tanév során a III. félév elvégzéséről 269, míg a negyedik félévről 242 tanúsítványt adhattunk ki. A négy félévet elvégzett hallgatók – összesen 163-an – a Szenior Akadémia első végzős évfolyamaként ünnepélyes keretek között vehették át végbizonyítványukat.

Fülekine Joó Anikó
központvezető

Dr. Kustár Zoltán – Szegeczkiné Máté Éva Edina
KÜLÜGYI BESZÁMOLÓ
A 2017/2018-AS TANÉVRŐL

Erasmus+ program:

2017 februárjában – a korábbi évekhez hasonlóan – a DRHE eredményesen pályázott a Tempus Közalapítványnál a 2017/2018. tanévi Erasmus mobilitási létszámokra és támogatásokra. Az Erasmus+ program keretében a tanév során intézményünk összesen 50.730 eurót fordított a mobilitási ösztöndíjak, valamint a program szervezési költségeinek a fedezésére.

Egyetemünk Erasmus-programjában a tanév során 29 fő vett részt. Erasmus-ösztöndíjban 11 hallgató, az oktatói és a személyzeti mobilitás keretében pedig 18 oktató, illetve dolgozó részesült támogatásban. A kiutazó hallgatóink közül 5 fő doktorandusz, 4 fő teológia-lelkész, 2 fő pedig tanító szakon folytat tanulmányokat. A tanulmányi ösztöndíjat 9 hallgató, míg a szakmai gyakorlati ösztöndíjat 2 hallgató nyerte el.

Erasmus-partnerintézményeinkből 6 hallgató tanulmányokat folytatott, 1 fő pedig szakmai gyakorlatot teljesített a DRHE-n, 12 kolléga oktatói, 5 fő személyzeti ösztöndíjjal látogatott egyetemünkre.

A tanév során Erasmus-partnereink köre is bővült, mivel intézményközi megállapodást kötöttünk a németországi Kirchliche Hochschule Wuppertal/Bethel hit-tudományi főiskolával. Ez a kapcsolat elsősorban a teológia és a szervezetfejlesztési képzés számára ígérkezik gyümölcsözőnek.

Makovecz Hallgatói Ösztöndíjprogram:

Egyetemünk a hallgatói mobilitás elősegítésének érdekében meghosszabbította az Emberi Erőforrások Minisztériuma által támogatott Makovecz Hallgatói Ösztöndíjprogram keretében létrejött együttműködést a Kolozsvári Protestáns Teológiai Intézettel, a Selye János Egyetemmel, valamint a beregszászi II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskolával. A megállapodások keretében a kolozsvári intézmény 2 hallgatója, valamint a komáromi egyetem 1 diákja folytatott tanulmányokat a DRHE-n.

Erősödő dél-koreai és holland kapcsolatok:

Egyetemünk a tanév során megújította korábbi együttműködési keretmegállapodását a dél-koreai Honam Theological University and Seminary (Kvangdzu) egyetemmel annak érdekében, hogy az intézmény a következő tanévben egyetemünkről kiutazó lelkész szakos vendéghallgatót fogadhasson. Hasonló célból a szintén dél-koreai Presbyterian University and Theological Seminary (Szöul) egyetemmel fennálló együttműködés keretében új, a hallgatói mobilitást szabályozó megállapo-

dást írtunk alá, amelynek köszönhetően a jövő tanévben ez a dél-koreai partner-intézményünk is tud majd egy magyar hallgatót fogadni.

Ugyancsak a tanévben döntött egyetemünk Szenátusa együttműködési keret-megállapodás aláírásáról a holland Theologische Universiteit Kampen (Kampen) egyetemmel, amely intézmény jelenleg is Erasmus-partnerünk, de az új megállapodás a tudományos kutatás terén is megteremti az együttműködés szervezett kereteit.

E kapcsolatok fejlődésében kiemelkedő szerepet játszott oktatónk, dr. Kovács Ábrahám (Dogmatikai Tanszék), aki április 9–13. között a külügyminisztérium megbízottjaként segítette a szülői magyar nagykövetséget a dél-koreaiak Magyarország-képének kialakításában, és előadásokat tartott a magyar reformációról az EWha University, a Seoul Jangsin University és a Presbyterian University and Theological Seminary egyetemeken. Ugyancsak e kapcsolatok erősödését hivatott szolgálni a Dogmatikai Tanszék által indított kiadványsorozat, amely a dél-koreai presbiterianus egyházak teológiáját kívánja a magyar olvasókkal megismertetni. A sorozat második köteteként a tanév során egy szakmonográfia jelent meg.

Határon túli kapcsolatok:

2017. november 4-én dr. Németh Áron (Őszösvetségi Tanszék) és dr. Gonda László (Missziói és Felekezettudományi Tanszék) meghívott előadóként vett részt a Horvátországi Református Keresztény Kálvini Egyház lelkésztovábbképző konferenciáján Kórógyon (Horvátország).

Dr. Kovács Ábrahám (Dogmatikai Tanszék) a Partiumi Keresztény Egyetemre kapott oktatói kinevezést, dr. Fazakas Sándor (Egyházzociológiai és Szociáletikai Tanszék) és dr. Bodó Sára (Gyakorlati Teológiai Tanszék) pedig a Babeş-Bolyai Tudományegyetem rendszeres óraadójaként segíti Erdélyben a magyar felsőoktatás ügyét.

Külföldi vendégeink:

A tanév során számos olyan vendég és vendégoktató érkezett egyetemünkre, akik látogatása nem az Erasmus+ program keretében valósult meg.

2017. október 4-én magas rangú holland delegáció látogatott a Debreceni Református Kollégiumba és intézményünkbe is. A küldöttség vezetője, a Holland Szenátus felsőházának elnöke, öexc. Ankie Broekers-Knol díszbéd keretében beszélgetést folytatott az egyházkerület és az egyetem vezetésével, majd a Nagykönyvtár és az Oratórium megtekintése után a Gályarabok emlékoszlopának érintésével a Nagytemplomot látogatta meg. A baráti hangulatú találkozó diplomáciai jelentősége messze túlmutatott intézményünk és Debrecen határain.

2017. október 16–20. között a Dogmatikai Tanszék meghívására egyetemünkre látogatott dr. Andrew McFarlane professzor, az Edinburgh-i Egyetem kutatója, és vendégelőadást tartott *Karl Barth's Christological Revolution – An Introduction to Barth's Theology* címmel.

Az amerikai egyesült államokbeli Atlantában működő Columbia Seminaryről 2018. január 12-én délelőtt vendégek érkeztek a DRHE-ra. A Columbia Seminary oktatóinak és hallgatóinak egy csoportja rendszeresen Magyarországra látogat, s más városok mellett minden alkalommal felkeresik Debrecent is.

Ugyanezen a napon, január 12-én délután a Hun–Han magyar–koreai teológiai fórum sárospataki konferenciájának a résztvevőit fogadta dr. Kustár Zoltán rektor, aki a találkozó keretében körbevezette a vendégeket az épületen, megismertette velük intézményünk múltját és jelenét. A látogatók között volt egyetemünk két dél-koreai együttműködő partnerének képviselője is.

Április 14-én a Református Egyházak Világközösségének elnöke, Najla Kassab lelkész nő járt intézményünkben. A látogatás során lehetőség nyílt egy személyes találkozóra is, amely során beszélgetést folytatott dr. Kustár Zoltánnal a lelkész-képzésünkről, valamint a szíriai keresztények helyzetéről.

Külföldi látogatások, intézményi szintű találkozók:

2018. április 17–22. között a hollandiai Kampenben *Theology in a World of Ideologies: Authorization or Critique?* címmel került sor a 11. nemzetközi Comenius-konferenciára. Az ideológiák és a hit kapcsolatát körüljáró jó hangulatú, konstruktív tanácskozáson intézményünket dr. Kustár Zoltán, dr. Németh Áron (Őszövetségi Tanszék), dr. Hodossy-Takács Előd (Bibliai Teológiai és Vallástörténeti Tanszék), dr. Gonda László (Missziói és Felekezettudományi Tanszék) oktatók és Damásdi Dénes PhD-hallgató képviselte. A látogatás során intézményünk rektora találkozott a kampeni egyetem vezetőjével is, s az egyeztetés során együttműködési keretmegállapodás aláírásáról döntöttek. A két egyetem szenátusa által jóváhagyott dokumentum ünnepélyes aláírására a következő tanév elején Debrecenben került sor.

Dr. Kustár Zoltán, PhD, dr. habil.
a DRHE rektora

Szegeczkiné Máthé Éva Edina
külügyi referens

Dr. Vitéz Ferenc
BESZÁMOLÓ A DRHE SZENIOR AKADÉMIAJA
2017/2018. TANÉVI MUNKÁJÁRÓL

Idén az 50 év fölötti korosztály számára hirdetett felsőfokú végzettséget nem adó ingyenes képzésforma, a 2016 őszén indult Szenior Akadémia 3–4. szemeszterét szerveztük meg. A korábbi rend szerint félévenként 5-5 alkalommal, alkalmanként 2-2 előadást hallgathattak meg a résztvevők. Az összes regisztrált hallgató létszáma 2018 tavaszára meghaladta a 400 főt. Az egyes szemeszterek jelenléti ívek alapján igazolt teljesítését félévente tanúsítvány, a 4. félév végén díszoklevél dokumentálja. A képzési programba bármelyik félévben be lehet kapcsolódni, a díszoklevélhez szükséges négy félév megszakításokkal, kettőnél több év alatt is teljesíthető. Az első képzési ciklus végén, 2018. május 24-én összesen 163-an vették át ünnepi keretek között a teljesítést igazoló oklevelet. A végzett szenior hallgatók új regisztrációt követően folytathatják az előadások látogatását.

2017. szeptember 21-én dr. Monok István akadémikus, művelődéstörténész *Kora újkori európaiságunk: szellemi áramlatok befogadástörténete a reformáció első évszázadában*, dr. Győri L. János irodalomtörténész pedig *A reformáció és a magyar irodalom* címmel tartott előadást. Október 5-én dr. Bakó Endre irodalomtörténész *Szabó Magda 100 – családi legendárium: Konstrukció és dokumentum*, majd dr. Baráth Béla Levente egyháztörténész *A reformáció a debreceni Kollégium tükrében* című előadásai hangzottak el. Október 19-én dr. Balla György neonatológus professzor *A jótékony vörösvértetek árnyoldalai*, ezt követően pedig dr. Kustár Zoltán Őszövetség-kutató *Örök Ige – avuló szavak: Miért kell megújítani időnként a magyar nyelvű Bibliát?* című előadásait hallgathatta meg a közönség. November 9-én dr. Goda Éva nyugalmazott könyvtár- és művelődéstörténész *Társasági élet és művelődés: A reformkori „Debreceni Casino” története*, míg dr. Karasszon Dezső orgonaművész *A „reformátusok Orpheusa”: Jan Pieterszoon Sweelinck* címmel tartotta meg előadását. Az őszi előadássorozat utolsó alkalmán, november 23-án Juhász Judit, az Anyanyelvű Szövetségének elnöke *Anyanyelv, műveltség és magyar lélek*, dr. Lovas Kiss Antal néprajzkutató pedig *Szent és profán a jeles napokon* címmel adott elő.

2018. március 8-án vette kezdetét a tavaszi előadássorozat, melynek első alkalmán *A család kohéziós ereje és az apaszerepek* címmel dr. Engler Ágnes nevelésszociológus, *A református (egyházi) médiumok társadalmi és hitéleti szerepe* címmel pedig Csoma Áron, a Confessio című folyóirat főszerkesztője adott elő. Március 22-én dr. Aradi Csaba, a Hortobágyi Nemzeti Park nyugalmazott igazgatója *Biológiai sokféleség – teremtő sokféleség*, míg dr. Tomka János főiskolai tanár *A konfliktuskezelés bibliai modelljei* címmel tartott előadást. Április 5-én hangzott el dr. Dinya Zoltán táplálkozáskutató professzor *Táplálkozás és egészség*, valamint

dr. Kelemen Béla közgazdász *Meddig és mit bír ki az ember?* című előadása. Április 19-én Melocco Miklós Kossuth-díjas szobrászművész a *Mitől nemzeti a művészet?*, majd dr. Hoffmann István nyelvészprofesszor *A nevek világa – a nevek titkai* című előadását hallgatták meg az érdeklődők. A szemesztert – egyúttal az első négy féléves képzési ciklust – május 3-án zárták Berkesi Sándor Kossuth- és Liszt-díjas kar-nagy Kodály és a református egyházzene, valamint dr. Bölcskei Gusztáv teológus-professzor *Teológiai témák nem-teológus szemmel* című előadásai.

A DRHE Szenior Akadémia programjait koordináló Felnőttképzési Központ munkatársa, Harangi Ibolya oktatásszervező által összeállított és dr. Bölcskei Gusztáv programigazgatóval egyeztetett kérdőívet minden végzett hallgató megkapta, s azt 103 fő ki is töltötte. Kíváncsiak voltunk arra, hogy a továbbképzés mennyiben felelt meg az előzetes elvárásoknak, mennyire voltak újszerűek a megismert információk, hogyan ítélik meg az előadók munkáját és szaktudását, valamint megfelelő-e a továbbképzés szervezettsége.

Az egy képzési ciklust már teljesített szenior hallgatók 80 százaléka gondolta úgy, hogy programunk teljes mértékben megfelelt az előzetes elvárásaiknak, minden ötödik résztvevő pedig jó minősítést adott. Az előadásokon elhangzó ismeretanyag 60 százaléka számára egészen újszerű, 40 százalék számára pedig újszerű volt. Az előadók szaktudását, teljesítményét a résztvevők 85 százaléka kiválónak, 15 százaléka jónak, a program szervezettségét pedig szinte maradéktalanul mindenki kiválónak tartotta.

Rákérdeztünk arra is, melyik előadás nyerte meg leginkább a tetszésüket. Itt szinte mindegyik előadó kapott szavazatokat. A legnépszerűbb előadók az első szemeszterben dr. Papp Lajos és dr. Bölcskei Gusztáv, a másodikban dr. Bodó Sára, Németh Pál és dr. Balázs Géza, a harmadik félévben dr. Balla György, dr. Kustár Zoltán és Juhász Judit, a negyedik szemeszterben pedig dr. Bölcskei Gusztáv, dr. Dinya Zoltán, dr. Aradi Csaba, Berkesi Sándor és Melocco Miklós voltak.

A résztvevőket végül arra kértük, hogy fogalmazzák meg, milyen témakörökben hallgatnának még szívesen előadásokat a következő félévek során. Erre azért volt szükség, hogy a javaslatokat figyelembe véve a programkínálatunkat szélesíteni tudjuk, s az előadások témáit mindinkább a hallgatói igényekhez igazíthassuk. Ennek a kérdésnek a kapcsán több mint félszáz konkrét témát vagy témakört megjelölő javaslat érkezett.

A hallgatói igények alapján a következő félévekben – noha a család szerepéről és a gyermeknevelésről már korábban is hangzottak el előadások – igyekszünk a nagyszülői felelősségről, a generációk együttéléséről és az elkövetkező nemzedékek jövőjéről is előadásokat szervezni. Kiemelt igény mutatkozik Debrecen történelméről, régi és mai építészetéről, valamint a városhoz kapcsolódó személyekről szóló előadásokra. Továbbra is népszerűek a pszichológiai témák – mint a szerepet szerepe és a lelki egészség –, a hit és a gyógyulás kérdésköre, az egészségügy és az egészségmegőrzés, a gyógyszerhasználat és a gyógyszerek mellékhatásai, a rákkutatás és a természetgyógyászat témacsoportjai. Eddig is kiemelt figyelmet fordítottunk a hittudomány, a bibliaismeret és a keresztyénség, az irodalom és a

művészetek, a művelődés, a hagyományok, a kultúra és a történelem kérdéseire, amelyeket továbbra is nagy érdeklődés övez. Igény mutatkozik továbbá az illeten, a hazaszeretet, a szociáletika, a színház, a természeti jelenségek, valamint az időskori digitális eszköz-használat témái iránt, de a megkérdezettek szívesen hallgatnának előadást a középkori várakról és templomokról, illetve a vallás és a hit megjelenéséről magyar költők verseiben.

Az észrevételek egy része technikai jellegű volt. Ezeket – ahol csak módunkban áll – igyekszünk majd figyelembe venni, a számos köszönet és biztatás pedig megerősít programunk folytatásának szándékában.

*Dr. Vitéz Ferenc, PhD
képzésfelelős*

Dr. Németh Áron
TEHETSÉGGONDOZÁS ÉS TDK-MUNKA
A 2017/2018-AS TANÉVBEN

A 2017/2018-as tanév tehetséggondozó programja egy több éve megkezdett folyamatba illeszkedik, igazodva a DRHE intézményfejlesztési tervéhez. Az egyetem anyagi támogatása mellett ebben a tanévben is jelentős pályázati forrás állt rendelkezésre, hogy éves tehetséggondozó programunkat finanszírozni tudjuk. Ezúttal az EMMI 900.000 Ft-os pályázati támogatását használhattuk fel a Nemzeti Tehetségprogram keretében. A jövőbeni lehetőségek szempontjából fontos fejlemény, hogy intézményünk Tehetségpontja sikerrel vett részt a 2017/2018. évi tehetségpont-akkreditációs folyamatban. A szakértői minősítés alapján a Nemzeti Tehetségsegítő Tanács az *Akkreditált Kiváló Tehetségpont* címet ítélte oda egyetemünknek.

A szervezett tehetséggondozás egyik fontos eleme intézményünkben a korai tehetségonosítás. A Pedagógia és Pszichológia Tanszékkal együttműködve minden tanév kezdetén kétfordulós tehetségmérést végzünk a belépő első évfolyamos hallgatók körében. Szeptemberben a Raven-teszttel szűrtük a kiemelkedően magas intelligenciával rendelkező hallgatókat (33 fő), majd novemberben a Renzulli-Hartman-skála segítségével azonosítottuk a kiemelkedő tehetségeket (13 fő). A legtehetségesebb hallgatókkal a TDT kezdeményezte a személyes kapcsolatfelvételt, és megkezdődött a tehetségprogramba való integrálásuk. A hallgatók bevonásának egyik első lépcsőfoka a *Tudományos diákköri konzultáció* című tantárgy felkínálása, mely szervezett keretben biztosít egy választott témával való intenzív és hatékony foglalkozásra. A konzultációs tárgy keretében 11 oktató végzett TDK-témavezetést, akik összesen 12 hallgató kutatását irányították a tanév során.

Új elemként jelent meg a tehetséggondozásban a tanterven kívüli kutatómódszertani kurzus. Az őszi szemeszterben három blokkot tartottunk *Kutatnék, de hogyan?* címmel, melyben a témaválasztástól – a könyvtárhasználaton és az ösztöndíjakon át – a PhD-programig érintettük a TDK-kutatás folyamatának jelentősebb állomásait. A kurzuson több mint 50 fő vett részt.

Fontosnak tartjuk tehetséges hallgatóink tudományos konferenciákon való részvételét is. Ebben kiemelt partnere a TDT-nek az MRE Doktorok Kollégiuma, így 2017-ben két hallgatónk is részt vehetett a testület tudományos ülésein. Augusztus végén egy hallgatónk a Szegedi Nemzetközi Biblikus Konferencia programjába kapcsolódhatott be.

Már szokásos eseménynek tekinthető a minden év tavaszán – az idén április 24-én – megrendezett *Tehetségnap*. A rendezvény délelőttjén intézményi TDK-konferenciát tartottunk, melyen 16 hallgató mutatta be tudományos kutatásának célkitűzéseit és eddigi részeredményeit. A TDK-konferencia hallgatói előadásait

több mint 40 fő kísérte figyelemmel. A közös ebédet követően a résztvevők dr. Kádár Annamária előadását hallgathatták meg a DRK Dísztermében.

A TDT tehetséggondozó programjának már hagyományosan része a Patmosz Újszövetségi Kutatóintézet éves konferenciája. A kutatóintézet döntően hallgatói kutatások számára kíván fórumot teremteni *Az ókori keresztyén világ* című konferenciasorozatával, melynek ötödik alkalmát rendezhettük meg 2018. május 3-án. Az egész napos rendezvényre közel 60 fő regisztrált, és 15 előadás hangzott el. A tehetséges hallgatók előmenetele szempontjából az előadási lehetőségek mellett a publikációs lehetőségek is igen fontosak, ezért a TDT erre is igyekszik figyelmet fordítani. A Patmosz Kutatóintézet konferenciasorozatának tavalyi anyagából összeállított *Az ókori keresztyén világ (IV): Az újszövetségi eszkatológia szimbólumvilága* című kötet több hallgatónk szaktanulmányát is közölte.

Az intézményi TDK és az OTDK mellett más tanulmányi és tanítási versenyeket is szem előtt tartunk. Az oktató kollégák folyamatos felkészítő tevékenységének köszönhetően hallgatóink eredményesen szerepelnek házi és országos versenyeken, vetélkedőkön. A 2017/2018-as tanévben intézményünk saját hallgatói számára természettudományi vetélkedőt, vers- és mesemondó versenyt, idegen nyelvi kiejtési versenyt, valamint számos tantárgyi tanítási versenyt rendezett. Országos szinten eredményesen szerepeltünk a XXVI. *Szendrei János Matematika Feladatmegoldó Versenyen*, a *Népek Meséi – X. Országos egyetemi és főiskolai mesemondó versenyen*, valamint országos tanítási versenyeken, Szegeden, Szarvason és Debrecenben.

A tehetséggondozás posztgraduális szinten – a Doktori Iskola hivatalos képzési programja mellett – a Doktorandusz Önkormányzat szervezésében önszervező-önképző formában is zajlik. A tanév során így valósult meg december 1-én a *II. Hit és Tudomány – Debreceni Doktoranduszok és Fiatal Kutatók Konferenciája* a DRHE DÖK és a DE DÖK közös rendezésében a Debreceni Egyetemen.

Kiemelkedő teljesítményt nyújtó hallgatóink nemzetközi tapasztalatszerzésre is lehetőséget kapnak különböző ösztöndíjprogramok segítségével, így a 2017/2018-as tanévben is több tehetséges hallgatónk folytatott külföldi tanulmányokat.

Egyetemünk a 124-es szobában TDK-műhelyt alakított ki, amit az évek során folyamatosan fejlesztettünk. Irodai bútorok, korszerű számítógépek, fénymásoló és nyomtató, külső tárhely, spirálozó és vágógép biztosítják ebben a helyiségben a megfelelő munkakörülményeket a kutató hallgatók számára. Pályázati forrásaink lehetővé teszik az ingyenes fénymásolást és nyomtatást, a fogyó irodaszerek pótlását, valamint fejlesztés alatt áll egy kézikönyvtár is, ami alapvető lexikonok, szótárak, szakkönyvek helybeni használatát biztosítja.

A tudásbázis bővítése is része a tehetséggondozó munkának. A TDT elkezdte az igen nagy értékű *Encyclopedia of the Bible and its Reception* című sorozat kötetinek beszerzését, s eddig tíz kötet megvásárlása történt meg. A szakkönyvtárban már elhelyezett kötetek összértéke meghaladja az egymillió forintot.

A tehetséggondozásban aktív hallgatók ösztöndíjszerű támogatása egy régóta dédelgetett álom volt, a pályázati források azonban ilyen jellegű forrásfelhasználást

nem tettek lehetővé. Öröndetes fejlemény a rektori TDK-ösztöndíj bevezetése, mely a Szenátus döntése alapján a 2018/2019-es tanévben kerül először meghirdetésre. Emellett a tehetséges hallgatók egy-egy tanszékhez kapcsolódva demonstrátori ösztöndíjra is pályázhatnak.

A TDT jövőbeni tervei között szerepel – a meglévő és működő programok folytatása és fejlesztése mellett – tanulmányi kirándulások szervezése, a művészeti tevékenységek felkarolása, református középiskolások tehetséggondozása és szervezett együttműködés más tehetségpontokkal.

*Dr. Németh Áron, PhD
TDT-elnök*

Horsai Ede
BESZÁMOLÓ AZ EGYETEMI LELKÉSZSÉG
2017/2018-AS TANÉVÉRŐL

Áhítat, istentisztelet, beszélgetés, bibliaóra, meditáció, dicsőítés, kiszállás – csupán a szokásos alkalmaink, összegezhetnénk röviden.

Ami szokásos, lehet jó és rossz is. Rossz, amennyiben úrrá lesz rajta a megszokás, magával hozva a kiüresedést. A végeredményt tekintve ez a folyamat a kötelességszerű és kipipálandó alkalmakba torkollik. Jó viszont, ha ennek az ellenkezőjét jelenti: olyan alkalmakat, amelyek azért válnak a mindennapjaink részévé, mert ragaszkodunk hozzájuk, törekszünk arra, hogy a részesei legyünk, ezáltal is formálva a szokásrendünket. Ehhez odaszánás kell. Hála legyen Istennek, akitől az üzenetet vártuk, akinek a jelenlétében bízunk, hogy várakozásunk nem volt hiábavaló. Mi az elmúlt esztendőben saját magunkkal és egymással is azért küzdöttünk, hogy a fogadókészség – mint az Ige hallgatóiban és hirdetőiben – meglegyen bennünk, hiszen csakis ez által válhatnak az alkalmaink valóban tartalmassá. Nagy figyelmet fordítottunk a szolgálatainkra, hogy éneklésünk, imádságunk, liturgiánk és igehirdetésünk az evangélium tolmácsolásának az eszköze és ne pedig a gátja legyen.

Minden egyes hétköznap reggeli áhítatra gyűltünk össze a Kápolnában. Örömteli, hogy az áhítatok és az istentiszteletek látogatottsága az elmúlt időszakban a hallgatói létszám csökkenésének ellenére növekedést mutatott. Jó lenne, ha minél több hallgató számára válna természetessé, hogy a tanítás a rövid reggeli áhítattal kezdődik, amely feltölt és megerősít. A szolgálatot lelkiismeretesen felkészült lelkész szakos hallgatóink végezték. Ha a hallgatók számára nehezebbnek ígérkezett egy-egy időszak, ebben az évben is előfordult, hogy néhány tanár kolléga besegített a munkába. Balog Margit, Hodossy-Takács Előd és Németh Áron kollégáknak ezúton is köszönjük a tartalmas szolgálatukat.

Ugyancsak a Kápolnában gyűltünk össze a keddi napokon délből, dolgozók és diákok egyaránt, ahol Bölcskei Gusztáv professzor úr idén is folytatta a vetítéssel egybekötött meditatív alkalmakat, ősszel a *Határon innen és túl*, tavasszal pedig a *Kereszt-út* címmel. Ezeken kívül további meditációs alkalmakra is sor került a tanévben. Ilyen volt a dicsőítő est, valamint az imaéjjel, amely alkalomból különleges liturgia keretében éjféle úrvacsorás istentiszteletet is ünnepeltünk.

A Lelkészségben, a Kápolna szomszédságában kedden, szerdán és csütörtökön reggeli áhítat előtt imaközösségre jöttünk össze mindazokkal, akik erre indítást éreztek. A lelkési szoba sokszor volt helye őszinte eszmecseréknek, mivel itt nyugodt körülmények között lehetett lelkigondozói beszélgetéseket folytatni. Fontosnak tartjuk, hogy elektronikus levél formájában minden munkatársunkat felkészítettük születésnapja alkalmából.

A bibliaórákat szeptembertől az új felsőoktatási kollégiumunkban, az Andaházy Kollégiumban tartottuk – nem csak kollégistáknak. Mivel a bibliaórára járók közül

majdnem mindenki itt lakott, így lehetőség nyílt arra is, hogy azok a kollégisták is részt vegyenek az alkalmainkon, akik a Kálvin térre nem tudtak volna kedd és szerda este eljönni. Az ifjúság kérésére kéthetente a DRHE zenekara vezetésével dicsőítő alkalmakat is tartottunk.

A DRHE hitéleti képzése, valamint az itt tanulók és dolgozók szempontjából kiemelkedő alkalomnak számítanak a hétfő esti akadémiai istentiszteletek, amelyeket a Díszteremben tartottunk. Minden hónap első hétfőjén úrvacsorás istentiszteletet ünnepeltünk. Az akadémiai istentiszteletekre az egyetem lelkész végzettségű tanárai mellett vendég-igehirdetőket is meghívtunk. Idén ősszel az 500 éves reformáció és annak kulcsfogalmai kerültek előtérbe. Ezek a következők voltak: Reménység – Elrendelés – Felebarát – Oltalom – Rabság – Megbocsátás – Áldás – Cél – Igazság – Ó és új. Akik az üzenetet elkérték és átadták: Kustár Zoltán, Bölcskei Gusztáv, Gaál Sándor, Tóth Tamás, Németh Áron, Püski Lajos, Hodossy-Takács Előd, Molnár Szabolcs, Horsai Ede, Szakács György és Kis Klára. A tavaszi szemeszterben a Heidelbergi Káté kérdés-feleletei alapján tettünk bizonysgot szép hitvallással (vö. 1Tim 6,13). Ezúton is köszönjük az alábbi kollégák tartalmas szolgálatát: Bölcskei Gusztáv, Kovács Krisztián, Fazakas Sándor, Hodossy-Takács Előd, Horsai Ede, Peres Imre, Kókai Nagy Viktor, Gonda László, Michna Krisztina, Baráth Béla Levente, Balog Margit, Kustár Zoltán.

Minden évben kimagasló ünnepi alkalmak a kibocsátó istentiszteletek. Lelkész szakos hallgatóink ősi szokás szerint sátoros ünnepeken kimennek a fogadó gyülekezetekbe, hogy hirdessék karácsony, húsvét és pünkösd evangéliumát. Ehhez legátuskötetet készítettünk gyakorló lelkipásztorok igehirdetéseivel, amit minden legátus és érintett gyülekezeti lelkész megkapott. Az ünnepi kibocsátó úrvacsorás istentiszteleteken karácsony előtt Bukáné Zakar Zsuzsanna, a húsvéti ünnepkör előtt Fekete Károly püspök úr, pünkösd előtt pedig Horsai Ede hirdette az ígét.

A diákvezetők és a Hitéleti Bizottság által vagy a velük közösen szervezett programokon, mint pl. a csendes napokon, kerekasztal-beszélgetéseken, gyülekezeti kiszállásokon aktív szolgálattal (előadásokkal, áhítatok vezetésével, igehirdetéssel), míg a diákság rendezvényein aktív részvétellel voltunk jelen. Rendszeresen heti több mint 10 alkalom szolgálta a lelki feltöltődést, miközben vallottuk a zsolta-rossal: „Engedd, hogy vidámságot és örömet halljak, és megújuljanak tagjaim...” (Zsolt 51,10a).

*Horsai Ede
egyetemi lelkész*

Horsai Ede
BESZÁMOLÓ A DRHE EGYETEMI KOLLÉGIUM
2017/2018-AS TANÉVÉRŐL

Az elmúlt évekhez hasonlóan, de Istennek hála utoljára kell így kezdenem a beszámolót: A DRHE Egyetemi Kollégium életében rendkívüli volt az elmúlt esztendő. Lezárult ugyanis egy korszak, befejeződött az Andaházy és a Maróthi kollégiumok felújítása, átépítése, így szeptembertől ismét saját kollégiumunk biztosított helyet a tanulóshoz és a nyugodt pihenéshez a hallgatóinknak.

Andaházy Kollégium

A 2017/18-as tanév elejére készült el az Andaházy Kollégium, ami a nagy rekonstrukciós folyamat utolsó állomása volt. Az udvar elrendezését az egyetemünk saját költségvetéséből alakította ki, s a kivitelező szeptemberre el is készült vele. Az eredményt jól jellemzi, hogy a környéken csak „kis kastélyparkként” emlegetik. Szeptemberben az oktatói közösség a kollégiumban tartott tanévkezdő oktatói értekezlet során tapasztalhatta is, hogy magas színvonalú, szépen berendezett, jól használható épülettel gazdagodtunk, amelyben 72 szoba – közöttük 2 kétágyas apartman – került kialakításra. A szobák között 3 egyágyas, 3 háromágyas, 66 kétágyas szoba található – utóbbiak közül 22 saját fürdővel rendelkezik, 44 pedig ún. ikerszoba, azaz két szoba osztozik egy fürdőszobán. A kollégiumi szobákban így összesen 144 főt tudunk elszállásolni. Ezek férőhely szerinti eloszlása emeletenként a következő:

	A szobák száma	létszám
Földszint:	10	20
1. emelet:	19	39
2. emelet:	13	25
3. emelet:	21	42
Tetőtér:	9	18
Összesen:	72	144

Ezekén kívül az épületben 2 lakás és 1 gondnoki lakás is a rendelkezésünkre áll.

Szép lett az udvar, izlées a beltér, minőségi bútorokkal vannak felszerelve a szobák. A közösségi tereket is igyekeztünk otthonosabbá tenni. Ez a munka a tanév vége felé kezdődött el, és hamarosan befejeződik.

Az évet 137 kollégistával kezdtük, majd hamarosan telt ház lett. A közös életet egyetemünk szellemiségének megfelelően szerveztük. Volt több közgyűlés, és megalakult a Kollégiumi Bizottság (KOB). Hetente volt bibliaóra vagy dicsőítés, számos játékost, közös főzés, táncst, sportvetélkedő és Mikulás-napi ajándékozás. Kidolgoztuk a szobaellenőrzés rendszerét: pontozásos alapon lehet kreditet gyűjteni, ami a következő évben a felvételinél és a szobabeosztásnál előnyt jelenthet. Az együttélésből fakadó konfliktusok megoldását spontán beszélgetések és lelkipogondozói találkozók segítették. Szerencsére a felmerülő problémák száma az elmúlt időszakban kellően alacsony volt, ami reményeink szerint továbbra is így marad. Az elmúlt év tapasztalata alapján örömmel állapíthatjuk meg, hogy jó a légkör, nem jellemzőek a kiemelkedően problémás esetek, és átlagon felüli a fizetési morál is.

Létrehoztuk a honlapunkat, ahol minden információ elérhető a jelenlegi és leendő kollégistáink, valamint a szállás iránt érdeklődők számára. A kollégisták napi rendszerességgel használják a közös Facebook-csoportot, valamint örömmel vették birtokba azt a fitnesztermet is, amelyet az egyetem költségvetéséből közel egymillió forintot fejlesztéssel sikerült kialakítani. Többen látogatják, mint a tévésobát.

Elkészült a Fegyelmi Szabályzat, a tanév során felgyülemlett tapasztalatok alapján pedig módosítottuk a kollégiumi SZMSZ-t és a Házirendet is. Az együttélést segíti, hogy majdnem minden esetben sikerült teljesíteni a szobabeosztásnál a leadott kéréseket, sőt év közben is lehetőség nyílt két esetben a változtatásra.

Az építkezést követően mutatkozó kezdeti hibák – fűtés, lift, WiFi, vízvezetési problémák – sorra el lettek hárítva. Ezek az esetek így nem akadályozták meg, hogy jól, sőt igen jól érezzük magunkat az új otthonunkban.

Maróthi Kollégium

A Maróthi Kollégiumban nagy változást hozott ez az év, egyedül a korábban már felújított földszinten nem történt változás. Az első emeleten továbbra is a Wáli István Református Cigány Szakkollégium működik. A szakkollégium pályázati forrásból a korábban már felújított folyosón további átalakítási és felújítási munkálatokat végeztetett. Az elmúlt évben a második és harmadik emeleten egyetemünk viszont saját forrásból kezdte meg a felújítást. A belső felújítás nyár közepére elkészült. Ízlésesen, szépen, jó minőségű bútorokkal sikerült felszerelni a szobákat, amelyek így legmagasabb komfortfokozatú kollégiumi szobáknak minősülnek. A szobák zömében az épület déli oldalán találhatók, a közösségi helyiségek, úgymint a mosdó, a raktár, a konyha és az étkező, a mosókonyha, a társalgó, a tanuló- és a tévésoba pedig az északi oldalon, valamint az épület keleti végében lettek kialakítva.

A második emeleten 14 szoba és 1 lakás, a harmadik emeleten pedig 16 szoba és ugyancsak 1 lakás található, így összesen 30 szobában 61 főt tudunk elhelyezni. A második emeleten a 14 szobából 3 háromágyas, 11 pedig kétágyas. A kétágyasok

közül 5 saját fürdőszobás, míg 6 ikerszoba, vagyis két szoba között helyezkedik el egy közös fürdőszoba. A harmadik emeleten 16 szoba van, közülük 2 egyágyas, 14 pedig kétágyas. A kétágyas szobák közül 8 saját fürdőszobával rendelkezik, 6 pedig ikerszoba.

Ősszel kezdődtek el a pályázati pénzből finanszírozott energetikai felújítás munkálatai, amely az épület teljes szigetelését, a régi nyílászárók cseréjét, a fűtési rendszer korszerűsítését, valamint napelemek felszerelését jelentette. Az első félév végére ez a felújítás is befejeződött. Jelenleg egy kívül-belül megszépült épület áll a rendelkezésünkre, amelyben a kollégistáinkat, a vendégeinket, valamint a szálló-vendégeinket tudjunk a korábbinál jóval magasabb színvonalon elszállásolni.

Ebben az esztendőben sikerült megvalósítani a Tutiebéd Kft. által használt hátsó kocsibejáró átépítését is. Egy új út immár az udvar túlsó oldalán, külön kapuval, zajvédő kerítéssel ellátva biztosítja az ételszállító autók közlekedését. A tanév végén megtörtént az udvar rendbetétele, szép új parkoló és rendezett udvar emeli az épületben lakók komfortérzetét.

Nagy változást hozott a vendégforgalomban, hogy szállásadóként regisztráltunk a Booking.com online felületen. A zökkenőmentes kiszolgálás érdekében bevezettük a pénztárgép használatát, opcionálisan pedig bankkártyaterminálhoz való hozzáférést biztosítunk. Sokan keresik kollégiumunkat, és a visszajelzések alapján a vendégek nagyon jól érzik magukat a viszonylag olcsó, de színvonalas szálláshelyen, amely kapcsán a tisztaság és a kiváló elhelyezkedés mellett külön kiemelik a személyzet kedvességét is.

Horsai Ede
igazgató

Kicska László Miklós
**A DEBRECENI REFORMÁTUS HITTUDOMÁNYI EGYETEM
HALLGATÓI ÖNKORMÁNYZATÁNAK ÉLETE
A 2017/2018-AS TANÉVBEN**

A Debreceni Református Hittudományi Egyetem Hallgatói Önkormányzatának 2017/18-as tanéve is eseménydúsán telt el.

2017. augusztus 29-én 23 – részben önkéntes, részben pedig általunk felkért – szervezővel elutaztunk Sátoraljaújhelybe, hogy előkészítsük a Bagolytábort a másnap érkező elsős hallgatók, azaz a baglyok számára. Augusztus 30-án 50 baglyot köszöntöttünk a Várhegy üdülőben, ahol három napot töltöttünk együtt, miközben alaposan megismerhettük egymást. Sokat nevettünk, finomakat ettünk, számos ötletes versenyt is lebonyolítottunk, és voltak olyanok is közöttünk, akik az úszómedence jéghideg vizébe is szívesen belelógatták a lábukat. A táborban vendégül láttuk egyetemünk vezetőit és az elsőévesek évfolyamfelelőseit. Két estét töltöttünk a táborban, a második nagyon jó hangulatú tábortűz mellett telt el játékkal és különböző közösségi foglalkozásokkal. Ekkorra időzítettük a korábbi vetélkedők és versenyek eredményhirdetését is. A sikeres Bagolytábor hasznos építőköve volt annak a hídnak, amelyet a két szak hallgatói csoportjai között próbálunk felépíteni.

2017. szeptember 2-án és 3-án megrendeztük az évkezdő csendes napokat. Mind az előadáson, mind pedig a közös étkezéseken ismét szép számban gyűltünk össze. A lebonyolításban nagy segítségünkre voltak oktatóink és egyetemünk munkatársai, hiszen a tanévnyitó istentiszteletet követően tanáraink főztek nekünk, diákoknak. A második napot dicsőítéssel és áhítattal zártuk az Andaházy Kollégiumban.

2017. szeptember 6-án az év eleji összdolgozói értekezlet résztvevőit láttuk vendégül az Andaházy Kollégiumban, viszonzva ezzel a csendes napi ebédet.

Október 1-én egyetemünk egy csoportja Szabó Pál nagytiszteletű úr hívására kiszállásra ment a Nyírtelek–Rakamazi Gyülekezetbe. Isten ígését Horsai Ede egyetemi lelkész hirdette. Hallgatóink rövid műsorral tettek bizonyosságot a gyülekezet tagjai előtt, valamint énekeket tanítottak.

Október második hétvégéjén egyetemünk küldöttsége részt vett a Nagyváradon megrendezett *A reformáció nagy vitatémái a mai katolikus teológia szemszögéből* című szemináriumon. Itt Gánóczi Sándor katolikus pap, professzor és Kálvin-kutató előadássorozatát hallgathatták meg. Szintén ezen a hétvégén a hitéleti negyedévfolyam kirándulni volt az Érmelléken és Nagyváradon. A kirándulást gyülekezeti kiszállással kötötték egybe, melynek során az értarcsai gyülekezetben szolgáltak.

Októberben szépen lezajlottak egyetemünkön a reformációs projektnapok, amelyek rendezvényein mintegy 170 diák vett részt. A rendezvényre elfogadta meghívásunkat az Evangélikus Hittudományi Egyetem *Közel* nevű zenekara, melynek tagjaival sikerült baráti kapcsolatot kialakítani, amit azóta is ápolunk. A második nap délutánján Budapestre, a reformáció történetét áttekintő rendkívül gazdag, erős vizuális hatásokra építő *Ige-Idők* című kiállításra látogattunk el. Jóleső kíváncsisággal szemléltük a különböző korokból származó tárgyi emlékeket, amelyekre mint az egykori szellemi mozgásokhoz kapcsolódó relikviákra tekinthettünk, közelebb kerülve így a reformáció történeti valóságához és talán a történeti időn túlmutató lényegéhez is.

2017. november 21-én retró estet tartottunk a Mátyás Pincében, ahová több mint 60 hallgatótársunkat sikerült elhívni közös időtöltésre.

2017. november 23-án megtartottuk a legációs választást, melynek eredményeképpen karácsony szent ünnepén összesen 94 legátus ment ünnepi küldöttségbe egyetemünk képviselőjébe.

2017. december 7-én rendeztük meg az Arany-estet a Kollégium Dísztermében, ahol Kovács Ákos Kossuth-díjas előadóművész örömeztetett meg minket szuggesztív előadásával, melynek során Arany János műveinek közvetítése az élőbeszéd, a rögzített hang és a zongorajáték együtthatásaként valósult meg. A jegyárakból befolyt összeggel a Nyíregyháza Örökösöld városrészében épülő templom építését támogattuk.

Az új év kezdetén sikeresen megtartottuk a félévkezdő csendes napokat, amit idén rendhagyó módon a nagyváradi Posticum kulturális központba szerveztünk ottalvással. Megközelítőleg 90 hallgatótársunk fogadta el a meghívásunkat. A főelőadó Böjte Csaba ferences rendi szerzetes volt, aki az imádság fontosságáról tett bizonyosságot a hallgatóságnak. A két nap során sikerült Nagyváradot is megismernünk, hiszen alkalom nyílt arra is, hogy megtekintsük a város nevezetességeit, magyar vonatkozású emlékhelyeit.

2018. február 10-én immáron negyedik alkalommal rendeztük meg egyetemünk jótékonyági bálját, ezúttal a debreceni Symphonia étteremben. A visszajelzések megerősítették, hogy a bál az idén is nagyon jó hangulatban telt el. Az est sztárvendége Benk Dénes volt, aki csípős humorával járult hozzá az esemény sikeréhez. A belépőjegyekből összegyűlt pénzüsszeggel – a Dorcas Segélyszervezetet bevonva – hátrányos helyzetű gyermekek táborozását segítettük.

2018. március 1-én szép rendben lezajlott a húsvéti legációt megelőző elekció. Húsvét ünnepén pedig 90 lelkes szakos diák ment ünnepi követségbe Jézus Krisztus feltámadásának örömezenetét hirdetve a gyülekezeteknek.

Húsvét előtt 17 hallgatónk utazott Biharkeresztesre a Gárdonyi Zoltán Református Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskolába, ahová ismét egy jó hangulatú csendes nap megtartására hívták el hallgatóinkat. Hallgatóink felkérése mára már hagyománnyá vált a biharkeresztesi iskola részéről.

Alulról jövő kezdeményezésként valósult meg a március 7-én megalakult *English Speaking Club*, melynek célja, hogy hallgatóink bátrabban szólaljanak meg angol nyelven. Az alkalmakat a félév során 10-15 fő látogatta rendszeresen.

Április 10-én megtartottuk a tavaszi partit a Mátyás Pincében, melyen közel 70 hallgatótársunk vett részt. A tapasztalataink alapján azt mondhatjuk, hogy ez alkalommal is jól szórakozott a diákság.

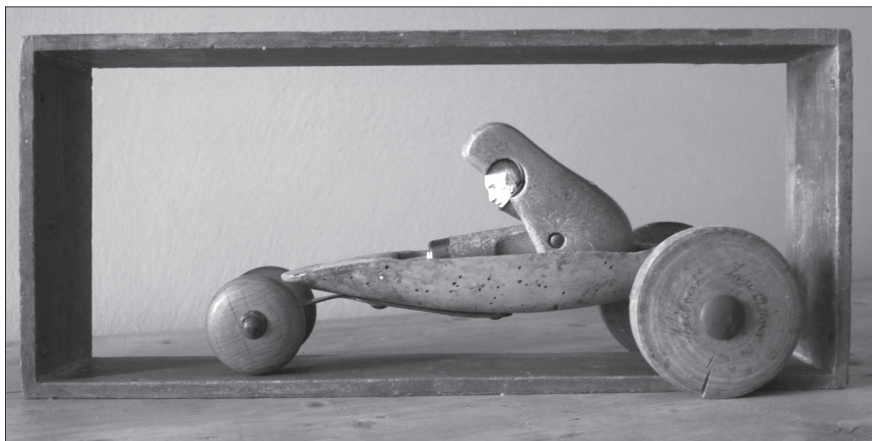
A pünkösdi legációs választáson 89 hallgató választott, így a Szentlélek kitöltésének ünnepén ennyi legátus hirdette Isten igéjét. A pünkösdi kibocsátó istentiszteletünket a Nagytemplomban tartottuk a gyülekezettel együtt, az igét Horsai Ede egyetemi lelkész hirdette közöttünk.

A tanévünk végéhez közeledve tartottuk meg a dicsőítő estünket a Díszteremben. Az este meghívtuk az *Őrálló zenekart* és a *Nagyerdei zenekart*, akiknek köszönhetően számos új éneket tanulhattunk meg.

A tanév diákvezetői Lakatos Tamás szenior, Kicska László Miklós hitéleti esküdtfelügyelő és Bisits Dóra világi esküdtfelügyelő voltak.

Mindenért egyedül Istené legyen a dicsőség!

*Kicska László Miklós
hitéleti esküdtfelügyelő*

Dr. Kustár Zoltán
REKTORI TANÉVZÁRÓ BESZÉD

Elhangzott a DRHE diplomaosztó ünnepi tanévzáró közgyűlésén
a Debreceni Református Nagytemplomban 2018. június 30-án

Főtiszteletű Egyetemi Közgyűlés!
Tisztelt Jelenlévők!

Egyetemünk vezetése nevében szeretettel és tisztelettel köszöntök mindenkit, aki elfogadta meghívásunkat, és eljött a Debreceni Református Nagytemplomba, hogy részt vegyen diplomaosztó tanévzáró ünnepségünkön.

Kiemelt tisztelettel és szeretettel köszöntöm körünkben Derencsényi István főjegyző urat, aki a fenntartó Tiszántúli Református Egyházkerület képviseletében van jelen közöttünk. Köszönöm a közöttünk végzett igei szolgálatát: Isten tegye áldottá és gyümölcsözővé szívünkben az elhangzott üzenetet!

Köszöntöm a körünkben megjelent esperes urakat, a református felsőoktatási intézmények és a Debreceni Református Kollégium tagintézményeinek vezetőit. Köszöntöm nyugdíjazott professzorainkat. Szeretettel köszöntöm minden kedves oktatónkat, munkatársunkat és diákunkat. És természetesen kiemelt szeretettel és megbecsüléssel köszöntöm végzős hallgatóinkat, akik a mai ünnepségen vehetik át jól megérdemelt diplomájukat. Köszöntöm kedves szüleiket, szeretteiket és minden kedves érdeklődőt.

Főtiszteletű Főjegyző Úr!
Főtiszteletű Egyetemi Közgyűlés!

Hit, közösség, tudás. Amikor visszatekintünk a mögöttünk álló tanévre, arra a kérdésre kell megfelelnünk, hogy egyetemünk e hármas jelszavának miként és mennyiben sikerült megfelelnünk. Megteremtettük-e annak az alkalmait, hogy elmélyítsük közösségünket egymással? Előrébb jutottunk-e a hitben, megerősödöttünk-e hivatástudatunkban, nyitottabbak lettünk-e egymás szolgálatára? És természetesen jó, ha igennel tudunk felelni arra is: a tudomány, a művészet terén, tudásban és módszertanban gazdagabbak lettek-e mindazok, akik nálunk keresték a hitet, a közösséget és a tudást?

Azt gondolom, hogy e kérdések fényében a mögöttünk álló tanévre hálával és elégedettséggel tekinthetünk vissza.

1. Reformációs programok

Hálával emlékezhetünk a reformáció 500. évfordulójára, annak számos felemelő programjára, melynek gazdag kínálatából az első félévben intézményünk is jelentős szerepet vállalt. Konferenciáink, képzőművészeti kiállításaink, tudományos kiadványaink sora, közös múzeumlátogatások vagy képzőművészeti albumunk mellett az októberben megtartott egyetemi projektnapokat szeretném külön is kiemelni. E két napon szünetelt intézményünkben a tanítás, mivel előadásokat, izgalmas műhelymunkákat, városnéző túrákat és ifjúsági koncerteket szerveztünk, valamint színházi előadáson vettünk részt. Felemelő élmény volt az esti felvonulás, amikor a fáklyák fényével együtt megformázhattuk az 500-as számot, és megkoszorúzhattuk az emlékkertben a reformációs küzdelmek emlékoszlopát.

2. Felújítások, beruházások

Ám azért is hálával tartozunk a Mindenhatónak, amiért az emlékév a szélesebb társadalom figyelmét is ráirányította ősi iskolánkra. Áder János november 25-én látogatta meg a Debreceni Református Kollégiumot. Köztársasági elnök úr a város református iskolahálózatának megújítását lezáró ünnepségre érkezett közénk. Ünnepi beszédében méltatta a reformáció történelmi és kulturális hatásait, szép szavakkal emlékezve meg külön is a Debreceni Református Kollégiumról. Ugyancsak az emlékévben írta alá Magyarország Kormánya és egyházunk azt a megállapodást, amely szintén elismeréssel adózik a református felsőoktatási intézmények társadalmi szerepvállalása előtt, és azok működéséhez az eddigieknél magasabb és kiszámíthatóbb állami támogatást garantál.

Ez utóbbi megállapodás tette lehetővé, hogy a tanév során, 2018-ban számítógép-hálózatunkat megújíthattuk, hogy június 1-jétől hatályosan rendezhettük végre az egyetem adminisztratív munkatársainak bérét, de folytathattuk épületeink felújítását is. Az Andaházy Kollégium udvarát parkosítottuk, és alkalmassá tettük a közösségi programokra. A Maróthi Kollégium épületének belsejét teljesen felújítottuk, bebútoroztuk, ugyanakkor egy energetikai pályázat keretében a fenntartó jóvoltából a külső hőszigetelését, fűtésrendszerének korszerűsítését is el tudtuk végezni.

3. Tudományos eredmények

Ezek az intézkedések is azt mutatják már, hogy a tanév során nemcsak a múltba révedtünk vissza, hanem a fejlődés, a továbblépés lehetőségeit is kerestük: azt, hogy a jelen és a közeljövő kihívásaira – régi örökségünk értékeire építkezve – új válaszokkal megfelelhessünk.

Tudományos ambícióinkat tükrözi, hogy a tanév során felállítottuk saját tudományos archívumunkat, ennek részeként pedig publikációs repozitóriumainkat. Jelentősen növeltük a kutatásra fordítható költségvetési keretösszeget, és a kutatóintézeti hálózatunkat is továbbfejlesztettük: a Patmosz Kutatóintézetet a jövőben

az Új- és az Őszövetségi Tanszék immár közösen tartja fenn, míg a Tanítóképzési Intézet Interkulturális Tanulmányok Kutatóintézete néven hozta létre a maga első tudományos kutatói műhelyét. A magyar tudomány ünnepe alkalmából rendezett szimpóziumunk keretében egyetemünk díszdoktorává avattuk dr. Buzogány Dezső kolozsvári egyetemi tanárt, a Babeş-Bolyai Tudományegyetem és a Protestáns Teológiai Intézet oktatóját. 2017. július 9–11. között egyetemünk adott helyet az MRE Doktorok Kollégiuma ülésének. 2017 szeptemberétől főiskolai tanárrá lépett elő dr. Gaál-Szabó Péter főiskolai docens úr, és a jövő tanévtől hatályosan főiskolai docenssé választottuk dr. Molnár-Tamus Viktória adjunktus asszonyt.

A tehetséggondozás és az intézményi TDK-munka szép eredményekkel zajlott. Intézményünk a Nemzeti Tehetségsegítő Tanácstól elnyerte az *Akkreditált Kiváló Tehetségpont* címet. Az intézményi TDK-programba bekapcsolódó hallgatók számára ösztöndíjat létesítettünk, és a tavasz folyamán a korábban kialakított demonstrátori munkakörök betöltéséről is határoztunk.

A tanév során két fő szerzett intézményünkben doktori fokozatot, mindketten *summa cum laude* eredménnyel: Retkes Attila (2018. május 17.) és Székely József (2018. június 18.).

4. Külkapcsolatok

A tanév során több együttműködési megállapodást is kötöttünk külföldi partner-intézményekkel. A Makovecz-program keretében három megállapodást írtunk alá a határon túli magyar társintézményeinkkel. Ugyancsak a határon túli reformátusság iránti felelősségünkéből adódóan tettünk eleget a Horvátországi Református Keresztény Kálvini Egyház meghívásának, és szerveztük meg dr. Gonda László és dr. Németh Áron kollégáink részvételével a Kálvini Egyház lelkésztovábbképző konferenciáját 2017. november 4-én.

Kétoldalú megállapodás jött létre a Honam Theological University and Seminary és a Presbyterian University and Theological Seminary egyetemekkel (Dél-Korea), a Theologische Universiteit Kampen hittudományi egyetemmél (Hollandia), valamint Erasmus intézményközi megállapodás keretében a Kirchliche Hochschule Wuppertal/Bethel hittudományi főiskolával (Németország). Oktatóink és hallgatóink közül többen részt vettek a holland és magyar teológiai intézmények nemzetközi konferenciáján, a 11. Comenius-konferencián a hollandiai Kampenben. A tanév során meglátogatta egyetemünket a Holland Szenátus (Parlament) felsőházának elnöke, öexc. Ankie Broekers-Knol és Fares Saeb, Izrael Állam magyarországi nagyköveteinek helyettese, a Hun-Han magyar-koreai teológiai fórum harmadik, Sárospatakon megtartott konferenciájának résztvevői, valamint Najla Kassab lelkész, a Református Egyházak Világközösségének elnöke. A Babeş-Bolyai Tudományegyetem Református Tanárképző Kara (Kolozsvár) pedig díszdoktorává avatta dr. Fazakas Sándor egyetemi tanárt.

A tanév fontos fejlesztési eredménye volt, hogy a volt hallgatóinkkal való kapcsolattartás érdekében felállítottuk intézményi Alumni Központunkat, amely nagy lendülettel és ígéretes kezdeményezések jegyében kezdte meg tevékenységét.

5. Képzési kínálat fejlesztése

Ebben a tanévben komoly lépéseket tettünk annak érdekében is, hogy a képzési kínálatunkat tovább bővíthessük. A Katechetikai Központ és a Felnőttképzési Központ hitoktatók és pedagógusok számára új továbbképzések akkreditációját kezdeményezte, a Debreceni Egyetemmel pedig lezárultak azok a tárgyalások, melyek eredményeként a hittanár–nevelőtanár szakunkat 2019 őszétől közismereti szakpárokkal együtt is meg fogjuk tudni hirdetni. Köszönjük a Debreceni Egyetem támogató együttműködését ez ügyben is. Szenátusunk arról is határozott, hogy a hittanár–nevelő szakot az angol nyelv és kultúra tanára szakkal párosítva is meghirdeti, ez utóbbi szakot pedig saját erőből, az Idegen Nyelvi Tanszékre építve akkreditáltatja. Köszönjük, hogy a Debreceni Egyetem mindkét kezdeményezésünket felkarolta.

A tanév egyik fontos újítása volt, hogy kidolgoztuk az egyházkerületi nyári kántorképző évközi, tanrendünkbe illeszthető változatát, amelyet hallgatóink mint szabadon választható tárgyak csoportját térítésmentesen végezhetnek el. A képzésre, amely szeptemberben indul, 6 fő jelentkezett.

6. Személyi változások

A tanév során jó néhány kollégánk és munkatársunk érte el a nyugdíjkorhatárt. Így Fátyol Zoltán, Kedves Tamás Zoltánné dr. Herczegh Mária oktatók, Papp Gyuláné kollégiumi igazgatóhelyettes és Jenei Zoltánné oktatásszervező köszönt el tőlünk a tanév során, T. Nagy Judit és Tóth Ferenc oktatókkal pedig a lejáró munkaszerződés okán szűnt meg a munkakapcsolat. Dr. Goda Éva tanárnőtől hivatalosan már az előző tanév végén elbúcsúztunk, de munkaviszonya jogilag ebben a tanévben szűnt meg. Lapis-Lovas Anett Csilla, Fehér Péter, Mészárosné Karácsony Irma és Bíró Éva közös megegyezéssel távozott a soraink közül más munkáltatóhoz. A Műszaki és Ellátási Csoport állományából távozott Bihariné Géczi Edit, Fekete Lászlóné, Buczi Ferenc, Vida Soma és Vida Lajos.

Dr. Arany János Gábor és dr. Ittész Gábor egyetemi docensek határozott idejű munkaviszonyát véglegesítettük, Kovács Beatrix pedig tanársegédi kinevezést kapott. Új munkatársként köszönthettük hivatalainkban Herdon Lászlónét, Morvai Laurát, Berényi Attilát, Peleskey Miklós Pétert és Dobos Zitát, valamint a Műszaki és Ellátási Csoportban Barta Juditot, Lakatos József Dánielt és Krucsó Pétert.

A Szenátus dr. Boda István egyéves tanszékvezetői megbízatását (Matematika és Informatika Tanszék) a jövő tanév kezdetétől hatályosan egy teljes tanszékvezetői ciklussal hosszabbította meg.

A tanév elején felállt intézményünk új Szenátusa, újjászerveződtek bizottságai, továbbá megújultak kiadványaink szerkesztőbizottságai is. Az új Szenátus megválasztotta az újjáalakult Doktori Tanácsot és Habilitációs Tanácsot, valamint a Teológiai Intézet és a Kölcsey Ferenc Tanítóképzési Intézet intézetvezetőit: az előbbi élére dr. Hodossy-Takács Előd, az utóbbiéra dr. Csillag Andrea került.

7. Létszámaink

Egyetemünkön ebben a tanévben összesen 580 aktív hallgatói jogviszonnal rendelkező hallgató tanult, közülük 182 fő hitéleti szakokon, 297 fő pedig világi képzéseinken vett részt. A Felnőttképzési Intézet szakirányú továbbképzéseit 75 fő látogatta, a Doktori Iskolában pedig összesen 26 fő – 13 fő a nappali, 13 fő pedig a levelező tagozaton – folytatott tanulmányokat.

A tanév végén összesen 162 fő tett sikeres záróvizsgát: hitéleti képzésben 57 fő, világi képzésekben 60 fő, felnőttképzésben pedig 45 fő. E 162 hallgató közül összesen 128 fő veheti át a tanévzáró ünnepségen a diplomáját (hitéleti képzés: 46 fő, világi képzés: 37 fő, felnőttképzés: 45 fő).

8. A Hallgatói Önkormányzat

A hallgatói önkormányzatok ebben a tanévben is mindent megtettek azért, hogy hallgatóink a tanulás és kutatás mellett, országos tanulmányi versenyek előtt és után is jól érezzék magukat, és tartalmasan, a testvéri közösséget építve tölthessék el együtt a szabadidőt. Ezek közül hadd emeljem ki Kovács Ákos előadóművész Arany János-estjét a DRK Dísztermében, valamint az idén is remek hangulatú egyetemi bált.

A hallgatói és a doktorandusz önkormányzat vezetőinek köszönöm, hogy felelősen és odaadóan végezték munkájukat. Aki még hivatalban marad, annak továbbra is sok örömet kívánok az ifjúság körében végzendő szolgálatához, a leköszönő vezetőségi tagok életére pedig Isten gazdag áldását kívánom! Kérem Lakatos Tamást, Lucski Mártát, Bisits Dórát és Kicska Lászlót, fáradjanak ide, hogy köszönetemet egy-egy szerény ajándékkal is kifejezhessem!

***

Főtiszteletű Egyetemi Közgyűlés!

Ezzel a tanévvel új rektori ciklus indult. Az újonnan felállt egyetemi vezetésnek ebben az évben kellett összeszoknia, a feladatmegosztásokat kialakítania. Köszönöm, hogy ebben ki-ki igyekezett tőle telhetően helyt állni, s így az intézmény működésének jó rendjét, hatékonyságát kimagasló szinten tudtuk biztosítani.

Köszönöm az intézetvezetőknek, dr. Baráth Béla Levente tudományos rektorhelyettesnek és mindenekelőtt dr. Eged Alice oktatási rektorhelyettesnek az odaadó, áldozatos munkáját. Köszönöm dr. Vojtkó-Pék Ildikó főtítkárnak és a teljes Raktori Hivatalnak a napi ügyintézés terén nyújtott nélkülözhetetlen segítségét, az intézetek és a Tanulmányi Osztály munkatársainak pedig a hallgatói ügyek empatikus és hatékony lebonyolítását. Köszönöm a hallgatóknak, hogy továbbra is megtiszteltek bennünket figyelmükkel, jelenlétükkel, s hogy a szakmai gyakorlatokon, a tanulmányi versenyeken, országos döntőkben helyezéseket elérve öregbítették intézményünk jó hírnevét. Köszönetet mondok egyetemünk Szenátusának, tanszékvezetőinek, bizottsági elnökeinek, szak-, szakirány- és képzésfelelőseinek, egységvezetőinek,

egyetemi lelkészünknek, a hatodév felelősének, szakoktatóinknak, a gondnokságnak, külső partnereinknek, valamint egyetemünk valamennyi oktatójának és munkatársának az intézményünk érdekében végzett idei erőfeszítéseért, a közösen elért szép eredményekért.

Végezetül pedig, megköszönve megtisztelő figyelmüket, a Debreceni Református Hittudományi Egyetem rektoraként intézményünk 480. tanévét bezárom. A nyári szünetre mindenkinek jó pihenést, sok szép élményt és lelki feltöltődést kívánok. Adja Isten, hogy szeptemberben megújult erővel, együtt, jó kedvvel folytathassuk majd a közös munkát!

*Dr. Kustár Zoltán, PhD, dr. habil.
a DRHE rektora*

II. ESEMÉNYNAPTÁR

ESEMÉNYNAPTÁR

– A 2017/2018-AS TANÉV LEGFONTOSABB ESEMÉNYEI –

2017. augusztus 25-én az egyetem a szakoktató mentorlelkészek és a leendő hatodéves hallgatók számára tájékoztató napot rendezett, melynek házigazdája dr. Bodó Sára (Gyakorlati Teológiai Tanszék), az exmisszus gyakorlonoki év intézményi felelőse volt.
2017. augusztus 25-én dr. Baráth Béla Levente (Egyháztörténeti Tanszék) *A reformáció 500 éves jubileuma Debrecenben – Megemlékezési programok és kapcsolódási lehetőségek* címmel előadást tartott a Kölcsey Ferenc Református Gyakorló Általános Iskola tanári kara előtt az évkezdő csendes napon a DRK Oratóriumában.
2017. augusztus 30. és szeptember 1. között zajlott le az első évfolyamos hallgatók számára szervezett Bagolytábor, melynek helyszíne a sátoraljaújhelyi Várhegy üdülő volt. A jó hangulatú rendezvényre, melyen ötven hallgató vett részt, a rektori vezetés és az évfolyamfelelősök is ellátogattak.

2017. szeptember 2-án a DRHE megtartotta ünnepélyes tanévnyitóját a Nagytemplomban. Igét hirdetett dr. Fekete Károly püspök. Az évnyitót követően az intézmény hallgatói, oktatói és munkatársai közös ebédet fogyaszthattak el a Kollégium udvarán.
2017. szeptember 2-án a tanévnyitót és a közös ebédet követően megkezdődtek a két napon át tartó hagyományos évkezdő csendes napok. Gál Álmos keramikus bizonyoságtétele mellett dicsőítések, évfolyamórák és filmklub, valamint az Egyetemi Lelkészség bemutatkozása alkotta a programot.
2017. szeptember 5-én sor került a szenátustag-választás első, szeptember 7-én pedig a második fordulójára.
2017. szeptember 6-án az Andaházy Kollégium adott helyet a DRHE kibővített oktatói értekezletének, amely egyben a kollégium átadóünnepsége is volt. Az értekezleten dr. Kustár Zoltán hivatalba lépő rektor ismertette programját és az intézmény előtt álló feladatokat. Ezt követően a kollégium bejárására nyílt lehetőség Horsai Ede igazgató vezetésével, majd a hallgatók uzsonnával vendégelték meg az egyetem oktatóit és munkatársait.
2017. szeptember 15-én dr. Vitéz Ferenc (Magyar Nyelvi és Irodalmi Tanszék) *Kommunikátorok protokollja: hogyan közvetítsünk szóban, írásban, képből egyházi üzeneteket* címmel előadást tartott a Protestáns Újságírók Szövetsége Médiaműhelyében Mátraházán a Református Konferenciaközpontban.

2017. szeptember 16-án Kedvesné dr. Herczegh Mária (Egyházzenei Tanszék) *Anyanyelv és hagyományápolás Csángóföldön* címmel előadást tartott a Vasárnapi Iskolák Találkozóján Egerben a Dobó István Múzeumban.
2017. szeptember 16–17. között került sor Balatonszárszón a Református Közéleti és Kulturális Központ szervezésében a KONFESZT Közéleti Kollégiumra, melynek keretében dr. Gonda László (Missziói és Felekezettudományi Tanszék) *Külpolitikai kihívások – keresztyén válaszok? A nemzetközi egyházi szervezetek hozzájárulása a külpolitikai gondolkodáshoz* címmel előadást tartott.
2017. szeptember 19–26. között dr. Bölcskei Gusztáv (Dogmatikai Tanszék) részt vett Szöulban (Dél-Korea) a *Global Forum of Religious Leaders* elnevezésű egyházi találkozón.
2017. szeptember 20-án intézményünk helyi versenyek szervezésével kapcsolódott az egyetemi sport nemzetközi napjához. Az intézményi programokat dr. Pinczés Tamás vezetésével a Testnevelési Tanszék szervezte.
2017. szeptember 21-én dr. Kovács Ábrahám (Dogmatikai Tanszék) *Communicating the “Truth”: Isaac Lichtenstein, a Home-Grown Messianic Jew? An Identity Contested* címmel előadást tartott a European Association for the Study of Religions (EASR) *Communication religion* címmel meghirdetett konferenciáján Leuvenben (Belgium).
2017. szeptember 23-án dr. Baráth Béla Levente (Egyháztörténeti Tanszék) *Reformáció és emlékezete – A mai egyháztörténeti értelmezés sajátosságai* címmel előadást tartott az MRE Zsinati Hivatal Missziói Irodája által szervezett országos református kórházlelkész konferencián Berekfürdőn.
2017. szeptember 28-án dr. Fazakas Sándor (Szociáletikai és Egyházszociológiai Tanszék) *A reprezentáció és krízisjelenségei* címmel előadást tartott a Királyhágómelléki Református Egyházkerület lelkészértekezletén Nagyváradon.
2017. szeptember 28-án interaktív nyílt napra várta az egyetem a középiskolák hallgatóit. A *Kisbagoly nap* című rendezvény sikerrel, nagy számú érdeklődő részvételével zajlott le.
2017. szeptember 29-én dr. Fazakas Sándor (Szociáletikai és Egyházszociológiai Tanszék) kiselőadásokat tartott *A protestáns etika kézikönyve* és a *Vétkeztiünk...* címmel megjelent új köteteihez kapcsolódóan a *Reformáció – Eszmék, értékek, váradalmak* elnevezésű konferencián Kolozsvárott a Protestáns Teológiai Intézetben.
2017. szeptember 30-án hálaadó istentisztelettel egybekötött jubileumi diplomaosztó ünnepségre került sor a DRK Oratóriumában, ahol egyetemünk jogelőd intézményeiben végzett egykori hallgatók vehették át gránit (4 fő), rubin (18 fő), vas (18 fő), gyémánt (44 fő) vagy arany diplomájukat (55 fő). Összesen 7 fő református lelkészt, 18 fő népművelő–könyvtárost és

114 fő tanítót köszöntött Derencsényi István főjegyző és dr. Kustár Zoltán rektor a Felnőttképzési Központ által szervezett ünnepségen.

2017. október 2-ára a DRHE cigánymissziós napot szervezett.
2017. október 3-án a Magyar Nyelvi és Irodalmi Tanszék szervezésében sor került a magyar népmese napjához kapcsolódó hagyományos intézményi mesemondó versenyre, melyen 12 hallgató vett részt. Első helyezést ért el Gombos Ádám, a második helyen Volosinovszki Marianna, a harmadik helyen pedig Irimiás Erika végzett.
2017. október 4-én magas rangú holland delegáció látogatott a Debreceni Református Kollégiumba és intézményünkbe is. A küldöttség vezetője, a Holland Szenátus felsőházának elnöke, öexc. Ankie Broekers-Knol díszebéd keretében beszélgetést folytatott az egyházkerület és az egyetem vezetésével, majd a Nagykönyvtár és az Oratórium megtekintése után a Gályarabok emlékoszlopának érintésével a Nagytemplomot látogatta meg. A baráti hangulatú találkozó diplomáciai jelentősége messze túlmutatott intézményünk és Debrecen határain.
2017. október 5-én dr. Kovács Ábrahám (Dogmatikai Tanszék) *Egyházépítési törekvések és teológiai gondolkodás a 19. századi Partiumban* címmel előadást tartott a Partiumi Keresztény Egyetem (PKE) Sulyok István Teológiai Tudományok Intézete által szervezett *Reformáció 500* konferencián Nagyváradon.
2017. október 6-án dr. Fazakas Sándor (Szociáletikai és Egyházzociológiai Tanszék) *Evangelische Identität in Ungarn nach 1989* címmel előadást tartott az Evangelisches Bund 109. közgyűlésén Bécsben.
2017. október 5–7. között a DRHE oktatóinak és hallgatóinak egy csoportja dr. Bölcskei Gusztáv (Dogmatikai Tanszék) és dr. Gonda László (Missziói és Felekezettudományi Tanszék) vezetésével mint meghívott partnerintézmény küldöttsége részt vett a nagyvárad Posticum keresztény kulturális központban azon a Kálvin-szemináriumon, melynek meghívott előadója a nemzetközi hírű Kálvin-kutató, dr. Gánóczy Sándor volt.
2017. október 10-én dr. Hörcsik Richárd (Egyháztörténeti Tanszék) *Útaid, Uram, mutasd meg!* címmel megemlékezést tartott a reformációról a sárospataki MNM Rákóczi Múzeuma által szervezett művelődéstörténeti konferencián.
2017. október 14-én került sor a Kovács Gábor Művészeti Alapítvány (KOGART) és egyetemünk együttműködésével megvalósult nagyszabású kiállítás-sorozat *Ég és föld között – A Biblia a magyar képzőművészetben* című zárókiállításának megnyitójára Budapesten a Várkert bazárban. A rendezvényen dr. Kustár Zoltán rektor mondott köszöntőt. Az eseményen közös kirándulás keretében vehettek részt a DRHE oktatói, akik a megnyitó előtt

- megtekintették a Magyar Nemzeti Múzeumban a reformáció történetét bemutató *Ige-Idők* című kiállítást is.
2017. október 16–20. között a Dogmatikai Tanszék meghívására egyetemünkre látogatott dr. Andrew McFarlane professzor, az Edinburgh-i Egyetem kutatója, aki vendégelőadást tartott *Karl Barth's Christological Revolution – An Introduction to Barth's Theology* címmel.
2017. október 21-én dr. Bölcskei Gusztáv (Dogmatikai Tanszék) előadást tartott a presbiteri szolgálatról Kunhegyesen a körzeti presbiteri konferencián.
2017. október 17-én a Természettudományi Tanszék immár harmadik alkalommal tartotta meg a kétfordulós természettudományi vetélkedőjét, melynek centrumába ezúttal is a problémamegoldás és a természettudományi tárgyú publikációk értelmezése került. A vetélkedőn 14 háromfős csapat vett részt.
2017. október 24-én a *Nyilas Misi egy napja* című film bemutatására került sor a DRK Dísztermében. A film a Református Kollégium múltját egy diák hétköznapijain keresztül mutatja be, betekintést nyújtva a napjainkban zajló kollégiumi – elsősorban középiskolás – diákéletbe is. A film intézményünk megbízásából és támogatásával Cséke Zsolt rendezésében készült el.
2017. október 26-án a Babeş–Bolyai Tudományegyetem (Kolozsvár) Teológiai Kara díszdoktorává avatta dr. Fazakas Sándort (Szociális és Egyházzsociológiai Tanszék), aki *Reformáció és modernitás* címmel tartotta meg szétfogláló előadását.
2017. október 26–27. között reformációs projektnapok keretében ünnepelte intézményünk a reformáció kezdetének 500. évfordulóját. E két tanításmentes napon az intézmény hallgatói, oktatói és munkatársai változatos programokon vehettek részt. Október 26-án a *Társadalom, hit, kultúra* hármashoz kapcsolódó előadások hangzottak el a reformáció történetéről és hatásairól, majd a hallgatók és az oktatók öt különböző csoportban közös műhelymunka keretében vehettek részt egy-egy reformációhoz köthető aktuális témát megvitató fórumbeszélgetésen. Délután lehetőség nyílt a reformáció debreceni emlékhelyeinek a meglátogatására, emellett a diákság a város két pontján zsoltárecél flashmobot szervezett, továbbá az érdeklődők a DRK Dísztermében Meister Éva előadásában megtekinthették Kocsis István *Árva Bethlen Kata* című monodrámáját. Este a Nagytemplom előtti téren az egyetemi polgárok fátylós felvonulására került sor, emlékbeszédet mondott dr. Kustár Zoltán rektor. A napot a Közel zenekar hangversenye zárta. Október 27-én a reggeli áhítatot követően *Az én reformációm* címmel megtartott kerekasztal-beszélgetés során neves közéleti szereplők vallottak hitükről, a reformációhoz fűződő kapcsolatukról. A rendezvénysorozat úrvacsorás istentisztelettel zárult, majd a

- hallgatók egy Budapestre utazó csoportja az *Ige-Idők* című kiállítást tekintette meg.
2017. október 28-án dr. Baráth Béla Levente (Egyháztörténeti Tanszék) *A Tiszántúl reformációja* címmel előadást tartott a Debrecen–Nagytemplomi Református Egyházközség ünnepi presbiteri ülésén.
- ✪ ✪
2017. november 4-én dr. Németh Áron (Ószövetségi Tanszék) *Magyarországi reformáció a 16. századi közszinatok fényében*, valamint Bencédi Székely István – *A magyarországi reformáció első nemzedékének elfeledett bibliafordítója*, továbbá dr. Gonda László (Missziói és Felekezettudományi Tanszék) *Reformáció és misszió* címmel előadásokat tartottak a Horvátországi Református Keresztyén Kálvini Egyház lelkésztovábbképző konferenciáján Kórógyon (Horvátország).
2017. november 5-én dr. Baráth Béla Levente (Egyháztörténeti Tanszék) bemutatta dr. Pálfi József *Bátor szívvel és okos ésszel Isten nyája körül...* című kötetét, melyben a szerző Keresztesi Józsefről, a templomépítő lelkipásztorról emlékezik meg. A könyv bemutatására a Nagyvárad–Rogériuszi Református Gyülekezet templomában került sor.
2017. november 6–10. között dr. Molnár-Tamus Viktória (Pedagógia és Pszichológia Tanszék) Erasmus-vendégoktatóként látogatott el a Babeş–Bolyai Tudományegyetem Kihelyezett Pszichológia és Neveléstudományok Karára Marosvásárhelyre. Dr. Kovács Ábrahám (Dogmatikai Tanszék) – szintén Erasmus-vendégoktatóként – a Protestáns Teológiai Intézetet (Kolozsvár) látogatta meg.
2017. november 7-én dr. Kustár Zoltán rektor nyitotta meg a *Reformáció 500* című ünnepségsorozat keretében László Kinga képzőművész és Kustár Gábor szobrászművész *Tűzből, földből* című közös képzőművészeti kiállítását az egyetem kis zsibongójában. Az alkotókat és az alkotásokat Fátyol Zoltán (Rajz és Vizuális Nevelés Tanszék) és dr. Hodossi Sándor (Gyakorlati Teológiai Tanszék) mutatta be. A kiállítás december 1-jéig volt megtekinthető.
2017. november 11-én dr. Kovács Ábrahám (Dogmatikai Tanszék) a budapesti Pütkösi Teológiai Főiskola által szervezett *Emberközpontú tudomány* című konferencián ismeretterjesztő előadásokat tartott.
2017. november 13-án egyetemünkön került sor a DRK magyar nyelv napjához kapcsolódó ünnepi programsorozatának megnyitójára. Az Oratóriumban megtartott ünnepségen dr. Kustár Zoltán rektor mondott köszöntőt, majd dr. Győri L. János tartott előadást a reformáció és az anyanyelv kapcsolataról. A rendezvényt a DRK Dóczy Gimnáziuma diákjainak műsora zárta.
2017. november 13-án dr. Bölcskei Gusztáv (Dogmatikai Tanszék) a DRK Dóczy Gimnáziumában megnyitotta a Tompa Mihály-emléknapot, melynek ré-

- szeként dr. Vitéz Ferenc (Magyar Nyelvi és Irodalmi Tanszék) a *Nincs talán még elfeledve a dal* elnevezésű országos rendezvénysorozathoz kapcsolódva *Tompa Mihály, a református lelkész-költő* címmel előadást tartott.
2017. november 17-én dr. Kiss Csaba (Egyházzenei Tanszék) *Kodály Zoltán és a 21. századi énekoktatás* címmel előadást tartott a Kodály Zoltán szakmai napon Miskolcon a Fráter György Katolikus Gimnáziumban.
2017. november 21-én az Alumni Központ által szervezett első mentortalálkozón a katechéta–lelkipásztori munkatárs és vallástanár szakon végzett Magyar Noémi, egyetemünk doktorandusz hallgatója találkozott a teológus–lelkész szakos 5. b évfolyam hallgatóival, akiknek beszámolt az iskolai hitoktatással kapcsolatos tapasztalatairól, amelyeket az előző tanévben hitoktatóként, vallástanárként szerzett.
2017. november 21-én dr. Baráth Béla Levente (Egyháztörténeti Tanszék) a debreceni Méliusz Juhász Péter Könyvtárban megnyitotta a *Luther reformációs műve és ennek debreceni hatásai* című német nyelvű reformációs plakátkiállítást, amelyet a Deutsches Kulturforum szervezett.
2017. november 21-én dr. Baráth Béla Levente (Egyháztörténeti Tanszék) *A Tiszántúl déli részének reformációja és a 2017. évi jubileumi emlékezés meghatározó elemei* címmel előadást tartott a Békési Egyházmegye presbiteri szövetségének konferenciáján Sarkadon.
2017. november 21-én dr. Ittész Gábor (Idegen Nyelvi Tanszék) *Philipp Melanchthon, az evangélium tanítója* címmel előadást tartott a Budavári Evangélikus Gyülekezetben Budapesten.
2017. november 22-én dr. Ittész Gábor (Idegen Nyelvi Tanszék) *„[Luthertől] tanultam az evangéliumot” – Philipp Melanchthon a wittenbergi reformáció szolgálatában* címmel előadást tartott a Melanchthon Szakkollégiumban Budapesten.
2017. november 23-án *Reformáció az Arany-emplék tükrében – Ember, művelődés és tudomány kapcsolatának változásai* címmel tartotta meg intézményünk a magyar tudomány ünnepe 2017 programsorozat intézményi rendezvényét. Délelőtti könyvbemutatóra került sor, amelyen az egyetem gondozásában megjelent kiadványok is ismertetésre kerültek. A könyvbemutatókat dr. Buzogány Dezső kolozsvári egyetemi tanár díszdoktorrá avatása követte, majd a DRK Arany János-tárlatát tekinthették meg a résztvevők. A programot a reformációhoz és Arany Jánoshoz kötődő debreceni emlékhelyeket érintő városi körséta zárta.
2017. november 24-én a Károli Gáspár Református Egyetem teológia–lelkész szakos hallgatóiból és tanáraikból álló csoport látogatta meg egyetemünk Romológia Tanszékét. A szakmai kirándulás célja az volt, hogy a hallgatók megismerkedjenek a vidéki cigányság helyzetével, a köztük folyó missziós munkával. A találkozó alkalmából Szabóné dr. Kármán Judit tanszék-

- vezető előadást tartott a cigánymisszióról, majd az egyetemünkön folyó romológiai képzésről.
2017. november 24-én dr. Baráth Béla Levente (Egyháztörténeti Tanszék) *A magyar református diákok külföldi egyetemjárása, különös tekintettel Szatmárra* címmel előadást tartott a Sapienter Egyesület által szervezett *Reformáció és oktatás* című konferencián Fehérgyarmaton.
2017. november 24-én dr. Ittész Gábor (Idegen Nyelvi Tanszék) *A reformáció mint ébredési mozgalom* címmel előadást tartott a Pünkösdi Teológiai Főiskolán Budapesten.
2017. november 25-én tartotta a DRK az éves rendes közgyűlését, melynek keretében az összegyűlték hálát adtak Istennek a debreceni református iskolahálózat megújításáért. Az ünnepség keretében egyetemünk alkalmazottai közül az egyházkerület elismerő oklevelét vehette át a felújítás terén kifejtett odaadó szolgálataért dr. Bölcskei Gusztáv, dr. Kustár Zoltán, Nagy István és Nagy Istvánné. Az ünnepséget és az azt követő díszebédet megtisztelte jelenlétével és köszöntőjével Áder János köztársasági elnök is. A közgyűlést követően a díszudvarban egy új emléktábla leleplezésére került sor.
2017. november 26–28. között dr. Kovács Ábrahám (Dogmatikai Tanszék) előadásokat tartott a Tiszántúli Református Lelkésztovábbképző Intézet által szervezett továbbképzés keretében Berekfürdőn. Előadásainak címei: *Az ismeretlen ismert; A keresztyénség viszonyulása ma a zsidósághoz; Teológiai válaszok: misszió, vallásközi párbeszéd, antiszemizmus vagy (el)hallgatás?*
2017. november 28-án a Testnevelési Tanszék a Kölcsey Ferenc Református Gyakorló Általános Iskola testnevelési munkaközösségével közösen megrendezte az idei intézményi testnevelés-tanítási háziversenyt.
2017. november 28-án dr. Molnár-Tamus Viktória (Pedagógia és Pszichológia Tanszék) *Irodalom és ízlés Mitrovics Gyula és Karácsony Sándor életművében* címmel előadást tartott a VI. Karácsony Sándor és Kiss Árpád Gyűjteményi Szimpóziumon a DE BTK Nemzeti Művelődési Intézet Neveléstudományi Tanszékén.
2017. november 29-én került megrendezésre a hagyományos neveléstörténeti vetélkedő. A Pedagógia és Pszichológia Tanszék által szervezett programon nappali tagozatos első évfolyamos tanító szakos hallgatók vettek részt.
2017. november 30-án a magyar tudomány ünnepe alkalmából könyvbemutatókra, díszdoktoravatásra, tárlatvezetésre, valamint belvárosi reformációs körsétára került sor. A rendezvények a Doktori Iskola és dr. Baráth Béla Levente tudományos rektorhelyettes szervezésében valósultak meg.
2017. november 30-án dr. Németh Áron (Őszökvetségi Tanszék) mutatta be dr. Kustár Zoltán *A protestáns Revideált újfordítású Biblia (RÚF 2014) őszökvetségi részében végzett módosítások – Elvek, eredmények, tartalmi indoklá-*

sok című kötetét, dr. Fazakas Sándor (Szociáletikai és Egyházzsociológiai Tanszék) pedig a kiadvány szerkesztőjeként mutatta be *A protestáns etika kézikönyve* című tanulmánykötetet. A könyvbemutatókra, amelyek a magyar tudomány ünnepéhez kapcsolódtak, a DRHE és a Kálvin Kiadó közös rendezésében került sor egyetemünkön.

- 2017. december 2-án a DRHE Felnőttképzési Központja szakértői napot tartott *Kihívást jelentő viselkedések befolyásolásának lehetőségei és technikái* címmel.
- 2017. december 5-én dr. Kovács Ábrahám (Dogmatikai Tanszék) *Új reformáció – Méliusz Juhász Péter kései utódjának, Balogh Ferencnek egyház-megújító munkássága* címmel előadást tartott a reformáció 500. évfordulójához kapcsolódó *Reformation in Mittel- und Südost Europa / Reformácia v Strednej Európe / Reformáció Közép-Európában* című konferencián az Eperjesi Egyetemen (Prešovská univerzita v Prešove, Szlovákia).
- 2017. december 5-én látogatást tett egyetemünkön Fares Saeb, Izrael Állam magyarországi nagykövetének helyettese. A magas rangú diplomata dr. Hodossy-Takács Előd intézetvezető kíséretében megtekintette intézményünket, és *Izrael – ma* címmel előadást tartott az egyetemi hallgatóságunknak.
- 2017. december 7-én Kovács Ákos előadóművész Arany János-estjén vehettek részt az érdeklődők, amit a hallgatói önkormányzat szervezett a DRK Dísztermében.
- 2017. december 7-én dr. Vitéz Ferenc (Magyar Nyelvi és Irodalmi Tanszék) avatóbeszédet mondott a Kurucz Imre szobrászművész által készített reformációs emléktábla avatóján a Partiumi Keresztyén Egyetemen Nagyváradon, majd ugyanitt *Tőkés László traktátusának retorikája* címmel előadást tartott a *Kálvin és a kálvinizmus Erdélyben* címmel megrendezett konferencián.
- 2017. december 9-én a Debreceni Egyetem Aulájában megrendezett hangverseyen a DRK Kántusának élén eltöltött ötvenéves jubileumának alkalmából köszöntötték Berkesi Sándort, intézményünk óraadó tanárát.
- 2018. december 13-án a Debreceni Egyetemen dr. Glant Tibor, az Észak-Amerikai Tanszék vezetője és dr. Gyáni Gábor akadémikus mutatta be Puskás Julianna és Kovács Ábrahám *Amerikai magyar református lelkészek életútja adattári rendszerben – 1891–2000* című könyvét, amely a Debreceni Egyetemi Kiadó gondozásában jelent meg.
- 2017. december 13-án került sor a hagyományos intézményi adventi kiállítás megnyitójára. Az idén Fátyol Zoltán festőművész, grafikus, művésztanár, valamint felesége, Kányási Holb Margit textilművész és lánya, Fátyol Viola fotóművész közös tárlatát tekinthették meg az érdeklődők. Köszöntőt mondott dr. Kustár Zoltán rektor, majd a kiállítást dr. Bölcskei Gusztáv (Dogmatikai Tanszék) nyitotta meg. Ezt követte a karácsonyi hangver-

- seny, amelyet az Egyházzenei Tanszék szervezett. Az estét munkatársi közös vacsora zárta.
2017. december 13-ától volt látható a tanító szak rajz és vizuális nevelés műveltségterületének hallgatói által a reformáció emlékére alkalmából készített KAKAS című mozaik. A református motívumot megjelenítő színes műanyag kupakokból készült alkotás dr. Erdődy József Attila (Rajz és Vizuális Nevelés Tanszék) irányításával készült, s 2018. február 5-éig volt megtekinthető a Karakter 1517 kávézó imatermében.
2017. december 14-én a karácsonyi kibocsátó istentiszteleten Bukáné Zakar Zsuzsanna nagytiszteletű asszony hirdette az igét.
2017. december 14-én dr. Bölskei Gusztáv (Dogmatikai Tanszék) előadást tartott az adventről a DE Professzori Klubjában.

2018. január 6-án a TTRE jóvoltából Győri L. János és Győri Katalin *Menekülők* című drámáját tekinthették meg az egyetem alkalmazottai a Csokonai Színházban. A színdarab a Debreceni Református Kollégium történetének egyik fontos eseményét, a nagyváradi kollégium 1660. évi befogadásának a történetét dolgozza fel.
2018. január 8–13. között került megrendezésre Sárospatakon a magyar és dél-koreai teológiai intézmények *3rd Hun–Han Theological Forum* című 3. nemzetközi találkozója, melynek munkája az idén a *Hungarian and Korean Reformed Perspectives on Nationalism and Christian Identity before the Collapse of Communism* témája köré szerveződött. A konferencián előadást tartott dr. Kovács Ábrahám (Dogmatikai Tanszék) *Crossing the Threshold? A Distorted or Remoulded Reformed Christian Identity* címmel.
2018. január 12-én délelőtt az amerikai egyesült államokbeli Atlantában működő Columbia Seminaryről vendégek érkeztek egyetemünkre. A Columbia Seminary oktatóinak és hallgatóinak egy csoportja rendszeresen Magyarországra látogat, s más városok mellett minden alkalommal felkeresik Debrecént is.
2018. január 12-én délután a Hun–Han magyar–koreai teológiai fórum sárospataki konferenciájának a résztvevőit fogadta dr. Kustár Zoltán rektor, aki a találkozó keretében körbevezette a vendégeket az épületen, megismertette velük intézményünk múltját és jelenét. A látogatók között volt egyetemünk két dél-koreai együttműködő partnerének képviselője is.
2018. január 11–12. között és 19-én az DRHE hivatalainak munkatársai háromnapos protokollképzésen vettek részt.
2018. január 19-én dr. Fazakas Sándor (Szociáletikai és Egyházszociológiai Tanszék) *A református egyházalkotmányok dinamikus jellege* címmel előadást tartott a budapesti Evangélikus Hittudományi Egyetemen.

2018. január 22-én egyetemünk a magyar kultúra napja alkalmából a Kölcsey-teremben ünnepi megemlékezést tartott. Az ünnepséget követően a rektori vezetés Debrecen Megyei Jogú Város küldöttségével közösen megkoszorúzta Kölcsey Ferenc egyetemünkön elhelyezett domborművét, majd pedig a Péterfia utcán felállított szobrát.
2018. január 23-án került sor a Természettudományi Tanszék és a Kölcsey Ferenc Református Gyakorló Általános Iskola szervezésében a környezetismeret-tanítási verseny házi fordulójára. Az első és második helyezett hallgatók képviselték egyetemünket a Gál Ferenc Főiskola Pedagógiai Kar által *Tanuld és tanítsd a jobbat!* címmel Szarvason megrendezett országos fordulóban március 22–23. között, ahol a háziversenyünk győztese, Jenei Timea első helyezést ért el a környezetismeret kategóriában.
2018. január 24-én a Magyar Nyelvi és Irodalmi Tanszék a Kölcsey Ferenc Református Gyakorló Általános Iskolával közösen rendezte meg az intézményi anyanyelvi tanítási verseny 2. fordulóját. Öt hallgató tanított a gyakorlóiskola 2. osztályaiban. A zsűri külsős tagjai Fekete Adrienn (Hatvani István Általános Iskola) és Kukk Ibolya (a volt Arany János Általános Iskola) voltak, akik korábban az intézményünkben végeztek tanítóként, s napjainkban már városszerte elismert szakemberek.
2018. január 25-én mintegy hetven érdeklődő középiskolás diák részvételével sikeresen lezajlott a nyílt nap.
2018. január 29. és február 2. között került sor a DRHE sítáborára a szlovákiai Čertovicában. A sítábort a Testnevelési Tanszék szervezte, az oktatást pedig dr. Pinczés Tamás (Testnevelési Tanszék) és Barabás Gyöngyi, a DRK Gimnáziumának testnevelője tartotta. A résztvevők napi két foglalkozás során ismerkedtek meg a sízés alapjaival. Közülük sokan most síeltek először, de a tábor végén már többen sikeresen lecsúsztak a piros pályán is, így számos új tapasztalattal és élménnyel gazdagodva kezdhették meg a szorgalmi időszakot. A Testnevelési Tanszék jövőre ismét megrendezi a sítábort kezdő és haladó síelőknél egyaránt.

2018. február 1-jén az Apolló moziban a *Magyar Filmszüret* nagy sikerű rendezvénysorozat keretében bemutatásra került a *Nyilas Misi egy napja* című történeti játékfilm, melynek rendezője Cséke Zsolt. A film nemcsak a Református Kollégium történetét mutatja be, hanem bepillantást enged a mai középiskolás kollégisták mindennapjaiba is. A filmvetítést szimpózium beszélgetés követte, amelyen a film rendezője, az egyik diák főszereplő, valamint szakértőként Győri L. János és dr. Baráth Béla Levente tudományos rektorhelyettes beszélgettek a filmről és annak folytatásáról.
2018. február 3–4. között egyetemünk hallgatói önkormányzata Nagyváradon rendezte meg a félévkezdő csendes napokat, ahol többek között Böjte

- Csaba előadását is meghallgathatták a jelenlévők. A program keretében a dicsőítések, kiscsoportos beszélgetések és a helyi istentisztelet mellett a város megtekintésére is lehetőség nyílt.
2018. február 5–9. között a Pedagógia és Pszichológia Tanszék az Erasmus-vendégoktatói program keretében fogadta dr. Barabási Tündét, a Babeş–Bolyai Tudományegyetem Székelyudvarhelyi Kihelyezett Tagozatának egyetemi docensét.
2018. február 9-én rendezte meg a TTRE a XI. Tiszántúli Református Jótékonyági Bált a Kölcsey Központban. A bálozó közönség az idén a nagydobronyi Irgalmas Samaritánus Református Gyermekotthon (Ukrajna, Kárpátalja) lakóit támogatta. Az egyetem a meghívott vendégeknek térítésmentesen biztosított szállást a Maróthi Kollégiumban.
2018. február 10-én rendezte meg az egyetem hallgatói önkormányzata az egyetemi bált a Symphonia étteremben. Színvonalas műsorral, jó hangulatban zajlott le a rendezvény, melyen összesen 180 fő vett részt.
2018. február 10-én dr. Kovács Ábrahám (Dogmatikai Tanszék) Komáromban (Szlovákia) a Selye János Egyetem Református Teológiai Karán *Barth Károly és a vallási pluralizmus* címmel vendégelőadást tartott.
2018. február 16-án dr. Arany János (Egyházzenei Tanszék) *Kodály magyarsága – A nemzeti kultúra értékei* címmel előadást tartott a budapesti Újpest–Kertvárosi Szent István Plébánia értelmiségi köre által szervezett előadás-sorozat keretében Budapesten.
2018. február 17-én *Életre bátorító katechézis* címmel került megrendezésre a Díszteremben a katechetikai szimpózium a Katechetikai Központ fennállásának 25. évfordulója tiszteletére. Dr. Fekete Károly püspök szóban megbízta a központot azzal, hogy legyen a TTRE katekéta–hitoktató továbbképzésének a felelőse. A rendezvényen a szimpózium témájához kapcsolódva előadást tartott dr. Bodó Sára (Gyakorlati Teológiai Tanszék).
2018. február 19-én megtörtént a Tehetségpont minősítésével kapcsolatos akkreditációs látogatás. Az akkreditációs szakértők az *Akkreditált Kiváló Tehetségpont* legmagasabb minősítést adták meg.
2018. február 21-én Nagy Yvette belsőépítész bevonásával megkezdődtek az egyeztetések az Andaházy Kollégium otthonosabbá tétele érdekében.
2018. február 23-án az Immánuel Otthon vezetője, Győri Zsófia lelkésznő a foglalkozásokkal élők élethelyzetével kapcsolatos érzékenyítő foglalkozást tartott egyetemünkön. A foglalkozáson tizenhat hallgató vett részt. A visszajelzések nagyon pozitívak voltak mind a hallgatók, mind az oktatók, mind pedig az előadó részéről.
2018. február 23-án dr. Kovács Krisztián (Szociális és Egyházzociológiai Tanszék) *Tisztaság és tisztesség – A presbiteri tisztaság alapjai* címmel előadást tartott a Bihari Református Egyházmegye presbiterképzésén Berettyóújfaluban.

2018. február 26. és március 2. között dr. Kovács Krisztián (Szociális és Egyházzociológiai Tanszék) az Erasmus+ oktatói mobilitási program keretében vendégoktatóként látogatást tett Kolozsváron a Babeş–Bolyai Tudományegyetem Református Tanárképző Karán.
2018. február 26-án a Bütösi Missziói Alapítvány Kuratóriuma szervezésében dr. Gaál Sándor (Missziói és Felekezettudományi Tanszék) bemutatta volt egyetemi oktatónk, Bütösi János *Odaszánt élet* című igehirdetés-kötetét.
2018. február 27-én dr. Peres Imre (Újszövetségi Tanszék) *A Reformáció terjedése Pozsonyban* címmel előadást tartott a Reformáció 500 alkalmából a Szlovákiai Református Egyház és a Pozsonyi Magyar Intézet szervezésében megtartott emlékkonferencián Pozsonyban.

2018. március 3-án Kathyné Mogyoróssy Anita (Pedagógia és Pszichológia Tanszék) részt vett a *Kapcsolataink, szükségletek és szolgálat* című workshopon, amelyet a Debreceni Református Egyetemi Gyülekezet szervezett.
2018. március 3-án a karcagi Szent Pál Marista Általános Iskola 30 diáklányát, tanárait és néhány szülőt fogadott a Romológia Tanszék az EMMI Barishej (Nagylány) programja keretében. A cigány lányoknak és szüleiknek a továbbtanulás lehetőségeiről és a DRHE-n folyó képzésekről előadást tartottak a tanszék oktatói, dr. Szabóné Kármán Judit és dr. Berek Sándor. A találkozó során bemutatásra került a Wáli István Református Cigány Szakkollégium is.
2018. március 3-án az öt éve végzett hallgatóink számára találkozót szervezett az Alumni Központ, amelyen részt vett és beszámolt a Felnőttképzési Központ által kínált lehetőségekről Fülekiné Joó Anikó központvezető. A találkozót résztvevői a program részeként meglátogatták a volt tanítóképző felújított épületét.
2018. március 8–13. között dr. Gonda László (Missziói és Felekezettudományi Tanszék) és dr. Kovács Ábrahám (Dogmatikai Tanszék) az MRE hivatalos delegációjának tagjaként részt vett az Egyházak Világtanácsa Arushában (Tanzánia) megtartott *Moving in the Spirit – Called to Transforming Discipleship* című tanácskozásán.
2018. március 17-én dr. Kókai Nagy Viktor (Bibliai Teológiai és Vallástörténeti Tanszék) lelkésztovábbképzés keretében *Jézus Krisztus és a rock and roll* címmel előadást tartott Biharugrán.
2018. március 19–23. között dr. Fazakas Sándor (Szociális és Egyházzociológiai Tanszék) az Erasmus+ oktatói mobilitási programjának a keretében vendégtanárként látogatott el Kolozsvárra a Babeş–Bolyai Tudományegyetem Református Tanárképző Karára.
2018. március 20-án az Idegen Nyelvi Tanszék megtartotta a kiejtési versenyt angol és német szekciókban.

2018. március 22-én intézményünk Alumni Központja hat felsőoktatási intézmény bevonásával alumni szakmai napot szervezett, amelyen a felsőoktatási intézmények alumni programért felelős képviselői megosztották egymással tapasztalataikat. A rendezvényen dr. Derényi András, az OFI kutató-elemző munkatársa előadást tartott *Az alumni és a DPR rendszer fejlesztése* címmel.
2018. március 22-én tartottuk a húsvéti kibocsátó istentiszteletünket, melyen dr. Fekete Károly püspök hirdette az ígét.
2018. március 22-én dr. Hörcsik Richárd (Egyháztörténeti Tanszék) *Sárospatak, a tehetséggondozás fellegvára* címmel előadást tartott az Arany János Tehetséggondozó Program XIV. konferenciáján Sárospatakon.
2018. március 22–23. között került sor a Gál Ferenc Főiskola Pedagógiai Kar által szervezett *Tanuld és tanítsd a jobbat!* című országos tanítási versenyre Szarvason. Környezetismeret kategóriában Jenei Timea negyedéves, testnevelés kategóriában pedig Mátravölgyi Gerda harmadéves tanító szakos hallgató lett a győztes. Szarka Edina harmadéves tanító szakos hallgató testnevelés kategóriában 3. helyezést ért el.
2018. március 23-án dr. Arany János (Egyházzenei Tanszék) *Bach passiózenéje* címmel előadást tartott a *Bach Mindenkinnek Fesztivál* keretében a DRK Dóczy Gimnáziuma dísztermében Debrecenben.
2018. március 23-án az Egyházzenei Tanszék kirándulást szervezett Kecskemétre, amin 26 hallgató és 3 oktató vett részt. A Kecskeméti Református Általános Iskolában négy tanítási órán vettek részt, valamint megtekintették a Kodály Zoltán Zenepedagógiai Intézet állandó kiállítását és a Leskowsky Hangszergyűjteményt.
2018. március 23-án *Népek meséi* címmel rendezte meg az ELTE Tanító- és Óvóképző Kara a X. Országos Egyetemi és Főiskolai Mesemondó Versenyt. Intézményünket Irimiás Erika elsőéves és Gombos Ádám másodéves tanító szakos hallgató képviselte. Gombos Ádám elnyerte a szakmai zsűri által kiadott 2. helyezést, valamint a diákzsűri különdíját is megszerezte. Felkészítő tanára Tóth Ferenc volt (Magyar Nyelvi és Irodalmi Tanszék).
2018. március 23-án dr. Bölcskei Gusztáv (Dogmatikai Tanszék) Biharkeresztesen előadást tartott a reformátori egyháztan témájában a Bihari Egyházmegye presbiterei számára.
2018. március 23-án dr. Kovács Ábrahám (Dogmatikai Tanszék) *Az iszlám és a református hit* címmel előadást tartott Mezőladányban az egyházmegyei lelkésztoábbképzés keretében.
2018. március 24-én dr. Hörcsik Richárd (Egyháztörténeti Tanszék) *II. Rákóczi Ferenc emlékezete* címmel előadást tartott az *Ünnepi konferencia a nagyságos fejedelem születésnapján* című rendezvényen Regécen.
2018. március 24-én a *Kárpát-medencei Tehetségnap 2018* keretében adta át a Nemzeti Tehetségsegítő Tanács az *Akkreditált Kiváló Tehetségpont* cím

elnyerését igazoló oklevelet dr. Németh Áronnak, a TDT elnökének, a Tehetségpont vezetőjének. A minősítés három évre szól.

2018. március 25-én dr. Peres Imre (Újszövetségi Tanszék) *A család szerepe az Újszövetségben* címmel előadást tartott a Kassai Egyházmegye lelkész-továbbképző tanfolyamán.

2018. április 1-ején *A magyarországi cigányság húsvéti szokásai* címmel beszélgetés hangzott el Szabóné dr. Kármán Judittal (Romológia Tanszék) a Mária Rádió *Húsvét* című műsorában.
2018. április 5-én mutatta be egyetemünk a szélesebb közönség számára a debreceni Apolló moziban a DRK múltját és mai életét elbeszélő *Nyilas Misi egy napja* című filmet, melyet dr. Baráth Béla Levente (Egyháztörténeti Tanszék), a film egyik szakértőjének a részvételével kerekasztal-beszélgetés követett.
2018. április 7-én a Romológia Tanszék Szabóné dr. Kármán Judit vezetésével szakmai kirándulást szervezett a Romológia tantárgy hallgatóinak (40 fő) Budapestre, ahol részt vettek az *Országos Cigánymissziós Imanapon*, este pedig a Nemzeti Színházban a *Nemzetközi roma nap* keretében megtekintették a *Somnakaj* című produkciót, amely műfaját tekintve „gypsy musical”.
2018. április 9-én dr. Gábor Csilla, a kolozsvári Babeş-Bolyai Tudományegyetem oktatója és dr. Kecskeméti Gábor, az MTA Bölcsészettudományi Kutatóintézetének igazgatója Budapesten az MTA Székházban bemutatták a dr. Ittész Gábor (Idegen Nyelvi Tanszék) által szerkesztett *Viszály és együttélés – Vallások és felekezetek a török hódoltság korában* című könyvet.
2018. április 9–13. között dr. Kovács Ábrahám (Dogmatikai Tanszék) különböző dél-koreai egyetemeken (EWha University, Seoul Jangsin University, Presbyterian University and Theological Seminary) előadásokat tartott a dél-koreai magyar nagykövetséggel együttműködve. A magyar reformációról tartott előadások célja a dél-koreai emberek Magyarország-képének a formálása volt.
2018. április 10-én a Magyar Nyelvi és Irodalmi Tanszék 22 fős hallgatói részvétellel rendezte meg a magyar költészet napja alkalmából az intézményi versmondó versenyt, melyen a tanító szakos hallgatók mellett a hitéleti képzések hallgatói is képviseltették magukat. A kiírásban egy szabadon választott magyar költemény előadása szerepelt. A verseny legjobbjai: 1. Kardos Levente (3. évf.), 2. Dulavics Dóra (1. évf.), 3. Csurpek Erika (1. évf.). Mindannyian tanító szakos hallgatók.
2018. április 10-én egyetemünk vendégeként hangversenyt adott a Díszteremben a kolozsvári Flauto Dolce régizene együttes.

2018. április 11-én dr. Kókai Nagy Viktor (Bibliai Teológiai és Vallástörténeti Tanszék) előadást tartott *Freiheit im Christentum* címmel az ELTE Jogtudományi Karán Budapesten.
2018. április 11-én a Tudományos és Művészeti Bizottság szervezésében a Kistanácsteremben került sor a *Scientia ac Educatio* konferenciasorozat újabb alkalmára. A DRHE oktatói előadásaikban az intézménytörténethez kapcsolódó évfordulós témák (50 éve hunyt el Karl Barth, 100 éve született Czövek Lajos és Varga Zsigmond József) mellett újabb kutatási eredményeiket mutatták be. Vendégelőadóként köszönthettük M. dr. Losonczy Katalint, a budaörsi Leopold Mozart Zeneiskola címzetes igazgatóját, aki a Kántus kamarakórusának közreműködésével Czövek Lajos karnagyról, a Tanítóképző Intézet volt tanáráról emlékezett meg.
2018. április 12-én dr. Peres Imre (Újszövetségi Tanszék) *Az Újszövetség tanítása a személyes kegyességről* címmel előadást tartott a Tiszántúli Református Nőszövetség éves bibliaiskoláján Berekfürdön.
2018. április 12–14. között a Rectori Hivatal munkatársai Hernádvécsein és környékén csapatépítő kirándulást tartottak, melynek során a C-SWOT analízis módszerével elemezték a hivatal munkáját.
2018. április 13-án Szabóné dr. Kármán Judit (Romológia Tanszék) *A cigány családból a Roma Szakkollégiumba* címmel előadást tartott az Egyházi Szociálpedagógiai Hálózat Szövetség Hálózati Szövetségi Konferencia – Egyházi Szociálpedagógiai Hálózat Szövetség és a felsőoktatás együttműködése címmel meghirdetett konferenciáján Mátraverebély-Szentkúton.
2018. április 13-án dr. Baráth Béla Levente (Egyháztörténeti Tanszék) *A magyar puritanizmus és lelkészképzésünkre gyakorolt hatásai* címmel előadást tartott a TTRE egyházkerületi nőszövetségi konferenciáján Berekfürdön.
2018. április 14-én egyetemünkre látogatott Najla Kassab lelkész, a Református Egyházak Világközösségének elnöke.
2018. április 17-én rendezte meg a Magyar Nyelvi és Irodalmi Tanszék 28 fő részvételével a szokásos évi helyesírási versenyét, ami egyben a Nagy J. Béla Kárpát-medencei helyesírási verseny házi fordulójának a szerepét is betöltötte. A feladatlap a korábbi évek gyakorlatához hasonlóan tollbamondásból és helyesírási tesztből állt. A végeredmény a következőképpen alakult: 1. helyezett: Smidróczki Nikoletta (2. évf.), 2. helyezett: Földvári Csilla Zsuzsanna (1. évf.) és 3. helyezett: Pallás Brigitta (1. évf.). Mindhárman tanító szakos hallgatók. A 2018 őszén sorra kerülő Kárpát-medencei fordulón Smidróczki Nikoletta képviseli majd egyetemünket.
2018. április 17–22. között a hollandiai Kampenben került sor a 11. nemzetközi Comenius-konferenciára, melynek témáját – *Theology in a World of Ideologies: Authorization or Critique?* – az ideológiák és a hit kapcsolata határozta meg. A jó hangulatú, konstruktív tanácskozáson intézményünket dr. Kustár Zoltán rektor (Őszövetségi Tanszék), dr. Hodossy-Takács

- Előd (Bibliai Teológiai és Vallástörténeti Tanszék), dr. Gonda László (Missziói és Felekezettudományi Tanszék), dr. Németh Áron (Ószövetségi Tanszék) és Damásdi Dénes képviselte.
2018. április 23–25. között rendezte meg a Magyar Nyelvi és Irodalmi Tanszék az Országos Anyanyelvi Tanítási Versenyt, amelyen az intézményünket képviselő, a házi tanítási versenyt megnyerő Volosinovszki Marianna 1. helyezett lett.
2018. április 24-én tartotta egyetemünk Szenátusának Tudományos Diákköri Tanácsa az évenként sorra kerülő *Tehetségnapot*. A délelőtti folyamán TDK-konferencia keretében 16 hallgató mutatta be tudományos kutatásának célkitűzéseit és eddigi részeredményeit.
2018. április 24-én az *Országos Anyanyelvi Tanítási Verseny*hez kapcsolódva a Magyar Nyelvi és Irodalmi Tanszék, a Felnőttképzési Intézet és a Tudományos Diákköri Tanács közösen rendezte meg *A mese és a gyermek* című szakmai délutánt. Az esemény iránt igen nagy volt az érdeklődés, a megyéből több mint 150 tanító jött el a programra.
2018. április 25-én dr. Kustár Zoltán (Ószövetségi Tanszék) bemutatta a Kálvin Kiadó által gondozott *Magyarázatos Biblia* második, javított kiadását a kiadó által szervezett könyvbemutatón a debreceni Karakter 1517 kávézóban.
2018. április 26-án dr. Baráth Béla Levente (Egyháztörténeti Tanszék) *A II. Helvét Hitvallás létrejötte és hatása egyházunk történetére* címmel előadást tartott a Berekböszörményi Református Egyházközség által a II. Helvét Hitvallásról rendezett előadássorozat keretében Berekböszörményben.
2018. április 27-én *JövőKépZés* címmel nemzetközi konferenciát tartott a cigány és hátrányos helyzetű fiatalok tehetséggondozásának aktuális kérdéseiről a Wáli István Református Cigány Szakkollégium, az EMMI és egyetemünk. A rendezvényt – a társszervező DRHE nevében – dr. Kustár Zoltán rektor nyitotta meg. Oktatóink közül Szabóné dr. Kármán Judit (Romológia Tanszék) tartott előadást, amelynek címe *Felkészítés a cigánymisszióra a Debreceni Református Hittudományi Egyetem képzési keretein belül* volt.
- ✎ ✎
2018. május 3-án a Patmosz Kutatóintézet *Eszkatológiai antropológia* címmel megtartotta az *Ókori keresztyén világ* konferenciasorozat 5. rendezvényét. A konferencián egyetemünk hallgatói és a meghívott vendégek mellett előadást tartott dr. Németh Áron (Ószövetségi Tanszék) és dr. Peres Imre (Újszövetségi Tanszék), akik egyben a rendezvény főszervezői is voltak. A konferencia az Emberi Erőforrás Támogatáskezelő segítségével valósulhatott meg.

2018. május 3-án dr. Bölcskei Gusztáv (Dogmatikai Tanszék) előadást tartott a Szenior Akadémia keretében. Előadásának címe *Teológiai témák nem teológus szemmel* volt.
2018. május 5-én a tíz éve végzett tanító szakos hallgatókat köszönthettük egyetemünkön, akik az Alumni Központ által szervezett jó hangulatú találkozón beszámoltak a személyes és szakmai előrehaladásukról. Az elhangzottak alapján kiderült, hogy a találkozók valamennyi résztvevője pedagógusként dolgozik. Ezen az alkalmon dr. Csorba Péter, a jogelőd KFRTKF volt rektora is a vendégünk volt.
2018. május 8-án szimpóziumot tartott a Budapesten ülésező *Vallási Vezetők Európai Tanácsa* (ECRL) a társadalmi kohézió és biztonság megteremtésének érdekében kifejtett vallások közötti együttműködés lehetőségeiről. A szimpózium kerekasztal-beszélgetéssel zárult, melynek résztvevői magyar egyházi és vallási vezetők voltak. A Magyarországi Református Egyház képviselőjében dr. Bölcskei Gusztáv (Dogmatikai Tanszék) osztotta meg a tapasztalatait a hazai vallásközi együttműködésről.
2018. május 8-án a Darabos utcai szárny 2. emeleti folyosóján kiállítás nyílt a Pedagógia és Pszichológia Tanszék által a 2–3. évfolyamos, nappali tagozatra járó tanító szakos hallgatók részére meghirdetett projektverseny munkáiból. A verseny a Pedagógia 3. és az Alkalmazott- és médiapedagógia tárgyakhoz kapcsolódott, valamint a következő témákat ölelte fel: oktatási módszerek, pedagógiai értékelés, az oktatás infrastruktúrája, szervezeti formák és szervezési módok, egészséges életmód, a mentálhigiéné alapkérdései, a gyermekvédelem és az egész napos iskola feladatai. A projektcsoportok felkészítő oktatói dr. Molnár-Tamus Viktória és Szele Barna voltak.
2018. május 10-én, a mennybemenetel ünnepén a Nagytemplomban tartotta intézményünk a hagyományos pünkösdi legációk kibocsátó istentiszteletét, melyen a DRK Általános Iskolájának tanárai és diákjai is részt vettek. Igét hirdetett Horsai Ede egyetemi lelkész. Az istentiszteletet követően a hallgatói önkormányzat a díszudvaron az egyetem közösségét ebéddel vendégelte meg.
2018. május 10-én dr. Vitéz Ferenc (Magyar Nyelvi és Irodalmi Tanszék) *Míg belőlem csak versemlék marad* címmel előadást tartott a Méliusz Könyvtár Benedek Elek Fiókkönyvtárában Lévy Botond költő, a Kölcsy Ferenc Református Tanítóképző Főiskola egykori oktatója születésének 75. és halálának 10. évfordulója alkalmából rendezett megemlékezésen Debrecenben.
2018. május 11-én a Testnevelési Tanszék hagyományteremtő céllal ünnepelte meg a magyar sport napját, melyen a testnevelés és sport műveltségterületes hallgatók három sportágban (röplabda, kosárlabda és labdarúgás) mérhették össze tudásukat. A jó hangulatú mérkőzéseket követően a rendezvény közös vacsorával és beszélgetéssel zárult.

2018. május 11-én dr. Fazakas Sándor (Szociáletikai és Egyházzsociológiai Tanszék) *Die Geburt eines neuen konservativen Geistes in Europa – Mythos oder Symptom einer Krise?* címmel előadást tartott a Salzburgi Egyetemen (Ausztria) megrendezett 4. Nemzetközi Valláspolitikai Fórumon.
2018. május 14-én dr. Kókai Nagy Viktor (Bibliai Teológiai és Vallástörténeti Tanszék) előadást tartott *A húsvéti ünnepekör* címmel az Őrségi Egyházmegye lelkésztovábbképzőjén Szombathelyen.
2018. május 15-én dr. Kovács Ábrahám (Dogmatikai Tanszék) a *Szabadkőművesből református püspök – Ravasz László élete* című könyvről folytatott kerekasztal-beszélgetést a könyv szerzőjével, Hatos Pállal. A DAB székházában megtartott esemény szervezője a DAB Bölcsészeti, Művészeti és Vallástudományi Szakbizottsága, valamint az MRE Doktorok Kollégiuma Vallástudományi Szekciója volt.
2018. május 17-én sikeresen megvédte doktori dolgozatát Retkes Attila doktorjelölt, és ezzel lezárta a fokozatszerzési eljárását *summa cum laude* eredménnyel. Témavezetője dr. Molnár János, nyugalmazott egyetemi docens volt.
2018. május 19-én *Missziói tanítványság* címmel hitépítő előadást tartott dr. Gonda László (Missziói és Felekezettudományi Tanszék) a TTRE *Legyetek tanítvánnyá* felnőttképzési konferenciáján Nagyrábén.
2018. május 22-én dr. Ittész Gábor (Idegen Nyelvi Tanszék) *Reformation in Hungary (1517–1700)* címmel Budapesten előadást tartott a dallasi Highland Park United Methodist Church közép-európai reformációi körútján résztvevőknek.
2018. május 24-én zajlott a Szenior Akadémia záró rendezvénye, amelyen 163 végzős kapta meg elismerő oklevelét a 4 féléves tanfolyam teljesítéséért. Az alkalmat dr. Kustár Zoltán rektor igei szolgálata nyitotta meg, a végzősöket dr. Bölcskei Gusztáv programigazgató (Dogmatikai Tanszék) búcsúztatta.
2018. május 25-én a TTRE egyházi fenntartású közoktatási intézményeinek vezetői részére *Közoktatási nap* címmel közös fórumot szervezett egyetemünk. A jelenlevő vendégeket dr. Kustár Zoltán rektor köszöntötte, dr. Csillag Andrea és dr. Hodossy-Takács Előd intézetvezetők, Kustárné Almási Zsuzsanna, a Katechetikai Központ, illetve Fülekiné Joó Anikó, a Felnőttképzési Központ vezetője pedig tájékoztatást adott a képzési lehetőségekről. A konstruktív eszmecserét követően a program közös ebédrel zárult. A *Közoktatási nap* szervezői dr. Eged Alice oktatási rektorhelyettes – aki a rendezvény moderálását is ellátta –, valamint Dobos Zita kommunikációs referens voltak.
2018. május 26–27. között lezajlott a DRK Baráti Kör öregdiák-találkozója a Kollégiumban. A kör titkári tisztségében megtörtént a rektorváltás.

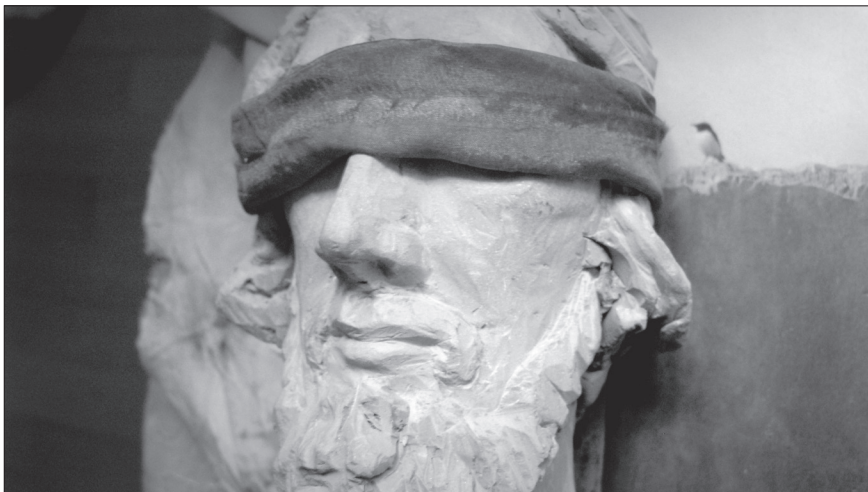
2018. május 27-én a TTRE *Tegyetek tanítványokká* című felnőttképzési programjának keretében dr. Kustár Zoltán (Őszösvetségi Tanszék) *Amit a Szentírásról tudni kell...* címmel előadást tartott a Nyírlövön megrendezett körzeti továbbképzésen.
2018. május 29-én került sor a tanító szakra jelentkezők alkalmassági vizsgájára.
2018. május 30-án tartották meg dr. Kovács Krisztián (Szociáletikai és Egyházzociológiai Tanszék) *Határmezsgyén – A református egyház a történelmi örökség és a megújulás esélyei között az 1989–90-es rendszerváltást követően* című könyvének bemutatóját Budapesten a Kossuth Klubban. A kötet a L'Harmattan Kiadó gondozásában jelent meg.
2018. május 30. és június 1. között lezajlottak a záróvizsgák a Felnőttképzési Központban.
2018. május 31-én lezajlott a hitéleti szakosok minősítő vizsgájának az 1. fordulója.

2018. június 1-jén dr. Kovács Ábrahám (Dogmatikai Tanszék) *Trying to comprehend the other Calvinist's piety – The Thrill, Dismay and Fascination in the media caused by the Anglo-Saxon evangelistic preaching A.N. Sommerville's* címmel előadást tartott Amszterdamban (Hollandia), az Amsterdam Centre for Religious History által szervezett *Religious Revivals and their Effects – Perceptions, Media and Networks in the Modern World* című konferencián.
2018. június 2-án dr. Fazakas Sándor (Szociáletikai és Egyházzociológiai Tanszék) előadást tartott *Az egyházszervezeti kérdések reformálásának aktualitása* címmel a Bihari Református Egyházmegye presbiterképző konferenciáján Berettyószentmártonban.
2018. június 7-én első alkalommal tartott intézményünk Doktori Iskolája komplex vizsgákat. Mindhárom doktoranduszhallgató kiváló eredménnyel teljesítette a megmérettetést, s így az államilag finanszírozott doktori képzésüket tovább folytathatják.
2018. június 7-én lezajlott az ifjúságsegítő szak záróvizsgálója.
2018. június 11-én lezajlott a teológia–lelkész szak záróvizsgálója.
2018. június 11–13. között került sor a tanító szak záróvizsgájára.
2018. június 13-án lezajlott a hitéleti szakosok minősítő vizsgájának a 2. fordulója.
2018. június 13-án dr. Peres Imre (Újszövetségi Tanszék) *Az Újszövetség tanítása a személyes kegyességről* címmel előadást tartott a Szlovákiai Református Egyház lelkésztovábbképzőjén Berekfürdön.
2018. június 18-án sikeresen megvédte doktori dolgozatát Székely József doktorjelölt, és ezzel lezárta a fokozatszerzési eljárását *summa cum laude* eredménnyel. Témavezetője dr. Fekete Károly püspök volt.
2018. június 25–26. között lezajlottak a hitéleti záróvizsgák.
2018. június 25–27. között dr. Gyimóthy Gergely adjunktus vezetésével a Természettudományi Tanszék immár hatodik alkalommal szervezett

vízitábort a tanító szakos hallgatóknak. A tábor helyszíne a tiszalöki vízisporttelep volt. A hallgatók felfedezhették a térség vízi élővilágát és vízi ösvényeit, ami által nemcsak a szakmai felkészültségük, hanem a természetvédelem iránti elkötelezettségük is erősödhetett.

2018. június 30-án egyetemünk megtartotta az ünnepi tanévzáró közgyűlését a Nagytemplomban. Az igét Derencsényi István, a TTRE főjegyzője hirdette. Az istentisztelet után az exmisszus gyakornoki szolgálatra készülő lelkész szakos hallgatók fogadalomtételére került sor, akik a fenntartó Tiszántúli Református Egyházkerülettől megkapták a szolgálatra való felhatalmazást és a kibocsátást. A végzős hallgatókat dr. Eged Alice oktatási rektorhelyettes búcsúztatta. A végzős évfolyam nevében Muza Blanka köszönt el az egyetemről.

III. TUDOMÁNYOS, MŰVÉSZETI ÉS SZAKMAI KÖZÉLETI TEVÉKENYSÉG

OKTATÓINK TUDOMÁNYOS, MŰVÉSZETI ALKOTÓMUNKÁJA ÉS SZAKMAI KÖZÉLETI TEVÉKENYSÉGE

Dr. Arany János

Egyházzenei Tanszék, egyetemi docens

Konferencia-előadások:

Kodály Zoltán élete és hangszeres zenéje. Curso Kodály, L'Escola Superior de Música de Catalunya – Conservatori Municipal de Música de Barcelona – Magyarország Barcelonai Főkonzulátusa, Barcelona (Spanyolország), 2017. szeptember 13.

Kodály Zoltán énekes zenéje. Curso Kodály, L'Escola Superior de Música de Catalunya – Conservatori Municipal de Música de Barcelona – Magyarország Barcelonai Főkonzulátusa, Barcelona (Spanyolország), 2017. szeptember 15.

„*Dies irae*” – a dallam megjelenései a zenetörténetben. VII. Szinkópa Vegyeskari Találkozó, Erkel Ferenc Vegyeskari Egyesület, Budapest, 2018. március 3.

Művész-szakmai tevékenység:

Megyei Kórusfórum, Hajdú-Bihari Zenei Egyesület, Kossuth Lajos Művelődési Ház és Könyvtár, Nagyrábé, 2018. május 19. – zsűrielnök

Külföldi hangversenyek a DRK Kántusa és a budapesti Psalterium Hungaricum vegyeskórusok karnagyaként:

Hangversenyek a reformáció 500. évfordulója alkalmából, Zsoltárok a reformációban, Kolozsvár (Románia), Farkas utcai református templom – 2017. szeptember 22.

Hangversenyek a reformáció 500. évfordulója alkalmából, Zsoltárok a reformációban, Székelyudvarhely (Románia), református templom – 2017. szeptember 23.

Hangversenyek a reformáció 500. évfordulója alkalmából, Zsoltárok a reformációban, Kézdivásárhely (Románia), református templom – 2017. szeptember 24.

Hangversenyek a reformáció 500. évfordulója alkalmából, ünnepi koncert, Felsőőr (Ausztria), református templom – 2017. október 7.

Hangversenyek a reformáció 500. évfordulója alkalmából, ünnepi zenés istentisztelet, Bécs (Ausztria), Bécs–Belvárosi református templom – 2017. október 8.

Hazai hangversenyek a DRK Kántusa és a budapesti Psalterium Hungaricum vegyeskórusok karnagyaként:

Hangversenyek a reformáció 500. évfordulója alkalmából, Zsoltárok a magyar reformációban, Sárospatak, református templom – 2017. október 15.

Hangverseny az 1956. évi forradalom és szabadságharc emlékére, Budapest, Mátyás-templom – 2017. október 23.

Ünnepi ökumenikus istentisztelet a reformáció emléknapiján, Vajda János *Istenes ének* című művének ősbemutatója, Debrecen, Nagytemplom – 2017. október 31.

Hangverseny a reformáció 500. évfordulója alkalmából, Érd, Érd-parkvárosi református templom, Psalterium – 2017. november 12.

Ünnepi est Berkesi Sándor debreceni működésének 50. betöltött esztendeje tiszteletére, Debrecen, Debreceni Egyetem, Aula – 2017. december 9.

Aranykor – Arany János születésének 200. évfordulója, a Déri Múzeum Arany János-émlékiállításának kísérőrendezvénye, Debrecen, Kölcsey Központ, Bényi Árpád terem, Kántus – 2018. február 8.

Bach Mindenkinek Fesztivál, Budapest, Kálvin tér – 2018. március 24.

Piliscsabai Egyházzenei Napok, Piliscsaba, Pázmány Péter Katolikus Egyetem BTK, Stephaneum, Psalterium – 2018. május 13.

Balog Margit

Újszövetségi Tanszék, lektor

Szakmai lektorálás:

Lenkeyné Semsey Klára: *Jakab és Filemon levelének magyarázata. „Mert ahogyan a test halott a lélek nélkül, ugyanúgy a hit is halott cselekedetek nélkül.” (Jak 2,26)* (Acta. Debreceni teológiai tanulmányok 10). Debrecen, DRHE, 2017, pp. 292. (ISBN 978-615-5853-02-9)

Igehirdetés, meditáció:

Az Úr érkezése... Habakuk 3,1–19. Studia. Debreceni teológiai tanulmányok 9 (2017/1), 9–12.

Dr. Baráth Béla Levente, PhD, habil.

Egyháztörténeti Tanszék, egyetemi tanár

Könyvfejezetek:

A Debreceni Református Kollégium mint Arany János kitüntetett emlékezethelye.

In: Cieger András (szerk.): „Hazám tudósi, könyvet nagy nevének!”

Arany János pályájának művelődéstörténeti olvasatai. Budapest, MTA

- Bölcsészettudományi Kutatóközpont – Országos Széchényi Könyvtár – Universitas Könyvkiadó, 2017, 317–350. (társszerző: Kecán Mariann)
- „Vagyon jó Oskolája is a Szent Ekklesiának...”. *Adalékok a nyírbátori református iskoláztatás történetéhez*. In: Fazakas Gergely Tamás et al. (szerk.): Világosító lámpás. Tanulmányok a 60 éves Győri L. János tiszteletére. Debrecen, TTRE – DRK, 2018, 259–274.
- „Összekötőnek szántam működésemet múlt és jelen, jelen és jövő között”. *Id. dr. Varga Zsigmond teológiai professzor pályafutása, irodalmi hagyatéka és ifj. dr. Varga Zsigmonddal kapcsolatos emlékfüzete*. In: Kolumbán Vilmos (szerk.): Non videri, sed esse. Tanulmányok a 60 éves Buzogány Dezső tiszteletére (Erdélyi Református Egyháztörténeti Füzetek 22). Kolozsvár, Kolozsvári Protestáns Teológiai Intézet, 2017, 200–215.
- 데브리첸 (Debrecen), 마르톤 칼만체이 산타 (Márton Kálmáncsehi Sánta), 페테르 멜리우스 유하스 (Péter Melius Juhász). In: 미하엘 벨커·미하엘 바인트커·알버트 드 랑에 엮음 (Ed.): 종교개혁, 유럽의 역사를 바꾸다 48개 도시, 72명의 개혁자들이 이룬 대변혁. 대한기독교서회 (Seoul, The Christian Literature Society of Korea), 2017, 138–150.

Tanulmány:

- 500 és 450. A kettős emlékűnnep régiók reformációtörténetének tükrében. Református Tiszántúl, különszám a reformáció kezdetének 500. és a Tiszántúli Református Egyházkerület fennállásának 450. évfordulója alkalmából, 2017, 10–13.

Konferencia-előadások:

- Reformáció Magyarországon 1567-ig. A Magyar Református Egyház megalakulásának előzményei, körülményei és hatásai*. „Soli Deo Gloria – a magyar reformáció öt évszázada” című kiállítás megnyitása kapcsán rendezett előadássorozat, Prágai Magyar Intézet, Prága (Csehország), 2017. szeptember 18.
- A Felső-Tiszavidék reformációja és az Ecsedi Báthori család szerepe*. „Semper reformanda” – Reformáció és teológiai tudományművelés, DRHE Doktori Iskola, Debrecen, 2017. november 16.
- Die Reformation und die Gedenkstätten der Reformation in Debrecen. 500 years of Protestant Reformation: Theological, Historical and Social Perspectives*. Bolgár Evangélikus Társaság – Első Evangélikus Egyház (Szófia) – HARTA civil szervezet – Szófiai Magyar Intézet – a szófiai Ohridai Szent Kelemen Tudományegyetem Szvetoszlav Ribolov egyetemi tanár vezetésével működő patrisztikus és bizánci vallási örökséget kutató központja, Szófia (Bulgária), 2017. november 14.
- A reformáció harmadik évszázados jubileuma a Habsburg Birodalomban*. A reformáció Közép- és Délkelet-Európában. Eperjesi Egyetem (Eperjes, Szlovákia) – Károly Egyetem (Prága, Csehország) – Debreceni Egyetem

(Debrecen) – Eötvös Loránd Tudományegyetem (Budapest) – Selye János Egyetem Teológiai Kar (Komárom, Szlovákia), Eperjes (Szlovákia), 2017. december 8.

Magyarországi reformáció és művelődéstörténeti hatásai. „Soli Deo Gloria – a magyar reformáció öt évszázada” című kiállítás megnyitása kapcsán rendezett konferencia, Pozsonyi Magyar Intézet, Pozsony (Szlovákia), 2018. február 27.

A reformáció tricentenáriumi ünnepségei Magyarországon és Erdélyben. „A „recepta religiok” évszázadai Erdélyben, III. egyháztörténeti műhelykonferencia, Kolozsvári Protestáns Teológiai Intézet, Egyháztörténeti Tanszék – Erdélyi Református Múzeum, Kolozsvár (Románia), 2018. május 30.

Szerkesztés, sajtó alá rendezés, szakmai lektorálás:

Pálfi József: „Bátor szívvel és okos ésszel a Krisztus nyája körül...”. *Keresztesi József tudós lekipásztor életműve* (A D. Dr. Harsányi András Alapítvány kiadványai 18). Debrecen – Nagyvárad, D. Dr. Harsányi András Alapítvány – Partium Kiadó, 2017, pp. 336. (ISBN: 978-963-12-9107-0; ISBN: 978-606-8156-88-0)

Orando et laborando. A Debreceni Református Hittudományi Egyetem évkönyve a 479. tanévről 2016/17. Debrecen, DRHE, 2018, pp. 159. (ISSN 1786-3112) – szerkesztőbizottsági tag

Mediárium – felelős szerkesztő

Szakértői munka:

Nyilas Misi egy napja – történelmi ismeretterjesztő film, rendezte Cséke Zsolt

Tudományos ismeretterjesztés:

2018 jelentősebb egyháztörténeti évfordulói. In: Képes Kálvin Kalendárium a 2018. évre. A Magyar Református Egyház évkönyve. Budapest, Kálvin Kiadó, 2017, 30–33.

Dr. Berek Sándor, PhD

Romológia Tanszék, főiskolai docens

Kritika:

A cigánypolitikák és dokumentumaik Magyarországon 1956–1989 között [Hajnáczy Tamás (szerk.): „Egyértelmű, hogy a cigányok nem tekinthetők nemzeti-ségnek”. Cigánypolitika dokumentumokban. 1956–1989]. *Mediárium* 11 (2017/2–3), 132–138.

Konferencia-előadások:

Cigány/roma reprezentációk a Vasárnapi Ujságban az 1850-es, az 1860-as és az 1870-es években. „Útkeresés és újratervezés” – XXI. Apáczai-napok, nemzetközi tudományos konferencia, Széchenyi István Egyetem Apáczai Csere János Kar, Győr, 2017. november 16.

Cigány/roma reprezentációk a Vasárnapi Ujságban a 19. század második felében. Scientia ac Educatio, intézményi tudományos konferencia, DRHE, Debrecen, 2018. április 11.

Szerkesztés, sajtó alá rendezés:

Mediárium – szerkesztőbizottsági tag

Könyvismertetés, recenzió:

Szabóné dr. Kármán Judit: *A magyarországi cigányság I. Cigányok és romák.* Orando et laborando. A Debreceni Református Hittudományi Egyetem évkönyve a 479. tanévről 2016/2017. Debrecen, DRHE, 2018, 122–123.

Dr. Boda István, PhD, habil.

Matematika és Informatika Tanszék, tanszékvezető főiskolai tanár

Könyvfejezetek:

A Margit-legenda digitális honlapja a kutatás, oktatás és ismeretterjesztés szolgálatában. In: Kálny Beatrix (szerk.): *Domonkos szentek és szent helyek* (Hereditas Graeco-Latinitatis 5). Debrecen, Debreceni Egyetem Klasszika-filológiai és Ókortörténeti Tanszék, 2017, 148–162. (társszerző: M. Nagy Ilona)

Az ellentét nyelvi és nonverbális kifejezésének lehetőségei Füst Milán Gyertyafénynél című versében. In: Gecső Tamás – Szabó Mihály (szerk.): *Az ellentét nyelvi és nonverbális kifejezésének lehetőségei* (Segédkönyvek a nyelvészet tanulmányozásához 199). Budapest, Kodolányi János Főiskola – Tinta Könyvkiadó, 2017, 25–31. (társszerző: Porkoláb Judit)

The use of mythological content in virtual learning environment. In: Baranyi, Péter (Ed.): *Proceedings of the 8th IEEE Conference on Cognitive Infocommunications (CogInfoCom 2017)*. Piscataway, IEEE Computer Society, 2017, 307–314. (társszerzők: Tóth Erzsébet, Csont István, T. Nagy László)

Tanulmány:

A digitális oktatás jövőképe. Reflexiók és gondolatok a Digitális Oktatási Konferencia és Kiállítás (DOKK) előadásainak kapcsán. Mediárium 11 (2017/2–3), 44–58.

Konferencia-előadások:

Le Mississippi, poème de Milán Füst en tant qu'exemple pour la dénomination artistique de la nature environnante. 26th International Congress of Onomastic Sciences. Debreceni Egyetem, Debrecen, 2017. augusztus 27. – szeptember 1. (társelőadók: Porkoláb Judit, Máté Éva)

The use of mythological content in virtual learning environment. 8th IEEE Conference on Cognitive Infocommunications (CogInfoCom 2017). Debreceni Egyetem, Debrecen, 2017. szeptember 11–14. (társelőadók: Tóth Erzsébet, Csont István, T. Nagy László)

Egy és többértelműség Füst Milán: „Egy egyiptomi sírkövön” című versében. Egy- és többértelműség a nyelvben, Kodolányi János Főiskola, Budapest, 2017. november 6–7. (társelőadó: Porkoláb Judit)

Szerkesztés, sajtó alá rendezés:

Mediárium – szerkesztőbizottsági tag

Dr. Bodó Sára, PhD

Gyakorlati Teológiai Tanszék, tanszékvezető egyetemi docens

Tanulmányok:

Az egyházi iskola és a családi funkciók. In: Pompör Zoltán (szerk.): Alapvetés. Háttértanulmányok a református iskolarendszer fejlesztéséhez. Budapest, Magyarországi Református Egyház Református Tananyagfejlesztő Csoport, 2017, 71–84.

Imádság a zaj korában. In: Szabó Lajos (szerk.): Szavak és hallgatások az imádságban. Budapest, Luther Kiadó, 2018, 57–77.

Konferencia-előadások:

Spirituális értékek lehetséges hozzájárulása a rehabilitációhoz. A molekulától a lélekig – fejlődés a pszichiátriában, a Magyar Pszichiátriai Társaság IX. Nemzeti Kongresszusa, Debrecen, 2018. január 24–27.

Imádság a zaj korában. „Közelítesz – közelítelek” – dies academicus az imádságról, Evangélikus Hittudományi Egyetem, Budapest, 2018. április 18.

Dr. Bölcskei Gusztáv, PhD, habil.

Dogmatikai Tanszék, tanszékvezető egyetemi tanár

Tanulmányok:

A teológia mint ancilla ideologiae. Debreceni Szemle 25 (2017/1), 50–61.

The History of the Hungarian Reformed Theological Thought. An Outline. Collegium Doctorum 13 (2017/2), 216–224.

A magyar református teológiai gondolkodás vázlatos története. Alföld 68 (2017/10), 54–61.

A debreceni alkotmányozó zsinat (1567) zsinati dokumentumainak jelentősége. In: Bölcskei Gusztáv: Krisztus világossága. Tanulmányok, igehirdetések, meditációk (Acta. Debreceni teológiai tanulmányok 9). Szerk.: Kustár Zoltán – Kovács Krisztián, Debrecen, DRHE, 2017, 13–21.

Konferencia-előadások:

The History of the Hungarian Reformed Theological Thought. MRE Doktorok Kollégiuma, nemzetközi tudományos konferencia, DRHE, Debrecen, 2017. július 9–12.

Karl Barth három 1946–1948-as előadásának összehasonlító elemzése. Scientia ac Educatio, intézményi tudományos konferencia, DRHE, Debrecen, 2018. április 11.

Igehirdetés, meditáció:

Szalay meditáció / Meditation on Szalay. In: Kókai Nagy Tímea – Kókai Nagy Viktor (szerk.): Reformáció 500. A Biblia ~~nem~~ mindenkié / The Bible is ~~not~~ for everyone. Debrecen, DRHE, 2017, 38–40.

Csakberényi-Nagy Miklósné dr.

Magyar Nyelvi és Irodalmi Tanszék, mestertanár

Konferencia-előadás:

Reproduktív és produktív szövegalkotás. Az Anyanyelv-pedagógia folyóirat 10 éve a kutatás és az anyanyelvi nevelés szolgálatában – V. Vályi András anyanyelv-pedagógiai konferencia, ELTE BTK Magyar Nyelvtudományi és Finnugor Intézet – Szakmódszertani Központ – Magyar Nyelvtudományi Társaság Magyarartanári Tagozat – Szemere Gyula anyanyelv-pedagógiai kutatócsoport, ELTE BTK, Budapest, 2017. december 5.

Dr. Csillag Andrea, PhD

Idegen Nyelvi Tanszék, tanszékvezető főiskolai docens

Könyvfejezet:

The Language of Sadness. Metaphors and Metonymies. In: Borbély, Julianna – Bökös, Borbála – Kállay, Katalin – Nagy, Judit – Veres, Ottilia – Bánhegyi, Mátyás – Pillar, Granville (Eds.): *English Language and Literatures in English 2016.* Budapest, Károli Gáspár University – L'Harmattan, 2018, 205–224.

Tanulmány:

Object and Other Metaphors in English 'Fear' Quotations. B. A. S. (British and American Studies) 24 (2018), 247–257.

Konferencia-előadások:

What does fear do in different parts of the body? Some cognitive semantic implications of using an online dictionary. „Útkeresés és újratervezés” – XXI. Apáczai-napok, nemzetközi tudományos konferencia, Széchenyi István Egyetem Apáczai Csere János Kar, Győr, 2017. november 16.

Fear Expressions in English and Russian. Metaphors, Metonymies and their Interaction. English Language and Literatures in English, nemzetközi tudományos konferencia, Partiumi Keresztény Egyetem – DRHE, Nagyvárad (Románia), 2018. április 20.

Metaphors and Metonymies of the English and Russian Concepts of Fear in Context. British and American Studies, nemzetközi tudományos konferencia, Universitatea de Vest din Timisoara, Temesvár (Románia), 2018. május 17–19.

Dr. Eged Alice, PhD

Idegen Nyelvi Tanszék, főiskolai docens

Könyvfejezetek:

Diplomáciai protokoll a weimari köztársaság időszakában. Az interkulturális szempontok jelentősége az afgán király 1928-as berlini látogatásakor. In: Bukor József – Korcsmáros Enikő (szerk.): *A Selye János Egyetem 2017-es „Érték, minőség és versenyképesség – a 21. század kihívásai” Nemzetközi Tudományos Konferenciájának tanulmánykötete.* Gazdaságtudományi szekció. Komárno, Selye János Egyetem, 2017, 56–65.

Ethische Dilemmas in Verbindung mit dem Schicksal deutscher Archivdokumente nach dem zweiten Weltkrieg. In: Lőrincz Ildikó (szerk.): *„Semper reformare”.* XX. Apáczai-napok – 2016. Nemzetközi Tudományos Konferencia.

Tanulmánykötet. Győr, Széchenyi István Egyetem Apáczai Csere János Kar, 2017, 438–443.

Az újjászületés terhei. A német levéltári iratok sorsával kapcsolatos etikai dilemmák a második világháborút követően. In: Bertók Rózsa – Bécsi Zsófia (szerk.): Vallási és erkölcsi megújulások a reformáció tükrében. Tanulmánykötet. Pécs, ETHOSZ Tudományos Egyesület, 2017, 185–198.

Elkötelezettség és eloldódás. Arthur Koestler olvasósze­minárium a felsőoktatásban. In: Karlovitz János Tibor (szerk.): Elmélet és gyakorlat a neveléstudományok és a szakmódszertanok köréből. Komárno, International Research Institute s. r. o., 2018, 303–306.

Átnevelés a háború után a németországi amerikai zónában. A mozi szerepe a kulturális hadviselésben 1945–1946 során. In: Torgyik Judit (szerk.): Néhány társadalomtudományi kutatás és innováció. Komárno, International Research Institute s. r. o., 2018, 25–32.

Tanulmány:

A törvénytől nem sújtva. A Veit Harlan-eset, avagy meddig terjed a véleménynyilvánítás szabadsága. Mediárium 11 (2017/1), 49–56.

Konferencia-előadások:

Diplomáciai protokoll a weimari köztársaság időszakában. Az interkulturális szempontok jelentősége az afgán király 1928-as berlini látogatásakor. „Érték, minőség és versenyképesség – a 21. század kihívásai”, nemzetközi tudományos konferencia, Selye János Egyetem, Komárom (Szlovákia), 2017. szeptember 12–13.

Die PISA-Ergebnisse von 2016 aus ungarischer Sicht. Bildung: leistungsstark – chancengerecht – inklusiv? ÖFEB-Kongress 2017, Pädagogische Hochschule Vorarlberg, Feldkirch (Ausztria), 2017. szeptember 20.

Kommunikation und Repräsentation. Staatbesuche in der Weimarer Republik. „Ütkeresés és újratervezés” – XXI. Apáczai-napok, nemzetközi tudományos konferencia, Széchenyi István Egyetem Apáczai Csere János Kar, Győr, 2017. november 16.

Elkötelezettség és eloldódás. Arthur Koestler olvasósze­minárium a felsőoktatásban. VI. Neveléstudományi és Szakmódszertani Konferencia, International Research Institute s. r. o., Párkány (Szlovákia), 2018. január 14–15.

Vereség a moziban. Az amerikai kulturális export mint a német identitás átalakításának eszköze. Scientia ac Educatio, intézményi tudományos konferencia, DRHE, Debrecen, 2018. április 11.

Átnevelés a háború után a németországi amerikai zónában. A mozi szerepe a kulturális hadviselésben 1945–1946 során. VI. IRI Társadalomtudományi Konferencia, International Research Institute s. r. o., Párkány (Szlovákia), 2018. június 20–21.

Dr. Erdődy József Attila, DLA

Rajz és Vizuális Nevelés Tanszék, tanszékvezető főiskolai docens

Konferencia-előadás:

A vizuális művészetek funkciójától az objektivitáson át a tudatos látásig. III. Gondolkodni-más-hogy?, konferencia a kisgyermekkori gondolkodás fejlesztéséről, Eötvös Loránd Tudományegyetem – Magyar Pedagógiai Társaság Pest Megyei Tagozata, ELTE TÓK, Budapest, 2018. május 29.

Dr. Fazakas Sándor, Phd, habil.

Szociális és Egyházzociológiai Tanszék, tanszékvezető egyetemi tanár

Könyvfejezetek:

Risiko und Vertrauen als Dimension zivilgesellschaftlichen Handelns. Eine Verhältnisbestimmung von Zivilreligion, Kirche und Gesellschaft in Mittel- und Osteuropa. In: Springhart, Heike – Thomas, Günter (Hrsg.): Risiko und Vertrauen – Risk and Trust. Festschrift für Michael Welker zum 70. Geburtstag. Leipzig, Evangelische Verlagsanstalt, 2017, 241–258.

Egyház és állam kapcsolatának szociális kérdései a hitvallásban és ma. A Második Helvét Hitvallás a felsőbbbségről Bullinger teológiájának és egyházkormányzó munkájának összefüggésében. In: Szűcs Ferenc (szerk.): Egyetemes és református. A Második Helvét Hitvallás mai üzenetei. Budapest, Kálvin Kiadó, 2017, 193–213.

Meddig mehet el az egyház? Egyházi állásfoglalások a mérlegen. In: Göcze István (szerk.): Az igazságos háború elvétől az igazságos békéig. Budapest, Dialóg Campus Kiadó, 2017, 131–144.

Von der Diakonischen Theologie zur Sozialdiakonie in der Reformierten Kirche in Ungarn. In: Freudenberg, Matthias – Ravenswaay, J. Marius J. Lange van (Hrsg.): Diakonie im reformierten Protestantismus. Vorträge der 11. Internationalen Emder Tagung zur Geschichte des reformierten Protestantismus (Emder Beiträge zur Geschichte des reformierten Protestantismus, Band 17). Göttingen, Vandenhoeck & Ruprecht, 2018, 179–195.

Tanulmányok:

Reformáció és modernitás. Studia Universitatis Babeş-Bolyai. Theologia Reformata Transylvanica 62 (2017/2), 12–31.

Reformáció és egyházszervezet. Confessio 44 (2017/3), 13–27.

Miért aktuális ma is a Református Világszövetség 23. Nagygyűlésének záró dokumentuma? Theológiai Szemle 60 (2017/4), 321–324.

Konservativismus. Symptome für eine Krise der Demokratie oder Alternative für Gesellschaftsgestaltung? Zeitschrift für Evangelische Ethik 62 (2018/1), 3–9.

Új erkölcsi imperatívusz: Ne szégyenkezzél... és senkit meg ne szégyeníts! A szegény teológiai értelmezése és szociáletikai relevanciája. Studia Universitatis Babeş-Bolyai. Theologia Reformata Transylvanica 63 (2018/1), 19–37.

Konferencia-előadások:

Meddig mehet el az egyház? Egyházi állásfoglalások a mérlegen. Az igazságos háború elvétől az igazságos békéig, MEÖT Szociáletikai Bizottság – Nemzeti Közszoigalati Egyetem, Budapest, 2017. szeptember 20.

A vigasztalás jelentősége az imádságban. Kálvin az imádságról, a lelkiségről és a vigasztalásról. Kálvin és Ignác. Van-e közös útja a két lelkiségnek? Párbeszéd Háza, Budapest, 2017. október 3.

Kirche zwischen Kontextualisierung und Komplexität reformatorischer Selbstwahrnehmung (am Beispiel des ungarischen Protestantismus). Glaube und Theologie, Reformatorische Grundeinsichten in der ökumenischen Diskussion, Evangelisch-Theologischer Fakultätentag, Wissenschaftliche Gesellschaft für Theologie und die Evangelische Kirche in Deutschland, Wittenberg (Németország), 2017. október 10–12.

Protestantische Identität und gesellschaftliche Gestaltungsaufgabe. Europäische Integration und „soziales Europa“ als Herausforderungen des ungarischen Protestantismus. Aktuelle Aspekte der Reformation – Gibt es einen globalen Reformationsbedarf im 21. Jahrhundert? 500 Jahre Reformation – Internationale Konferenz der Andrassy Universität Budapest, Budapest, 2017. november 8.

„Szeresd felebarátodat, mint önmagadat”. A nárcizmus bibliai és teológiai megközelítése. Az én apoteózisa, avagy a nárcizmus és társadalmi következményei, interdiszciplináris konferencia, PTE BTK, Pécs, 2018. március 26–27.

Tudományos ismeretterjesztés:

A jubileumi év után. Hol és miben szorul megújulásra egyházunk – emlékévektől függetlenül? Igazság és Élet 12 (2018/1), 180–186.

A református egyházalkotmányok dinamikus jellege. Lelkipásztor 93 (2018/4), 124–126.

Egyéb:

Einleitung. Zeitschrift für Evangelische Ethik 60 (2016/4), 241–243.

Dr. Gaál Sándor, PhD

Missziói és Felekezettudományi Tanszék, tanszékvezető egyetemi docens

Tanulmány:

Az egyházi hivatal értelmezése a reformátoroknál. In: Puskás Attila – Perendy László – Hoványi Márton (szerk.): Reformáció és ökumenikus párbeszéd. Teológiai Tanulmányok (Varia Theologica 9). Budapest, Szent István Társulat, 2018, 284–291.

Igetanulmányok:

„Megáldalak és áldás leszel” (1Mózes 12,2). Házasságkötés megáldása. Igazság és élet 12 (2018/1), 165–167.

Bizonytalanságból bizonyosság (Róma 8,28). Temetés. Igazság és Élet 12 (2018/1), 168–170.

Igehirdetés, meditáció:

„Feltámadt, nincsen itt” (Mk 16, 5–6). Református Tiszántúl 26 (2018/1), 5–7.

Dr. Gaál-Szabó Péter, PhD, habil.

Idegen Nyelvi Tanszék, főiskolai tanár

Könyvfejezetek:

Black Female Ethics and Subjectivity in the Black Church. In: Mateoc, Teodor (Ed.): Cultural Texts and Contexts in English Speaking World (IV). Oradea, Editura Universitatii din Oradea, 2015, 147–156.

African American Religio-Cultural Projection. A Framework. In: Borbély, Julianna – Bökös, Borbála – Kállay, Katalin – Nagy, Judit – Veres, Ottilia – Bánhegyi, Mátyás – Pillar, Granville (szerk.): English Language and Literatures in English 2016. Budapest, Károli Gáspár University – L'Harmattan, 2018, 181–191.

Tanulmány:

James Cone's Theology of Culture in Black Theology of Liberation. B. A. S. (British and American Studies) 24 (2018), 143–151.

Szerkesztés, sajtó alá rendezés:

Hungarian Educational Research Journal (HERJ) 7 (2017/3) – research paper editor

Konferencia-előadások:

Cultures in Communication. A Co-Cultural Perspective. Comparativism, Identity, Communication (CIC 2017), University of Craiova, Craiova (Románia), 2017. október 13–14.

Interculturating the Black Muslim Self. Malcolm X's Hajj and Pan-Africanism. English Language and Literatures in English (ELLE), nemzetközi tudományos konferencia, Partiumi Keresztény Egyetem, Nagyvárad (Románia), 2018. április 20.

Tudományos ismeretterjesztés:

Az Iszlám Nemzet trauma-kultúrája. „Péntek esték” sorozat, Sárospataki Református Teológiai Akadémia, 2018. február 9.

Dr. Gonda László, PhD

Missziói és Felekezettudományi Tanszék, egyetemi docens

Tanulmány:

Koppándi Botond Péter Az „Új Homiletika” mozgalom és az amerikai protestáns prédikálás megújítása című doktori értekezésének belső szakszabíráta. Református Szemle 110 (2017/2), 222–224.

Konferencia-előadások:

A misszió értelmezésének különbségei a református és a római katolikus teológiában. A reformáció örökségéről őszintén, Gál Ferenc Főiskola, Szeged, 2017. október 19.

Reformation, Mission, and the Future of Christianity in Europe. In the Footsteps of Lajos Döbrössy (1909–1991). 500 years of Protestant Reformation: Theological, Historical and Social Perspectives. Bolgár Evangélikus Társaság – Első Evangélikus Egyház (Szófia) – HARTA civil szervezet – Szófia Magyar Intézet – a szófiai Ohridai Szent Kelemen Tudományegyetem Szvetoszlav Ribolov egyetemi tanár vezetésével működő patrisztikus és bizánci vallási örökséget kutató központja, Szófia (Bulgária), 2017. november 14.

Clipeus Christianitatis? The Topic of the National Destiny is the Missionary Thought in Hungary. 3rd Hun-Han Korean-Hungarian Reformed Theological Forum, Hungarian and Korean Reformed Perspectives on Nationalism and Christian Identity before the Collaps of Communism, Sárospataki Református Teológiai Akadémia, Sárospatak, 2018. január 8–12.

Az egységtörekvés globális megjelenése (Amszterdam 1948). Tolerancia és ökuméné, MEÖT – Teológiai Szemle szerkesztőbizottsága, MEÖT Székház, Budapest, 2018. május 8.

Szerkesztés, sajtó alá rendezés:

Fazekas Gergely Tamás – Kovács Gergely – Sipos Ferenc – Gonda László (szerk.): *Világosító lámpás. Tanulmányok a 60 éves Győri L. János tiszteletére,* Debrecen, TTRE – DRK, 2018, pp. 300. (ISBN 978-615-80665-6-3)

Dr. Gyimóthy Gergely, PhD

Természettudományi Tanszék, adjunktus

Tanulmány:

Őshonos gazdasági haszonállatok tenyésztésére alapozott egyházi agrár-szociális támogatások. Sárospataki Füzetek 21 (2017/3), 131–137.

Konferencia-előadás:

A magyar termőföld sorskérdései. Scientia ac Educatio, intézményi tudományos konferencia, DRHE, Debrecen, 2018. április 11.

Tudományos ismeretterjesztés:

Szociális gyümölcstermesztés. Egészséges ételmiszer önellátással. AgrárUnió 18 (2017/12), 22–23.

Dr. Hodossi Sándor, PhD

Gyakorlati Teológiai Tanszék, főiskolai docens

Konferencia-előadás:

Letűnt idők internátusi hétköznapijai. Internátusvezetők és nevelők szakmai találkozója. Református Pedagógiai Intézet, Kecskemét, 2018. március 24.

Könyvismertetés, recenzió:

A felekezeti oktatás új negyedszázada. Tanulmányok Pusztai Gabriella tiszteletére [Bacskai Katinka (szerk.): *A felekezeti oktatás új negyedszázada. Tanulmányok Pusztai Gabriella tiszteletére*]. Collegium Doctorum. Magyar Református Teológia 13 (2017/2), 303–307.

Egy Sárospatakról induló tanári karrier kibontakozása (Vincze Tamás: *Alkotás és iskolateremtés. Pedagógia tanszék a Tiszántúl egyetemén 1918 és 1941 közt*). Sárospataki Füzetek 21 (2017/3), 175–178.

Tudományos ismeretterjesztés:

Szerelem a költészetben és a Bibliában. Református Tiszántúl 26 (2018/1), 33–35.

Igehirdetés, meditáció:

Együttlét. Református Tiszántúl 25 (2017/5–6), 1.

Dr. Hodossy-Takács Előd, PhD, habil.

Bibliai Teológiai és Vallástörténeti Tanszék, tanszékvezető egyetemi docens

Tanulmányok:

Isten elveszett háza. Jeruzsálem vaskori temploma. Theologiai Szemle 60 (2017/2), 74–79.

Integračné modely v Starej zmluve (Integrációs modellek az Ószövetségben). Testimonium fidei 5 (2017/2), 109–118.

Mire jó a reformáció? Alföld 68 (2017/10), 42–53.

Isten ígéből jobbra tanítani. A II. Helvét Hitvallás és az Ószövetség. Debreceni Szemle 25 (2017/3), 318–325.

Integrációs modellek az Ószövetségben. In: Benyik György (szerk.): Vallási és kulturális konfliktusok a Bibliában és az ősegyházban. 27. Szegedi Nemzetközi Bibliikus Konferencia. Szeged, JATEPress Kiadó, 2017, 95–102.

Teológiai oktatás és lelkészképzés az ezredfordulón. Hungarian Educational Research Journal (HERJ) 7 (2017/Supplement 2), 142–150.

Konferencia-előadások:

Imitativ és kreatív reform a vallások világában. Reformáció – háttér és hatás, MTA DAB, Debrecen, 2017. szeptember 26.

The Economic Impact of the Border Zone. A Case Study from the Southern Levant. Transfer and Mobility, 4th Conference on Ancient Economic History, Pécsi Tudományegyetem, Pécs, 2017. október 4.

Régészeti kutatások és bibliaértelmezés a 21. században. Scientia ac Educatio, intézményi tudományos konferencia, DRHE, Debrecen, 2018. április 11.

Claiming Past – Establishing Future. Biblical Archaeology amidst Ideological Debates. 11th Comenius Conference, Theology in a World of Ideologies – Authorization or Critique?, ThUK, Kampen (Hollandia), 2018. április 19.

Szerkesztés, sajtó alá rendezés:

Studia. Debreceni teológiai tanulmányok 9 (2017/1) – felelős szerkesztő

Collegium Doctorum – felelős szerkesztő

Igetanulmány:

Süllyedő hajó, pusztuló város. Igetanulmány az egyházi év utolsó (örökkévalóság) vasárnapjára Ezékiel 27 alapján. Igazság és Élet 11 (2017/4), 661–668.

Tudományos ismeretterjesztés

Az összefüggésekről. Reformátusok Lapja 61 (2017/33, augusztus 13.), 2.

A kiközösítésről. Reformátusok Lapja 61 (2017/38, szeptember 17.), 2.

Tammúz siratásáról. Reformátusok Lapja 61 (2017/43, október 22.), 2.

A lassan süllyedő hajó. Reformátusok Lapja 61 (2017/48, november 26.), 2.

Boldog üldözöttek. Reformátusok Lapja 61 (2017/52–53, december 24–31.), 4.
A testvérek kibéküléséről. Reformátusok Lapja 62 (2018/5, február 4.), 2.
Mirjám éneke. Reformátusok Lapja 62 (2018/10, március 11.), 2.
Jeruzsálem templomáról. Reformátusok Lapja 62 (2018/15, április 15.), 2.
Próféta ostrom idején. Reformátusok Lapja 62 (2018/20, május 20.), 2.
Püünkösd: új üdvtörténeti korszak kezdete. Reformátusok Lapja 62 (2017/20, május 20.), 6–7.
A tisztaságról. Reformátusok Lapja 62 (2018/25, június 24.), 2.
Törzsek és határok. Reformátusok Lapja 62 (2018/30, július 29.), 2.

Egyéb:

Reformáció, ünnep, konferencia. Collegium Doctorum 13 (2017/2), 147–148.
(társszerző: Iszlai Endre)

Dr. Hörcsik Richárd, PhD, habil.

Egyháztörténeti Tanszék, tanszékvezető egyetemi tanár

Könyvfejezet:

Regional cooperation of the „Europe of the Carpathians” countries. In: Chrzanowska, Katarzyna (Ed.): *Europe in the Carpathians.* Warszawa, Wydawnictwo Sejmowe, 2017, 39–42.

Tanulmányok:

1517–2017. A reformáció hatása napjainkban. Studia. Debreceni teológiai tanulmányok 9 (2017/1), 13–19.
A református kollégiumok és a bor. Studia. Debreceni teológiai tanulmányok 9 (2017/2), 88–94.
Dr. Koncz Sándor mint levéltár igazgató. Napút 19 (2017/9), 197–208.
Gutenberg találmánya és a mai kihívások. Könyv, Könyvtár, Könyvtáros 26 (2017/8), 6–10.

Konferencia-előadás:

A Reformáció hatása napjainkban. A reformáció nyelvpolitikája, MTA Nyelv- tudományi Intézet, Sárospataki kihelyezett ülés, 2017. október 13.

Tudományos ismeretterjesztés:

25 éves az Európai ügyek bizottsága. Észak-Magyarország 74 (2017/138, június 16), 5.
Egy újabb tokaji unikum. Észak-Magyarország 74 (2017/150, június 30.), 5.
Vizsoly. Történelmi emlékhely. Észak-Magyarország 74 (2017/169, július 22.), 5.
A 26. (zempléni) fesztivál margójára. Észak-Magyarország 74 (2017/183, augusztus 8.), 7.

- Tokaj-Hegyalja 15 éve a világörökség része.* Észak-Magyarország 74 (2017/198, augusztus 25.), 5.
- Hollóháza: értékből hungarikumot.* Észak-Magyarország 74 (2017/222, szeptember 22.), 5.

Dr. Ittész Gábor, PhD

Idegen Nyelvi Tanszék, egyetemi docens

Könyvfejezet:

- The Reformation of the University – The University of the Reformation. The Case of Wittenberg.* In: Kurucz, György (Ed.): Protestantism, Knowledge and the World of Science. Collection of Papers / Protestantismus, Wissen und die Welt der Wissenschaften. Ausgewählte Studien, Budapest, Károli Gáspár Református Egyetem – L'Harmattan Kiadó, 2017, 11–38.
- Reformáció és ünnep. Hogyan lett október 31-e a reformáció kezdetének évfordulója?* In: Fabiny Tibor (szerk.): A lutheri reformáció 500 éves öröksége. Budapest, Luther Kiadó, 2018, 143–166.

Tanulmányok:

- Reformáció és ünnep. Hogyan lett október 31-e a reformáció kezdetének évfordulója?* Credo 23 (2017/3–4) 47–63.
- Salvation and Religiosity. The Possibilities and the Limits of the Use of a Rokeach Value Survey Item.* European Journal of Mental Health 12 (2017/1) 3–24. (társszerzők: Sipos-Bielochradszky Bernadett, Béres Orsolya, Pilinszki Attila)

Konferencia-előadások:

- „*Pannonius docuit Gallorum Martius oras*”. *Tours püspöke Luther életművében.* Az egyházatyák a reformáció és az ellenreformáció korában, a Magyar Patrisztikai Társaság XVII. országos konferenciája, Sárospatak, 2017. június 29.
- Luther és a reformáció kezdetei.* A reformáció 500 éves öröksége, Magyarországi Luther Szövetség – Magyarországi Evangélikus Egyház Reformációi Emlékbizottsága, Budapest, 2017. szeptember 28.
- Initia reformationis. Luther disputációja a skolasztikus teológia ellen.* Reformtörekvések a vallásokban és az egyházakban tegnap és ma, Magyar Történelmi Társulat Egyháztörténeti Tagozata, Budapest, 2017. október 13.
- Luther's Break with Late Medieval Theology. A Hundred Theses against the Scholastics.* Váltások és (disz)kontinuitások, hagyományok és újítások a reformáció 500 éves történetében, The Reformation Research Consortium (RefoRC) – Babeş-Bolyai Tudományegyetem – Magyar Tudományos Akadémia, Kolozsvár (Románia), 2017. október 27.

Luther reformátori fellépése. Két disputáció 1517 őszén. A reformáció Közép- és Délkelet-Európában. Eperjesi Egyetem (Eperjes, Szlovákia) – Károlyi Egyetem (Prága, Csehország) – Debreceni Egyetem (Debrecen) – Eötvös Loránd Tudományegyetem (Budapest) – Selye János Egyetem Teológiai Kar (Komárom, Szlovákia), Eperjes (Szlovákia), 2017. december 5.

Ötszáz éve Márton doktor mellett. Fülöp magiszter, a wittenbergi katolikus avagy Melanchthon életműve madártávlatból. XI. Luther-konferencia, Ordass Lajos Evangélikus Oktatási Központ, Révfülöp, 2018. február 3.

The Cradle of Reformation Education. The Leucorea in the Early Sixteenth Century. RefoRC 8 – Reformation and Education, RefoRC, Varsó (Lengyelország), 2018. május 25.

Szerkesztés, sajtó alá rendezés:

Viszály és együttélés: Vallások és felekezetek a török hódoltság korában. Budapest, Universitas Kiadó, 2017, pp. 623. (ISBN 9789639671638) – szerkesztő

Fordítás:

Tomcsányi, Teodóra – Sallay, Viola – Jáki, Zsuzsanna – Török, Péter – Szabó, Tünde – Ittész, András – Csáky-Pallavicini, Krisztina – Kiri, Edith A. – Horváth-Szabó, Katalin – Martos, Tamás: *Spirituality in Psychotherapy. An Analysis of Hungarian Therapists' Experiences. A Grounded Theory Study.* Archive for the Psychology of Religion/Archiv für Religionspsychologie 39 (2017), 235–262. (társfordító: Török Péter)

Tudományos ismeretterjesztés:

Melanchthon, a reformáció titkára. Híd 23 (2017/2), 48–49.

Egyéb:

Szerkesztői előszó. In: Ittész Gábor (szerk.): *Viszály és együttélés. Vallások és felekezetek a török hódoltság korában.* Budapest, Universitas Kiadó, 2017, 11–16.

Imre Sándor

Rajz és Vizuális Nevelés Tanszék, tanársegéd

Csoportos kiállítások:

Refo500, Kölcsey Kulturális Központ, Debrecen, 2017. augusztus

Thought Spaces, Nádor Galéria, Pécs, 2017. október

Al Passo Con I Tempi, Accademia d'Ungheria, Róma (Olaszország), 2017. november

Hajdú-Bihar megyei Tavaszí Tárlat, Debrecen, 2018. április (Debrecen Megyei Jogú Város különdíja)

Hétköznapi (szuper)hősök, Deák 17 Gyermek és Ifjúsági Galéria, Budapest, 2018. március

Entitástörténetek, Nádor Galéria, Pécs, 2018. május

Kiállítás-megnyitás:

Nagy Keve István *Karakterek* című kiállításának megnyitása a debreceni Bisztró bárban, 2018. március

Megjelenés katalógusban:

Színerő VII./VIII. Pécs, 2017. (ISBN 978-963-429-151-0)

Reformáció 500 – Kortárs grafikai pályázat és tárlat. Debrecen, 2017. (ISBN 978-963-89358-6-1)

Friss Hajtás. Debrecen, 2018. (ISBN 978-963-89358-7-8)

Kathyné Mogyoróssy Anita

Pedagógia és Pszichológia Tanszék, tanársegéd

Tanulmány:

A szülők és pedagógusok kapcsolattartásának mintázatai. *Educatio* 26 (2017/4), 655–666. (társszerző: Nagy Beáta Erika)

Factors of Parental Involvement in Relation to Children's Behavioral Symptoms. *Különleges Bánásmód* 3 (2017/1), 7–25 (társszerző: Nagy Beáta Erika)

Könyvismertetés, recenzió:

Az intézményi hatás és mérése [Pusztai Gabriella – Bocsi Veronika – Ceglédi Tímea (szerk.): *A felsőoktatás (hozzáadott) értéke. Közelítések az intézményi hozzájárulás empirikus megragadásához* (*Felsőoktatás és társadalom* 6)]. *Pedacta* 7 (2017/1), 19–25.

Dr. Kenyhercz Róbert, PhD

Magyar Nyelvi és Irodalmi Tanszék, adjunktus

Konferencia-előadások:

A középkori Szepes vármegye nyelvi-etnikai viszonyainak vizsgálati lehetőségei. *Scientia ac Educatio*, intézményi tudományos konferencia, DRHE, Debrecen, 2018. április 11.

A Szepes név etimológiái. XIII. helynévtörténeti szeminárium, MTA–DE Magyar Nyelv- és Névtörténeti Kutatócsoport – Debreceni Egyetem Magyar Nyelvtudományi Tanszék, Síkfőkút, 2018. június 20.

Szerkesztés, sajtó alá rendezés:

Orando et laborando. A Debreceni Református Hittudományi Egyetem évkönyve a 479. tanévről 2016/17. Debrecen, DRHE, 2018, pp. 159. (ISSN 1786-3112)
– szerkesztőbizottsági tag

Könyvismertetés, recenzió:

A 18. Nemzetközi és Lengyel Névtani Konferencia kötetei. Névtani Értesítő 39 (2017), 232–237.

Egyéb:

The Philological Aspects of Transcription Practices in Medieval Charters. In: Kovács, Éva (Ed.): *A Survey of Historical Toponomastics* (Publications of the Hungarian Name Archive Vol. 44). Debrecen University Press, 2017, 15.

Dr. Kiss Csaba Márton, DLA

Egyházzenei Tanszék, tanszékvezető főiskolai docens

Tanulmány:

Arany János a magyar és az egyetemes zenekultúrában. Debreceni Szemle 25 (2017/4), 412–417.

Művész-szakmai tevékenység:

12. Nemzetközi Kórusakadémia, nemzetközi oratóriumvezénylési mesterkurzus, záróhangverseny, Pécs, Bazilika, 2017. augusztus 5. – karigazgató
Ünnepi est Berkesi Sándor debreceni működésének 50. betöltött esztendeje tiszteletére, Debrecen, Debreceni Egyetem, Aula, 2017. december 9. – szervezés, karnagy tevékenység
„Éneklő Ifjúság” minősítő hangverseny, Debrecen, Debreceni Művelődési Központ, 2018. április 21. – zsűrizés
Megyei Kórusfórum, Hajdú-Bihari Zenei Egyesület, Kossuth Lajos Művelődési Ház és Könyvtár, Nagyrábé, 2018. május 19. – szervezés, zsűrizés

Hangversenyek a Vox Antiqua Kamarakórus karnagyaként:

Debrecen, Szent Anna-székesegyház, 2017. december 2. – Bach: Magnificat
Füzesgyarmat, református templom, 2017. december 3. – adventi koncert
Biharnagybajom, református templom, 2017. december 3. – adventi koncert
Debrecen, Mester utcai református templom 2017. december 10. – Bach: Magnificat
Püspökladány, Sárret Kincse Püspökladányi Gyógy- és Strandfürdő, 2018. március 11. – termálkoncert
Debrecen, Debreceni Református Nagytemplom, 2018. március 23. – Bach művek
Debrecen, Debreceni Református Nagytemplom, 2018. június 4. – flamand szerzők művei

Dr. Kmeczkó Szilárd, PhD

Természettudományi Tanszék, tanszékvezető főiskolai docens

Könyvfejezetek:

Az eredendően más mint fenyegető életlehetőség. In: Lőrincz Ildikó (szerk.): „Semper reformare”. XX. Apáczai-napok – 2016. Nemzetközi Tudományos Konferencia. Tanulmánykötet. Győr, Széchenyi István Egyetem Apáczai Csere János Kar, 2017, 444–448.

Az antiklerikalizmustól a vallási reneszánsz kívánalmáig. A transzcendenciához fűződő viszony megítélése Polányi Mihály gondolkodásában. In: Bertók Rózsa – Bécsi Zsófia (szerk.): Vallási és erkölcsi megújulások a reformáció tükrében. Tanulmánykötet. Pécs, Ethosz Tudományos Egyesület, 2017, 123–132.

A tudománytörténet oktatásának eredményei és buktatói a Debreceni Református Hittudományi Egyetem tanító szakos hallgatóinak körében. In: Bukor József – Strédl Terézia – Nagy Melinda – Vass Vilmos – Orsovics Yvette – Dobay Beáta (szerk.): A Selye János Egyetem 2017-es „Érték, minőség és versenyképesség – a 21. század kihívásai” Nemzetközi Tudományos Konferenciájának tanulmánykötete. Pedagógiai szekciók. Komárno, Selye János Egyetem, 2017, 84–90.

A tudománytörténet jeles epizódjai mint formálódó események. In: Karlovitz János Tibor (szerk.): Elmélet és gyakorlat a neveléstudományok és a szakmódszertanok köréből. Komárno, International Research Institute s. r. o., 2018, 377–381.

A hívatlan látogató. A stétl ábrázolása I. B. Singer A Sátán Gorajban című művében. In: Torgyik Judit (szerk.): Néhány társadalomtudományi kutatás és innováció. Komárno, International Research Institute s. r. o., 2018, 33–43.

Kritika:

Élet és halál kérdései (Barcsi Tamás: Három filozófiai kérdés az emberről). Kommentár 13 (2018/2), 96–102.

Konferencia-előadások:

A tudománytörténet oktatásának eredményei és buktatói a Debreceni Református Hittudományi Egyetem tanító szakos hallgatóinak körében. „Érték, minőség és versenyképesség – a 21. század kihívásai”, nemzetközi tudományos konferencia, Selye János Egyetem, Komárom (Szlovákia), 2017. szeptember 12–13.

Kultúráközvetítés és reflexió. A kultúráközvetítés lehetőségei Polányi Mihály posztkritikai gondolkodásának perspektívájából. „Útkeresés és újratervezés”. XXI. Apáczai-napok, nemzetközi tudományos konferencia, Széchenyi István Egyetem Apáczai Csere János Kar, Győr, 2017. november 16.

A tudománytörténet jeles epizódjai mint formálódó események. VI. Neveléstudományi és Szak módszertani Konferencia. International Research Institute s. r. o., Párkány (Szlovákia), 2018. január 14–15.

Egy hangulat nyomában. Az otthon képei I. B. Singer írásaiban. Scientia ac Educatio, intézményi tudományos konferencia, DRHE, Debrecen, 2018. április 11.

Polányi Mihály gondolatai az európai szabadság feltételeiről – mai szemmel. A megvalósulatlan álmom – Az európai értékek, Ethosz Tudományos Egyesület – Pécs-Baranyai Értelmiségi Egyesület, Pécs, 2018. május 17–18.

A hívatlan látogató. A steti ábrázolása I. B. Singer A Sátán Gorajban című művében. VI. IRI Társadalomtudományi Konferencia, International Research Institute s. r. o., Párkány (Szlovákia), 2018. június 20–21.

Szerkesztés, sajtó alá rendezés:

Orando et laborando. A Debreceni Református Hittudományi Egyetem évkönyve a 479. tanévről 2016/17. Debrecen, DRHE, 2018, pp. 159. (ISSN 1786-3112)
– felelős szerkesztő

Mediárium – szerkesztőbizottsági tag

Polanyiana – szerkesztőbizottsági tag

Dr. Kovács Ábrahám, PhD, habil.

Dogmatikai Tanszék, egyetemi docens

Könyv:

Amerikai magyar református lelkeszek életútja adattári rendszerben 1891–2000 (Amerika tegnap és ma 3). Debrecen, Debreceni Egyetemi Kiadó, 2017. pp 293. (ISBN 978 963 318 280 2) (társszerző: Puskás Julianna)

Könyvfejezet:

Millennial Eschatology. Revival and Mission to the Jews in the Hungarian Kingdom.
In: Constantineanu, Corneliu – Macelaru, Marcel V. – Kool, Anne-Marie – Himcinschi, Mihai (Eds.): *Mission in Central and Eastern Europe. Realities, Perspectives, Trends* (Regnum Edinburgh Centenary Series 34). Oxford, Oxford Centre for Mission Studies, 2017, 423–438.

Tanulmányok:

The Rise of the Science of Religion and Its Separation from Traditional Protestant Theology in Hungary. Numen. International Review for the History of Religions 65 (2018/2–3), 232–255.

A Debreceni Református Kollégium teológiai oktatásának története 1850–1912. A Teológiai Akadémia a Kollégium oktatási rendszerében. Gerundium. Egyetemtörténeti Közlemények (2017/4), online megjelenés, <http://gerundium.lib.unideb.hu/megjelent/html/5afbf636b0b2>

Konferencia-előadás:

Working for the Common Good of Civil Society. The Prophetic and Sober Voice of Christian Conscience in a Secular Age. Church and Civil Society, IRTI International Summer School, Amsterdam (Hollandia), 2018. július 3–8.

Egyéb:

Ateizmus (szócikk). In: Pásztor Péter (főszerk.): Magyar Politikai Enciklopédia. Budapest, 2018, 67–68.

Kuyper Abraham (szócikk). In: Pásztor Péter (főszerk.): Magyar Politikai Enciklopédia. Budapest, 2018, 421–422.

Kovács Beatrix

Matematika és Informatika Tanszék, tanársegéd

Konferencia-előadások:

A problémamegoldó gondolkodás fejlesztése a matematikaórán. „Ütkeresés és újratervezés” – XXI. Apáczai-napok, nemzetközi tudományos konferencia, Széchenyi István Egyetem Apáczai Csere János Kar, Győr, 2017. november 16.

Problémamegoldás IKT eszközökkel. Esetelemzés. X. Matematika és Informatika Didaktikai Kutatások Konferencia, Debreceni Egyetem, Hajdúszoboszló, 2018. január 26–28.

Dr. Kovács Krisztián, PhD

Szociális és Egyházszociológiai Tanszék, adjunktus

Könyv:

Határmezsgyén. A református egyház a történelmi örökség és a megújulás esélyei között az 1989–90-es rendszerváltást követően. Budapest, L'Harmattan Kiadó, 2018, pp. 274. (ISBN 978-963-414-417-5)

Tanulmány:

Initiator oder Begünstigter. Die Kirche in der Zivilgesellschaft nach 1989 in Ungarn. Református Szemle 111 (2018/1), 25–35.

Szerkesztés, sajtó alá rendezés:

Bölcскеi Gusztáv: *Krisztus világossága. Tanulmányok, igehirdetések, meditációk* (Acta. Debreceni teológiai tanulmányok 9). Debrecen, DRHE, 2017, pp. 143. (ISBN 9789638429988) – szerkesztő (társszerkesztő: Kustár Zoltán)

Studia. Debreceni teológiai tanulmányok 2017/2 – felelős szerkesztő és olvasó-szerkesztő

Igazság és Élet – szerkesztőbizottsági tag

Könyvismertetés, recenzió:

Fazakas Sándor: *Vétkezünk... Könyvajánló*. *Igazság és Élet* 11 (2017/3), 569–572.

Inspirált inspiráció [Szabó Lajos (szerk.): *Teológia és reformáció*]. Lelkipásztor 93 (2018/1), 24.

Gerhard Wegner (Hrsg.): *Von Arbeit bis Zivilgesellschaft. Zur Wirkungsgeschichte der Reformation*. EVA Leipzig, 2017. *Igazság és Élet* 12 (2018/2), 376–378.

Konrad Klek: *Dein ist allein die Ehre. Johann Sebastian Bachs geistliche Kantaten erklärt*. EVA Leipzig, Band 1. (2015), Band 2. (2016), Band 3. (2017). *Studia. Debreceni teológiai tanulmányok* 9 (2017/2), 114–115.

Igetanulmányok:

A megszabott idő. Igetanulmány temetésre a Prédikátor 3,1–8 alapján. *Igazság és Élet* 11 (2017/3), 520–523.

Jó reggelt, Wittenberg! Igetanulmány a Reformáció ünnepére a Máté 10,26–33 alapján. *Igazság és Élet* 11 (2017/4), 621–630.

Istentől jövő eredményesség és hatékonyság. Igetanulmány a Zsoltárok 127,1–5 alapján keresztesítésre. *Igazság és Élet* 12 (2018/1), 161–164.

Konyhaasztal, íróasztal, úrasztala. Igetanulmány keresztesítésre az 1Korinthus 15,10a alapján. *Igazság és Élet* 12 (2018/2), 341–345.

Az esedező hangtól a vidám szívig. Igetanulmány házasságkötés megáldására a Zsoltárok 28,6–7 alapján. *Igazság és Élet* 12 (2018/2), 346–350.

Tudományos ismeretterjesztés:

Mit jelentene a protestáns egyházzene ma? Zenés gondolatok a jubileum kapcsán. *Igazság és Élet* 11 (2017/4), 815–818.

Dr. Kókai Nagy Viktor, PhD, habil.

Bibliai Teológiai és Vallástörténeti Tanszék, egyetemi docens

Könyv:

Josephus és a próféták. Szentendre, Tillinger Péter Műhelye – Selye János Egyetem Református Teológiai Kar, 2017, pp. 140. (ISBN 978-963-12-9739-3)

Tanulmányok:

A bálványok hatalma az 1. Korinthusi levélben. Kálvin értelmezésének összevetése a mai álláspontokkal. Collegium Doctorum 13 (2017/1), 62–75.

Pál apostol a hatalomról. Biblikus megfontolások a Róm 13,1-7 alapján. Egyházforum 32 (2017/3), 41–51.

Konferencia-előadások:

Die Erwählung und die Verwerfung im Römerbrief. Az Újszövetség hellén és judaista háttere – 29. Szegedi Nemzetközi Biblikus Konferencia, Szegedi Nemzetközi Biblikus Konferencia Alapítvány, Szeged, 2017. augusztus 28.

Freiheit. Hellenistisches Wort mit christlichem Inhalt. Comenius Conference, Theology in a World of Ideologies – Authorization or Critique?, ThUK, Kampen (Hollandia), 2018. április 20.

Igetanulmányok:

Két kísértés – egy esély. Igetanulmány Szentháromság után 10. vasárnapra a Péld. 2,(11–15)16–22 alapján. Igazság és Élet 11 (2017/3), 459–466.

Közösség és nem közönyösség. Igetanulmány Nagycsütörtökre a 1Kor 10,(14k)16–17 alapján. Igazság és Élet 12 (2018/1), 137–147.

Igehirdetés, meditáció:

A vízenjáró / Walking on water. In: Kókai Nagy Tímea – Kókai Nagy Viktor (szerk.): Reformáció 500. A Biblia ~~nem~~ mindenkié / The Bible is ~~not~~ for everyone. Debrecen, DRHE, 2017, 120–125.

Dr. Kustár Zoltán, PhD, habil.

Ószövetségi Tanszék, tanszékvezető egyetemi tanár

Könyvfejezetek:

„Haus des Gebets – für alle Völker?” Auseinandersetzung mit dem prophetischen Heilsuniversalismus im ersten Makkabäerbuch. In: Benyik György (szerk.): Vallási és kulturális konfliktusok a Bibliában és az ősegyházban. 27. Nemzetközi Biblikus Konferencia (2016. augusztus 29–31.), Szeged, JatePress, 2017, 205–215.

A Szentírás és a nemzeti Biblia ügye a kezdetektől Károli Gáspárig. In: Szent Biblia. Magyar nyelvre fordítottatott Károli Gáspár által (1590). A Vizsolyi Biblia hetedik, kasszeli kiadását /1704/ alapul véve nyolcadik kiadásként Füskuti Landerer Mihály publikálta 1804-ben. Hasonmás formájában megjelent Ötvös László szerkesztő gondozásában. Debrecen, Méliusz Juhász Péter Könyvtár, 2017, Függelék I–V.

Kálvin János és az Ószövetség. In: Kustár Zoltán – Németh Áron (szerk.): Az Ószövetség és a reformáció. Tanulmányok a héber nyelvű Ószövetség és a protestantizmus kapcsolatának múltjából és jelenéből (Acta. Debreceni teológiai tanulmányok 11). Debrecen, DRHE, 2018, 21–38.

Tankönyv, felsőoktatási jegyzet:

Jeremiás könyve 1–2. fejezeteinek magyarázata. Egyetemi jegyzet gyanánt. Debrecen, DRHE, 2017, 74.

<http://diaksag.drhe.hu/wp-content/uploads/2017/12/Jeremiás-könyve-jegyzet-2017.pdf>

Tanulmányok:

Üresen hagyott helyek a bibliai versekben. A *píszqá'* eredete és funkciója a héber Ószövetségben. Studia. Debreceni teológiai tanulmányok 9 (2018/2), 9–17.

Néhány adalék Méliusz Juhász Péter héber nyelvi ismereteinek kérdéséhez. Debreceni Szemle 25 (2017/3), 307–317.

Szerkesztés, sajtó alá rendezés:

Bölcskei Gusztáv: *Krisztus világossága. Tanulmányok, igehirdetések, meditációk* (Acta. Debreceni teológiai tanulmányok 9). Debrecen, DRHE, 2017, pp. 143. (ISBN 978-963-8429-98-8) – szerkesztő (társszerkesztő: Kovács Krisztián)

Kustár Zoltán – Németh Áron (szerk.): *Az Ószövetség és a reformáció. Tanulmányok a héber nyelvű Ószövetség és a protestantizmus kapcsolatának múltjából és jelenéből* (Acta. Debreceni teológiai tanulmányok 11). Debrecen, DRHE, 2018, pp. 320. (ISSN 2062-6045)

Orando et laborando. A Debreceni Református Hittudományi Egyetem évkönyve a 479. tanévről 2016/17. Debrecen, DRHE, 2018, pp. 159. (ISSN 1786-3112) – főszerkesztő

Studia. Debreceni teológiai tanulmányok 9 (2017/1) – főszerkesztő

Mediárium – főszerkesztő

Igehirdetések, meditációk:

Angyali üzenet (Lk 2,11). Református Tiszántúl 25 (2017/5–6), 2.

Rövid ige-magyarázatok a Bibliaolvasó Kalauz számára (26. hét, június 24–30.). In: *Bibliaolvasó Kalauz* a 2018. évre. Budapest, Kálvin Kiadó, 2017, 56–57.

Egyéb:

A Hittudományi Egyetem rektorának megnyitó beszéde. In: Átfogó kutatások a kabai meteoriton. Comprehensive Research on Kaba Meteorite. A kabai meteorit hullásának 160. évfordulója alkalmából rendezett nemzetközi konfe-

renzia előadásai (Acta Geoscientia Debrecina, Special Issue 1). Debrecen, Debreceni Egyetemi Kiadó, 2018, 13–14.

Ajánlás. In: Bölcskei Gusztáv: Krisztus világossága. Tanulmányok, igehirdetések, meditációk (Acta. Debreceni teológiai tanulmányok 9). Szerk.: Kustár Zoltán – Kovács Krisztián, Debrecen, DRHE, 2017, 9–10.

Kép és gondolat... / Image and Idea. In: Kókai Nagy Tímea – Kókai Nagy Viktor (szerk.): Reformáció 500. A Biblia ~~nem~~ mindenkié / The Bible is ~~not~~ for everyone. Debrecen, DRHE, 2017, 4–8.

Dr. Molnár-Tamus Viktória, PhD

Pedagógia és Pszichológia Tanszék, adjunktus

Tanulmány:

Mitrovics Gyula és Karácsony Sándor művészeti ízlésvilága. Mediárium 11 (2017/2–3), 16–29.

Könyvfejezet:

A kálvinizmus és a művészetek. In: Bukor József – Strédl Terézia – Nagy Melinda – Vass Vilmos – Orsovics Yvette – Dobay Beáta (szerk.): A Selye János Egyetem 2017-es „Érték, minőség és versenyképesség – a 21. század kihívásai” Nemzetközi Tudományos Konferenciájának tanulmánykötete. „Reformáció egykor és ma” – Teológiai szekció. Komárno, Selye János Egyetem, 2017, 82–93.

A művészeti nevelés kérdései Karácsony Sándor életművében. In: Magyar Sára (főszerk.): Oktatás határhelyzetben. A 2016. március 4-én a Partiumi Keresztény Egyetemen, Nagyváradon megrendezett Oktatás határhelyzetben című neveléstudományi konferencia tanulmányai. Nagyvárad, Partium Kiadó, 2017, 53–59.

Konferencia-előadás:

Mi a művészet? – művészetelméleti álláspontok a 20–21. században. Scientia ac Educatio, intézményi tudományos konferencia, DRHE, Debrecen, 2018. április 11.

Dr. Nagy Zoltán, PhD

Természettudományi Tanszék, főiskolai docens

Konferencia-előadás:

A tapintható természet vs. mediális megismerése gyermekkorban, avagy a tudásszerzés színterei. Scientia ac Educatio, intézményi tudományos konferencia, DRHE, Debrecen, 2018. április 11.

Tudományos ismeretterjesztés:

Közben elvész a gyerek (Csépe Valéria tanulmánya). Heti Válasz 17 (2017/41, október 12.), 64.

Tavasz a télben, télben a tavasz? Hajdú-Bihari Napló 75 (2018/22, január 26.), 15.

Tapintható természet, mediális valóság. Nők Lapja 69 (2018/18, május 2.), 3.

Az életnek tanulnak. Vasárnapi Hírek 35 (2018/20, május 19.), 24.

Agrárválság. 168 óra 30 (2018/25, június 21.), 66.

Bűnös tankönyvek? Vasárnapi Hírek 35. (2018/29, július 21.), 24.

Egyéb:

Még a kocsmá is meghal. Népszava 144 (2017/274, november 24.), 10.

A szavak szentsége. Hajdú-Bihari Napló 75 (2018/36, február 12.), 12.

Az MTA nem léhűtők gyülekezete. Vasárnapi Hírek 35 (2018/27, július 7.), 24.

Dr. Németh Áron, PhD

Ószövetségi Tanszék, adjunktus

Könyv:

„Királyok zsoltára, zsoltárok királya”. A 72. zsoltár előállása és teológiája a Zsoltárok könyve redakciójának tükrében. Kolozsvár, Exit Kiadó, 2018. pp. 460. (ISBN: 978-973-7803-69-6)

Könyvfejezetek:

Szégyen az Ószövetségben. In: Balogh László Levente – Horváth Andrea – Pabis Eszter (szerk.): A szégyen reprezentációi (Cultura Animi. Kultúratudományi Sorozat 3). Debrecen, Debreceni Egyetemi Kiadó, 2017, 49–61.

Az égitestek elváltozásának motívumai. In: Peres Imre – Németh Áron (szerk.): Az ókori keresztyén világ (IV). Az újszövetségi eszkatológia szimbólumvilága (Patmosz könyvtár 6). Debrecen, DRHE – Patmosz Újszövetségi Kutatóintézet, 2018, 11–30.

Tanulmány:

Hatalom és hatalomnélküliség a Zsoltárok könyvében. Studia. Debreceni teológiai tanulmányok 9 (2017/1), 21–27.

Konferencia-előadás:

Testi fogyatékoság és prófétai eszkatológia. Az ókori keresztyén világ (V) – Eszkatológiai antropológia, DRHE – Patmosz Kutatóintézet, Debrecen, 2018. május 3.

Szerkesztés, sajtó alá rendezés:

Kustár Zoltán – Németh Áron (szerk.): *Az Ószövetség és a reformáció. Tanulmányok a héber nyelvű Ószövetség és a protestantizmus kapcsolatának múltjából és jelenéből* (Acta. Debreceni teológiai tanulmányok 11). Debrecen, DRHE, 2018, pp. 320. (ISSN 2062-6045)

Az ókori keresztyén világ (IV). Az újszövetségi eszkatológia szimbólumvilága (Patmosz könyvtár 6). Debrecen, DRHE – Patmosz Újszövetségi Kutatóintézet, 2018. (ISSN 2063-5052) (társszerkesztő: Peres Imre)

Igazság és Élet – szerkesztőbizottsági tag

Könyvismertetés, recenzió:

Kustár Zoltán: *A protestáns Revideált újfordítású Biblia (RÚF 2014) ószövetségi részében végzett módosítások. Elvek, eredmények, tartalmi indoklások* (DÓTTF 7), Debrecen, Debreceni Református Hittudományi Egyetem, 2017. *Igazság és Élet* 11 (2017/4), 819–820.

A Kasseli Biblia (1704/1804) hasonmás kiadása. Református Tiszántúl 25 (2017/5–6), 17–18.

Igetanulmányok:

Bálvány-függőség és istenismeret. Igetanulmány Szentháromság után 19. vasárnapra Ez 6,1–10 alapján. *Igazság és Élet* 11 (2017/4), 603–612.

Kettős élet-refrén. Igetanulmány Újévre Józsué 1,1–9 alapján. *Igazság és Élet* 12 (2018/1), 5–14.

Prófétai tisztünk. Igetanulmány Szentháromság után 1. vasárnapra Jer 23,16–29 alapján. *Igazság és Élet* 12 (2018/2), 303–314.

Igehirdetés, meditáció:

Prófécia időzár alatt. Református Tiszántúl 25 (2017/2), 1.

Fehéríteni / To Whiten. In: Kókai Nagy Tímea – Kókai Nagy Viktor (szerk.): Reformáció 500. *A Biblia nem mindenkié / The Bible is not for everyone.* Debrecen, DRHE, 2017, 146–153.

„Öröktől fogva mindörökké vagy te ó, Isten!”. Közösség. Református Magazin (2017/2), 6–7.

„....Jöjjön el a te országod...”. In: Képes Kálvin Kalendárium a 2018. évre. A Magyarországi Református Egyház Évkönyve. Budapest, Kálvin Kiadó, 2017, 43–44.

Egyéb:

Kreatív kisebbség. Közösség. Református Magazin (2018/1), 6–7.

Dr. Peres Imre, PhD, habil.

Újszövetségi Tanszék, tanszékvezető egyetemi tanár

Könyv:

Mennyei polgárjogunk. Elmékedések a halálról és a temetésről a Filippi levél alapján (Patmosz Könyvtár 5). Debrecen, Patmosz – DRHE, 2018, pp. 126. (ISBN 978-963-8429-93-3)

Könyvfejezetek:

A mennyei Krisztus-Bárány alakja. In: Peres Imre – Németh Áron (szerk.): Az ókori keresztyén világ (IV). Az újszövetségi eszkatológia szimbólumvilága (Patmosz könyvtár 6). Debrecen, DRHE – Patmosz Kutatóintézet, 2018, 33–43.

A két testamentum kapcsolata a Hitvallás érvelésében. In: Szűcs Ferenc (szerk.): Egyetemes és református. A Második Helvét Hitvallás mai üzenetei. Budapest, Kálvin Kiadó, 2017, 100–110.

Tanulmányok:

Apollós, az alexandriai misszionárius. Studia. Debreceni teológiai tanulmányok 9 (2017/2), 18–29.

Henrich Bullinger. Biblista a reformár (A biblikus és reformátor Henrich Bullinger). Testimonium fidei 5 (2017/2), 119–130.

Putovanie Božieho ľudu v liste Židom (Isten népének vándorlása a Zsidókhoz írt levélben). Testimonium fidei 5 (2017/1), 9–24.

Konferencia-előadások:

Pál apostol eszkatológiája. Slovo a slová, Bél Mátyás Egyetem (Univerzita Mateja Bela), Besztercebánya (Szlovákia), 2018. március 8.

Varga Zsigmond teológiai szemléletmódja kommentárjai tükrében. Scientia ac Educatio, intézményi tudományos konferencia, DRHE, Debrecen, 2018. április 11.

Találkozás a halottakkal. Az ókori keresztyén világ (V) – Eszkatológiai antropológia, DRHE – Patmosz Kutatóintézet, Debrecen, 2018. május 3.

Biblická nádej (Bibliai reménység). *Návrat do života* (Visszatérés az életbe). Tudományos konferencia, Bél Mátyás Egyetem (Univerzita Mateja Bela), Besztercebánya (Szlovákia), 2018. június 18.

Szerkesztés, sajtó alá rendezés:

Az ókori keresztyén világ (IV). Az újszövetségi eszkatológia szimbólumvilága (Patmosz könyvtár 6). Debrecen, DRHE – Patmosz Újszövetségi Kutatóintézet, 2018. (ISSN 2063-5052) (társszerkesztő: Németh Áron)

Könyvismertetés, recenzió:

Az Újszövetség jövőlátása (Kurt Erlemann: Vision oder Illusion? Zukunftshoffnungen im Neuen Testament). *Studia*. Debreceni teológiai tanulmányok 9 (2017/2), 116–118.

Budúcnosť z pohľadu Nového zákona (Eszkatológiai szemlélet az Újszövetségben). *Testimonium fidei* 5 (2017/2), 231–233.

Igetanulmányok:

A hétpecsétés könyv. Igetanulmány Advent 1. vasárnapra a Jel 5,1–5(6–14) alapján. Igazság és Élet 11 (2017/4), 669–679.

Jakab kivégzése. Igetanulmány Szentháromság után 16. vasárnapra az ApCsel 12,1–5(6–11) alapján. Igazság és Élet 12 (2018/3), 496–506.

Tudományos ismeretterjesztés:

Gyülekezeti jellemrajzok (VII). Laodicea. Református Tiszántúl 25 (2017/5–6), 18–22.

Isten Báránya János látomásaiban. Közösség. Református Magazin (2017/3), 4–5.

Isten dicsősége szolgálai formában. Reformátusok Lapja (2017/52–53), 1.

Az apokaliptikus egyház mai üzenete. Református Tiszántúl 26 (2018/1), 8–13.

Apollon a jehó misia (Apollós és missziója). In: Géciová, Marika – Korečková, Andrea (zost.): Reformovaný kalendár 2018. Košice, Re-Mi-Dia, 2018, 205–214.

Igehirdetés, meditáció:

Temetési textusok a Filippi levélből. Igazság és Élet 11 (2017/4), 748–764.

Egyéb:

Fontosabb újszövetségi kommentárok (2017). *Studia*. Debreceni teológiai tanulmányok 9 (2017/2), 95–110.

Előszó. In: Peres Imre – Németh Áron (szerk.): *Az ókori keresztyén világ (IV). Az újszövetségi eszkatológia szimbólumvilága* (Patmosz könyvtár 6). Debrecen, DRHE – Patmosz Kutatóintézet, 2018, 5–7.

Dr. Pinczés Tamás, PhD

Testnevelési Tanszék, tanszékvezető adjunktus

Konferencia-előadások:

A testnevelés órai élmények kialakításában szerepet játszó pedagógus attitűdök. XVII. Országos Neveléstudományi Konferencia, MTA Pedagógiai Tudományos Bizottság – Nyíregyházi Egyetem, Nyíregyháza, 2017. november 9–11.

Pinczésné dr. Palásthy Ildikó, PhD

Pedagógia és Pszichológia Tanszék, tanszékvezető főiskolai tanár

Tanulmányok:

A pedagógusok hivatásszemélyisége. Magyar Református Nevelés. Református Pedagógiai Folyóirat 18 (2017/1), 5–15. Online megjelenés: <http://refpedi.hu/mrn2017/01/>

A pedagógus pálya motivációjának aktualitásai. In: Lőrincz Ildikó (szerk.): „Semper reformare”. XX. Apáczai-napok – 2016. Nemzetközi Tudományos Konferencia. Tanulmánykötet. Győr, Széchenyi István Egyetem Apáczai Csere János Kar, 2017, 342–352.

A drámapedagógia és a pedagógusok. Mediárium 11 (2017/2–3), 5–15.

Szerkesztés, sajtó alá rendezés:

Orando et laborando. A Debreceni Református Hittudományi Egyetem évkönyve a 479. tanévről 2016/17. Debrecen, DRHE, 2018, pp. 159. (ISSN 1786-3112)
– szerkesztőbizottsági tag

Szabóné Fodor Adrienne

Egyházzenei Tanszék, művésztanár

Könyvfejezetek:

A kóruséneklés szerepe a különböző zenepedagógiai koncepciókban. In: Magyari Sára – Bartha Krisztina – Balogh Brigitta (szerk.): Oktatás határhelyzetben. Nagyvárad, Partium Kiadó, 2017, 60–64.

Közösségi kapcsolatok. Kórustagok kapcsolatai a zenei közösségeken belül és kívül. In: Váradi Judit – Szűcs Tímea (szerk.): Sokszínű zenepedagógia. Tanulmányok a zeneoktatás szerepéről, módszereiről és társadalmi hatásairól (Oktatáskutatás a 21. században 4). Debrecen, Debreceni Egyetemi Kiadó, 2017, 73–85.

A kóruséneklés és az egészségi állapot kapcsolata. In: Karlovitz János Tibor (szerk.): Elmélet és gyakorlat a neveléstudományok és szakmódszertanok köréből. Komárno, International Research Institute s. r. o., 2018, 159–164.

Konferencia-előadások:

A kóruséneklés és az egészségi állapot kapcsolata. VI. Neveléstudományi és Szakmódszertani Konferencia, International Research Institute s. r. o., Párkány (Štúrovo, Szlovákia), 2018. január 15.

Ének-zene óra az általános iskolában. Tanító szakos hallgatók gondolatai a zenei nevelés fontosságáról. Scientia ac Educatio, intézményi tudományos konferencia, DRHE, Debrecen, 2018. április 11.

Művészetpedagógia a kóruséneklés eszközeivel. 2. ELTE Művészetpedagógiai Konferencia, Budapest, ELTE BTK, 2018. május 25.

Szabóné dr. Kármán Judit, PhD

Romológia Tanszék, tanszékvezető főiskolai docens

Tankönyv, felsőoktatási jegyzet:

A magyarországi cigány/roma népesség kultúranropológiai és orvosantropológiai megközelítésben (Romológiai Füzetek 2). Debrecen, DRHE, 2018, pp. 76. (ISBN 978-615-5853-03-6)

Tanulmányok

The Catholic Church and the Gypsies. Some details concerning their common history in Hungary from the 15th century up to the present. Sapientiana 2 (2017/10), 74–87.

Konferencia-előadások:

A romológia tantárgy bevezetésének tapasztalatai. Scientia ac Educatio, intézményi tudományos konferencia, DRHE, Debrecen, 2018. április 11.

Cigány gyermekek és a tehetség. Együttélés 2018 – Adaptív környezet a tehetségeknek, 5. Együttélés–együttműködés konferencia, ELTE Tanító és Óvóképző Kar, Budapest, 2018. május 11.

Romológus börtönben. Oktatás, gazdaság, társadalom – HuCER 2018 (Hungarian Conference on Educational Research), nemzetközi konferencia, Magyar Nevelés-és Oktatáskutatók Egyesülete – Kodolányi János Főiskola – MTA Nevelésszociológiai Albizottsága – KultúrÁsz Közhasznú Egyesület, Kodolányi János Főiskola, Székesfehérvár, 2018. május 24.

Mítoszok, tévhitek, s azok cáfolatai a cigányság újkori történetében. VI. IRI Társadalomtudományi Konferencia, International Research Institute s. r. o., Párkány (Štúrovo, Szlovákia), 2018. június 20.

Szerkesztés, sajtó alá rendezés:

Romológiai Füzetek – a kiadványsorozat szerkesztője

Szakmai lektorálás:

Ceglédi Tímea, Hamvas László, Katona Csaba, Kiss Andrea, Torner Bernadett, Vas Sándor: *Ugródeszka lendülettel. Reziliens Wális Szakkollégisták*. Debrecen, WÁLI István Roma Szakkollégium, 2018, pp. 97. (ISBN 978-615-81040-0-5)

Meditáció:

Kondor Béla – Babits: *Veronika kendője I.* / Béla Kondor – Mihály Babits: *Veronika's kerchief I.* In: Kókai Nagy Tímea – Kókai Nagy Viktor (szerk.): *Reformáció 500. A Biblia nem mindenkié / The Bible is not for everyone*. Debrecen, DRHE, 2017, 96–105.

Dr. Vitéz Ferenc, PhD

Magyar Nyelvi és Irodalmi Tanszék, tanszékvezető főiskolai docens

Könyvek:

Isten kertjében. Szőnyi Sándor festői világa. Debrecen, Néző • Pont, 2017, pp. 87. (ISBN 978-615-80449-5-0)

Könyvek angyalai. Irodalmi és művészeti tanulmányok, esszék, kritikák. Debrecen, Néző • Pont, 2017, pp. 423 (ISBN 978-615-80449-6-7)

Könyvfejezetek

A Faggyas Sándor által szerkesztett *Protestáns hősök. Fél száz portré az elmúlt fél évezred magyar történelméből 2.* (Budapest, Press-Pannonica-Media – AmfipressZ, 2017) című kötet következő fejezetei: Ráday Gedeon (1713–1792) – *A magyar versűjítő és nemes mecénás* (50–57), Bessenyei György (1746/47?–1811) – *A „poligrafus” bihari remete* (66–74), Fazekas Mihály (1766–1828) – *Az „igazságtevő” botanikus költő* (75–83), Tompa Mihály (1817–1868) – *A „virágregélő” pap* (117–124), Csengery Antal (1822–1880) – *A „haladásügyi napszámos”* (133–140), Madarász Viktor (1830–1917) – *A „sirató szomorúság és halálig tartó dac” festője* (173–180), Benczúr Gyula (1844–1920) – *A „minden kísértések között haláláig magyar” festő* (205–212), Benedek Elek (1859–1929) – *A nép mesemondó fia* (213–220), Rudnay Gyula (1878–1957) – *Művészetével szolgálta a nemzetet* (247–254), Szabó Lőrinc (1900–1957) – *A folyton-álmodó és csalódó költő* (300–308), Weöres Sándor (1913–1989) – *A „Magyar Orpheus”* (339–346), Szabó Magda (1917–2007) – *Lázadás és hősiesség a „holtig-hazában”* (347–353), Lázár Ervin (1936–2006) – *A Janus-arcú „gyermekíró” titkai* (381–387).

A biblia hatása az irodalomra. In: Frisnyák Sándor – Gál András – Kókai Sándor (szerk.): *A Kárpát-medence történeti vallásföldrajza* 2. Nyíregyháza – Szerencs, Nyíregyházi Egyetem Turizmus és Földrajztudományi Intézet – Bocskai István Katolikus Gimnázium, 2017, 325–333.

Sötétségből a világgosságra. Kádár Nagy Lajos útja (magyar, angol és német nyelven – *Out of the Darkness into the Light / Aus der Finsternis in das Licht*). In: Kádár Nagy Lajos: „Szoborkodom, tehát vagyok”. Kádár Nagy Lajos legújabb kispaszttikái. Budapest, Magyar Vakok és Gyengénlátók Szövetsége, 2018, 3–7.

A Faggyas Sándor által szerkesztett *Protestáns hősök. Fél száz portré az elmúlt fél évezred magyar történelméből* 3. (Budapest, Press-Pannonica-Media – AmfiPressZ, 2018) című kötet következő fejezetei: Kármán József (1769–1795) – *A nemzet csinosítója* (44–52), Barabás Miklós (1810–1898) – „Akkor jött, amikor a legnagyobb szükség volt rá” (107–114), Kriza János (1811–1875) – *A Vadrózsa-nemesítő* (122–129), Gyulai Pál (1826–1909) – „Az igazság fegyverhordozója” (149–156), Lotz Károly (1833–1904) – *A „gyermeklelkű gigász”* (157–164), Székely Bertalan (1835–1910) – *A nemzeti festészet újrafogalmazója* (165–172), Arany László (1844–1898) – *Déliabók menekülő hőse* (173–180), Medgyessy Ferenc (1881–1958) – *A szobrokban hazajáró lélek* (226–232), Gáborjáni Szabó Kálmán (1897–1955) – *A debreceni rézmetsző diákok nyomában* (262–268), Kiss Tamás (1912–2003) – *A végső szót kereső költő* (325–332).

Tanulmányok:

„Csécse maradt a tündérsziget”. Móricz Zsigmond 1928-as levele ürügyén. Magyar Műzsa új folyam (2017/1), 93–96.

A világ nézete. Avagy: „a világ megélése”. Gondolatok Karácsony Sándor művészet-szemléletéről. Mediárium 11 (2017/2–3), 30–42.

Kritika:

Szögesdrótcsomók fojtásában. Bényi Árpád ötvenhatos képeiről. Mediárium 11 (2017/2–3), 144–148.

Fénykeresés az időben – a valaha-érzés szorításában. L. Ritók Nóra és Lukács Gábor művészetpedagógusok a 2017. évi fekete Bori-díjasok. Szókimondó. Hajdúszoboszló kulturális havi folyóirata 21 (2017/10), 5–7.

Konferencia-előadás:

Alkotói attitűdök a magyar irodalomban a homo politicustól a homo aestheticusig. Scientia ac Educatio, intézményi tudományos konferencia, DRHE, Debrecen, 2018. április 11.

Szerkesztés, sajtó alá rendezés:

Mediárium – felelős szerkesztő

Serfőző Attila: *Santiagoóig*. Miskolc, EX-IMP Kft., 2017, pp. 71. (ISBN 978-615-5150-23-4)

Serfőző Attila: *A horizonton túl*. Miskolc, EX-IMP Kft., 2017, pp. 87. (ISBN 978-615-5150-24-1)

Aranytermő áfonya. A Debreceni Református Hittudományi Egyetem elsőéves tanító szakos hallgatóinak meséi. Debrecen, Néző • Pont, 2017, pp. 57 (ISBN 978-615-80449-7-4)

H. Kliment Kata: *Hirtelen halál. Hétköznapi történetek*. Debrecen, Néző • Pont, 2018, pp. 67. (ISBN 978-615-80449-9-8)

Tarczy Péter: *Balaton Panteon*. Debrecen, Néző • Pont, 2018, pp. 171. (ISBN 978-615-81030-0-8)

Néző • Pont – szerkesztés, önálló folyóirat-kiadás

Publicisztika:

Reformáció. Bergamótól Debrecenig. Reformátusok Lapja 61 (2017/szeptember 10.), 9.

Az ötszázegyedik év elé. Reformátusok Lapja 61 (2017/október 29.), 9.

Tornyok között – a csillag. Reformátusok Lapja 61 (2017/december 17.), 9.

Sikerkönyvek, avagy: ki mit olvas? Reformátusok Lapja 62 (2018/február 4.), 9.

Virágvasárnap győztesei. Reformátusok Lapja 62 (2018/március 25.), 9.

Régi pünkösödök. Reformátusok Lapja 62 (2018/május 13.), 9.

„A többi csak homok...”. Reformátusok Lapja 62 (2018/július 22.), 9.

Lant és Biblia. Magyar Hírlap (2018/július 30.), 8.

IV. KÖNYVAJÁNLÓ

Kókai Nagy Viktor
JOSEPHUS ÉS A PRÓFÉTÁK

Kiadó: Tillinger Péter Műhelye

Megjelenés: Szentendre, 2017, pp. 140

ISBN: 978-963-1297-39-3

Ajánlja: Dicső Melinda

Kókai Nagy Viktor könyve hiánypótló mű. Az előszót jegyző Xeravits Géza is kiemeli, mintegy hangsúlyosabbá téve, amit a szerző mond a bevezetésben, hogy a könyv kiadását részben az elenyésző mennyiségű hazai szakirodalom indokolta. A kötet megjelenése letisztult, szövege jól strukturált és könnyen olvasható. Az előszót és a bevezetést követően a téma négy fő fejezetben és további alrészekben kerül tárgyalásra, majd összefoglalással ér véget, melyet a felhasznált irodalom és a forrásművek jegyzéke követ.

A mű első fejezetében (*A próféciához, prófétáláshoz kapcsolódó fogalmak*) a téma szempontjából alapvető fogalmaknak a filológiai, illetve a kulturális beágyazottságukból kiinduló tisztázására kerül sor. A Septuaginta (LXX) az ószövetségi próféta megjelölésére a *προφήτης* szót használja, aki az isteni kinyilatkoztatás tolmácsolója, s nem a magából merít, szemben a *μάντις*-szal, aki különböző praktikák segítségével kap üzenetet. A jövőmondók tevékenységére, az ókor emberének életében játszott szerepükre is kitér a szerző, bemutatva a jövőmondók és a próféták tevékenysége közötti különbségeket. Majd a próféciák tartalmának és formáinak a sokféleségéről, a jövődölések típusairól szól, mielőtt az álpróféták kérdésére térne át, mely kifejezést első alkalommal a LXX használja Jeremiás könyvében. A fejezet összegzésének fontos megállapítása, hogy a LXX fordítói következetesen és megfontoltan jártak el, amikor a *προφήτης* szó mellett döntöttek.

A második fejezetben (*Léteztek-e próféták Josephus korában?*) a próféta létezése mellett, valamint az az ellen szóló érveket tekinti át. A Kr.u. 2. századi rabbinikus felfogásban az utolsó próféták Haggeus, Zakariás és Malakiás voltak, bár mások Jeremiást vagy Ezsdrást tekintették utolsóknak (34. o.). A prófétálás ezt követően lényegében megszűnt ezen álláspont szerint. Isten közvetlen szava helyett már csak annak visszhangja van jelen („*bat qól*”), így a zsidóságnál és a görögöknél az írásértelmezés jut mindinkább szerephez. A próféta késői fennmaradása melletti érveket a szerző az ószövetségi és a deuterokanonikus könyvekből meríti. Gondolatmenetének részét képezi a qumráni közösség prófétaállásponthoz kapcsolatos álláspontjának és a pseudoepigráfia műfaji kérdéseinek a vizsgálata is. A fejezet végén megállapítja, hogy nem szűnt meg a próféta Izraelben, hanem a szövegértelmezés új formájában volt jelen, a megszűnés bizonygatását pedig önös érdekléssel értelmezi.

A harmadik fejezetben a szerző (*Hogyan nyilatkozik Josephus a prófétákról saját korában?*) Josephusnak az „Apión ellen” (*Contra Apionem*) című írását helyezi görccső alá. A kortárs próféták létezése melletti érvként hozható fel, hogy Josephus úgy szemlélte saját korát, mint amelyben a prófétai tradíció tovább él – Isten továbbra is jelent ki titkokat –, ám a kinyilatkoztatásban részesült személyeket Josephus nem nevezi prófétának. Az Apión elleni műben sajátos zsidóábrázolás figyelhető meg, amely az egységességet hivatott hangsúlyozni, ezért csak olyan prófétákat említ, akik a történeti elbeszélésekben aktívak voltak, azonban ez nem zárja ki, hogy többé ne létezhetnének próféták. A fejezet további szakaszaiban az írásos szövegek hatástörténetétől a prófétai exegézisen át az esszénusokhoz fűződő pozitív josephusi viszonyulásig jutunk. Az álpróféták említése Flaviusnál indirekt érvnek is tekinthető arra nézve, hogy a próféta nem csupán egy letűnt kor intézményesült szereplője, hiszen „hamisítani csak olyan tevékenységet érdemes, amit egyfelől ismernek az emberek, másfelől, ami bizonyos kiváltságokkal járt” (86. o.).

Az utolsó fejezet (*Josephus, a próféta*) alrészai az álmok és a jelek helyes értelmezésének tükrében keresi Josephus prófétaságának jellemzőit, ő ugyanis a zsidó háborús krízis idején egy álmra hagyatkozva döntött a háborúban való részvétel mellett. A szerző az „üzenetálm” példajaként a jotapai erőd történetét, míg a szimbolikus álm példajaként a Vespasianusról szóló jövendölést említi. Kiemeli Josephus papi származását, és összefüggésbe hozza prófétaságával, amelynek kérdésében a mű nem foglal egyértelműen állást, bár kínálja azt az olvasatot, hogy a szerző inkább Josephus prófétaságának elfogadása felé hajlik, mivel többször is hangsúlyozza, hogy Josephus tevékenysége profetikus jellegűként értelmezhető. Josephus és a hasonló képességekkel megáldott kortársai kapcsolódtak az ószövetségi prófétákhoz, hiszen megkapták az Isten üzenetét (álmok, jelek, kijelentések), s az Írások tanulmányozása, helyes értelmezése többletként segítette őket az isteni akarat megértésében.

A könyvet azoknak a teológusoknak ajánlom elsősorban, akik az első századi zsidóság, a josephusi életmű, valamint a prófétaság iránt érdeklődnek, s a Josephussal kapcsolatos magyar szakirodalmat szeretnék a későbbiekben gazdagítani.

Németh Áron
„KIRÁLYOK ZSOLTÁRA, ZSOLTÁROK KIRÁLYA”
A 72. zsoltár előállása és teológiája
a Zsoltárok könyve redakciójának tükrében

Kiadó: Exit Kiadó

Megjelenés: Kolozsvár, 2018, pp. 460

ISBN: 978-973-7803-69-6

Ajánlja: dr. Balla Ibolya

A szerző a zsoltárkutatás terén egyre fontosabb szempontot szem előtt tartva a *Zsoltárok könyvét* tudatosan szerkesztett és rendszerezett műként vizsgálja, amelyen belül fontos az egyes művek és az őket tartalmazó nagyobb egységek elhelyezkedése. Ez a fajta exegézis a zsoltároknak azt a többletjelentését is felmutatja, amit a szövegnek a kontextusban betöltött szerepe kölcsönöz. Németh Áron alkalmazza mind a szinkrón, mind a diakrón megközelítést a választott zsoltár és a *Pszaltérium* vizsgálatakor, komolyan véve a zsoltár és a *Zsoltárok könyve* irodalmi növekedésének lépéseit és ennek teológiai implikációit is, és nem pusztán a végső szövegre koncentrálni.

Művének egyik alaptézise, hogy a Zsolt 72 irodalmi növekedése összefügg a *Zsoltárok könyvének* irodalmi növekedésével. Ezzel összefüggésben megjelöl három okot, amelyek miatt a zsoltárt annak kontextusában kell szemlélni: a) a kólofon (72:20) szerint a zsoltár „Dávid imádságainak” záródarabja, amely jelzi a zsoltár záró funkcióját egy adott gyűjteményen belül; b) a doxológia (72:18–9) indirekt módon, a Zsolt 41 (v. 14), 89 (v. 53) és 106 (v. 48) doxológiájához való hasonlósága miatt valószínűleg szintén redakciós célzattal bír, és ezekkel együtt tagolja a *Pszaltériumot*; c) a Zsolt 72 más királyzsoltárokhoz hasonlóan fontos helyet foglal el a kontextusban. Mindebből kiindulva a szerző célja, hogy a zsoltár irodalmi növekedését úgy mutassa be, hogy közben szem előtt tartja a *Pszaltérium* előállítását is. Ennek részeként a Zsolt 72 masszoréta szövegének alapos exegézisét végzi el. Az előállítás tekintetében mérlegre teszi a különféle elméleteket (egységes költemény, antológiászerű kompozíció, irodalom- és redakciótörténeti szemléletek), mielőtt meghatározza saját vizsgálódásának szempontjait. A szinkrón és diakrón szempontokat együttesen figyelembe véve, redakció- és kompozíciókritikai módszerek segítségével vizsgálja a zsoltár és a könyv előállítását, szövegtörténetét. Nem kommentárszerű megjegyzéseket kíván adni, hanem egy „dinamikus teológiai koncepciót” (52. o.) felvázolni.

Összességében a zsoltár előállítását tekintve a szerző három évszázadot felölelő, többlépcsős folyamatot jelöl meg, amelynek eredményeképpen a zsoltár elnyerte végső, kanonikus formáját és helyét a *Zsoltárok könyve* kompozíciójában. Németh

Áron munkája kutatómódszertani és kutatástörténeti szempontból egyaránt jelentős, amely hosszú időn keresztül további munkák hivatkozási alapjául fog szolgálni. Jelentősége még, hogy a zsoltár elemzése, főként redakciótörténeti szempontokat figyelembe vevő bemutatása megfelel a hazai magyar nyelvű, elsősorban történeti-kritikai szemléletű írásmagyarázat szempontjainak, így egyes részei a bibliai exegézis oktatása terén is felhasználhatók. Ez mondható el azokról a részekről is, amelyek az ókori közel-keleti királyideológiákat ismertetve fontos vallástörténeti és bibliai teológiai adalékokkal szolgálnak a téma jobb megértéséhez és további vizsgálatához.

Peres Imre
MENNYEI POLGÁRJOGUNK
Elmélkedések a halálról és temetésről a Filippi levél alapján

Kiadó: DRHE–Patmosz

Megjelenés: Debrecen, 2018, pp. 127

ISBN: 978-963-8429-93-3

Sorozat: Patmosz Könyvtár 5

ISSN: 2063-5052

Ajánlja: Ledán M. István

A temetési igehirdetés a lehető legalkalmatlanabb alkalmi szolgálat. Úgy érezzük, nem lehet kellőképpen felkészülni rá. Kapkodunk, iparkodunk összeszedni a gondolatainkat, az is megесik, hogy a nekrológból (búcsúztatóból) próbálunk meg a textusválasztáshoz, olykor még az igehirdetéshez is ötletet meríteni. Temetni valóban nehéz. Túl a „mennyebe való beprédikálásnak” jó ismert hibáján, a temetési prédikációra éppúgy veszélyt jelent az érzelmek hiánya, mint a túlfűtött érzelmesség, éppúgy helytelen a minden egyes esetre rá szabható, már-már közhelyes és süket fülekre találó vigasztalás, mint a túlzott személyesség.

A *Mennyei polgárjogunk* szerzője, Peres Imre újszövetséges professzor ismeri a temetési szolgálat előtt álló lelkész kapkodásait, és ismeri ennek az alkalmi szolgálatnak a csapdáit és veszélyeit is. A Patmosz-sorozatban megjelent legújabb könyve nem azt ígéri az olvasójának, hogy megspórolja számára a felkészülés nemes harcát vagy akár kínlásait, hanem azt, hogy segítséget nyújt a temetési szolgálattal járó különféle csapdák elkerülésében, illetve segít megszabadulni a kapkodás lelkészi rémálmától.

A filippi levél különösen is alkalmas arra, hogy felkészítsen a „túlsó partra”. Ebből a felismerésből születtek a könyvben olvasható elmélkedések, melyek különböző témák köré csoportosítva (készülődés a halálra, a nem hiába leélt élet stb.) a levél összes, a tárgy szempontjából releváns textusát felölelik. A szerző bevallottan érzélgősségmentességre törekedett, ám ez nem jelenti azt, hogy ez a tizennyolc elmélkedés érzelemmentes lenne. Peres Imre rendkívüli érzékenységgel kínálja továbbgondolásra mindazokat a páli gondolatokat, melyek az élet, halál, örökélet fontos kérdéseiben adnak útmutatást. Az elmélkedéseket – a szükségeseken kívül – nem nehezítik lábjegyzetek, az exegézis pedig olyan finoman van adagolva, hogy a kevésbé gyakorlott szem talán észre sem veszi. Az exegézis itt csipetnyi só, melynek éppen a hiánya vagy a túladagolása tűnne fel.

Ezek az elmélkedések valójában nem igehirdetésvázak, melyekre az igehirdetőnek csak fel kell raknia a húst. A szerző nem megérett gyümölcsöket árul, hanem „csak” magokat. Inspirálni akar, együtt- és továbbgondolásra készíteni. Konkrét

segítséget kíván nyújtani a temetési ígehirdetésre való készülésben, ugyanakkor nem rejtegetett célja az is, hogy készenlétben tartsa az ígehirdetőt. Hogy készen álljon a temetési szolgálatra, mielőtt készülnie kellene a konkrét temetési ígehirdetésre. Noha hajlok arra, hogy ezt a könyvet nem lehet rosszul használni, mégis azoknak válik majd igazán javára, akik a temetési szolgálat vademecumjaként forgatják, olyan segédanyagként, mely a tulajdonképpeni készülés előtti készüléshez nyújt kiváló segítséget.

Peres Imre – Németh Áron (szerk.)
AZ ÓKORI KERESZTYÉN VILÁG (IV)
 Az újszövetségi eszkatológia szimbólumvilága

Kiadó: DRHE–Patmosz

Megjelenés: Debrecen, 2018, pp. 161

ISBN: 978-615-5853-06-7

Sorozat: Patmosz Könyvtár 6

ISSN: 2063-5052

Ajánlja: Novák Miklós

A 2017-ben megrendezett negyedik Patmosz-konferencia témája az eszkatológia szimbólumvilága volt. Ez alkalommal is tanári, doktoranduszi és hallgatói előadások hangzottak el. Nagy részük folyamatban lévő kutatások eredményeiről számolt be. A kötet az elhangzott előadások szerkesztett változatát tartalmazza.

Dr. Németh Áron tanulmányának a címe *Az égitestek elváltozásának motívumai*. A szerző az ókori embernek az égitestek természetellenes viselkedéséről alkotott nézeteit taglalja. A történeti elbeszélésekben ezek a változások még nem jelentenek eszkatológiai szimbólumokat. A költői és bölcsességirodalmakban az égitestek fénye az életet szimbolizálja, annak hiánya pedig az élettel össze nem egyeztethető állapotot. Az újszövetségi iratokban megjelenő képek az ószövetségi képekre utalnak vissza, illetve némelyek újraértelmezik azokat krisztológiai alapon. A Biblia gondolatmenete szerint az ÚR uralkodik az égitestek fölött, és az Ő eljövedele után az égitestek vagy sokkal fényesebbek lesznek, vagy funkciójukat veszítik, helyükbe az ÚR világossága lép.

Dr. Peres Imre *A mennyei Krisztus-Bárány alakja* című tanulmányában a Bárány-szimbolika elemző összefoglalását adja. A Bárány mint szimbolikus állat megjelenik az ószövetségi iratokban engesztelő áldozatként, majd az újszövetségi iratokban mint Krisztus, az élő Isten Fia, aki helyettünk szenved és hal meg. Az alvilág is használja a bárány szimbólumát az emberek megtevésztésének céljából. A Bárány mint vőlegény a mennyben készíti elő a menyegzői vacsorát, a földön vigasztalja és védi az egyházát, az utolsó ítéletkor pedig elhozza a mennyei Jeruzsálemet. Az apokaliptikában Ő a szeretet ajándékozója, az új világ alapítója, a hit centruma, a lámpás.

A fenevadak imádatának pszichológiája című tanulmányban dr. Drenkó Zoltán a fenevad tömegekre ható vallásos propagandáját vizsgálja, melynek során kifejti, hogy a fenevad mindig mint vezér jelenik meg. Ott hat az emberekre, ahol a leggyengébbek: az ösztönök szintjén. A tömegben eltűnik az egyén, és előtérbe kerül egy cél fanatikus hajszolása és a célt megfogalmazó vezér imádata. A tömeget

alkotó egyedek primitív lényekké válnak, akik már-már képtelenek uralkodni az érzéseiken és az indulataikon.

Kustárné Almási Zsuzsanna a *Képek és jelképek az újszövetségi apokaliptikus irodalom legjelentősebb iratában, a Jelenések könyvében* című tanulmányának az alap gondolata szerint a szimbólum az emberi lény szerves része. Kiemelte, hogy Hamvas Béla ikonológiai alapállásnak nevezi azt a tényt, hogy az ember önmagát képnek, másolatnak tartja. Az apokaliptika világa is szimbólumokat használ. A Jelenések könyvének szimbólumrendszerét gyakran olyanok próbálták megfejteni, akik igyekeztek belevetíteni saját álláspontjukat. Napjainkban ez a munka körületekintőbben, lényegesen több szempontot figyelembe véve zajlik.

Kallós Lilla doktorandusz hallgató a *Mennyei üvegtenger* címet adta az írásának, melyben a kifejezés jelentéseit próbálja áttekinteni, hiszen az ember nemcsak alkotja, hanem meg is akarja fejteni a sejtelmes jelképeket, mert úgy véli, hogy a titok feltárásával közelebb kerülhet a valósághoz. Az üvegtenger jelentéséről a mai napig nincs egyetértés. Vannak, akik szerint a teremtettség vezethető vissza az eredete, amikor Isten elválasztotta a mennyezet alatt lévő vizeket a mennyezet feletti vizektől. Az üvegtengerre mint biztonságos talajra és veszedelmes gonoszra egyaránt tekintenek. Említik még Salamon templomának bronzmedencéjeként, de jelentheti a Vörös-tengert is. A kutatás nem törekedhet kizárólagosságra, a jelentés egyik lehetősége sem zárja ki a többi.

Ledán M. István *Az alvás mint a halál metaforája az 1. Thesszalonikai levélben* című írásának kiindulópontja, hogy az alvás szimbolizálja a halált a Szentírásban, de Krisztusnál nem használja ezt a képet, mert csorbítaná halálának a jelentőségét. Az alvás magában hordozza a felébredés, vagyis a feltámadás lehetőségét. Az álmából felkelvén azonban ugyanazok maradunk, viszont a halálból fölébredők mások lesznek. Pál a thesszalonikai gyülekezetet azzal vigasztalja, hogy az elaludtak már Krisztussal együtt élnek: „...ahogy az alvás nem emel ki az életből, a halál sem választ el Krisztustól...” (99. o.).

Orémus Zoltán az *Isten trónusáról és egyéb trónusokról* című írásában a trón fogalmának jelentésrétegeit vizsgálja az Ó- és az Újszövetségben. Az Isten trónja különbözik a földi trónoktól, hiszen benne ül az, akit nem lehet megnevezni. Ő van a középpontban, a trón a mindennek felett való hatalmat jelenti.

Soltész Attila számára *Az Isten temploma szimbólum az apokaliptikában* című írás lehetőséget ad annak a kiemelésére, hogy a templom „a maga fizikai valóságában az Isten és az ember kapcsolatának színtere” (115. o.). Az Ószövetségben a templom Isten fizikai lakhelye, az Újszövetségben pedig az egyházat és annak a tagjait jelöli. Az új Jeruzsálemben azonban nem lesz fizikai értelemben vett templom, mert Isten és a Bárány maga a templom.

A halál és a pokol kulcsai című írásban Nagy Viktor rámutat, hogy Jézus a kulcs. Ezért fontos, hogy miként nevezte magát. Ő az Isten Fia, aki feltámadt, az örökkévaló, az első és az utolsó, az élő. Nála vannak a „halál és az alvilág kulcsai” (125. o.). Aki a kulcsot birtokolja, az élet-halál ura. Isten neki adta, mert halálával fizetett

érte, és kiérdemelte. Nála van még a Dávid kulcsa, mely a mennyei Izraelbe való bejutást szimbolizálja.

Az *apokaliptikus számszimbolika* című írás biztosította keretek között Lakatos Tamás a hetes szám jelentését vizsgálja a Jelenések könyvében, ahol ez a szám fordul elő a legtöbbször. A hetes szám az isteni uralom tökéletességét és az egyetemesiséget jelenti. A jelentése háromfelé ágazik el: olykor csak számként jelenik meg, míg más esetekben pozitív vagy negatív szimbólumként.

Bozsoky Jonatán Benjámin *Apokaliptikus madarak* című írása szerint az Ó- és Újszövetségben a madarak mint a kultikus élet fontos részei és Isten eszközei szerepelnek. Rámutat, hogy a Jelenések könyvében négy alkalommal olvashatunk madarokról vagy hozzájuk hasonló lényekről (145. o.). A legjellegzetesebb közülük a sas, amely azonban nemcsak a Bibliában jelképes állat. Felfigyel rá, hogy az apokrif iratok keverik az angyalok és az isteni madarak jellemvonásait (153. o.). Az apokaliptika egyik sajátos jegye pedig az, hogy a madarak mint mitikus lények jelennek meg.

Köszönet illeti meg dr. Peres Imre professzor urat és dr. Németh Áron tanár urat, akik a konferencia szervezői és lebonyolítói voltak, és a kötetben szerzőként is megjelentek.

Elsősorban azoknak szeretném a figyelmébe ajánlani ezt a könyvet, akik érdeklődnek a *Jelenések könyve* iránt, és különösen kíváncsiak a különböző szimbólumok jelentésére. Sok hasznos ismeretet szerezhetünk a kötet elolvasásával, ugyanis a bibliai és a vallásos témák mellett gazdag mitológiai és világtörténelmi utalásrendszerrel is találkozhatunk.

Kustár Zoltán – Németh Áron (szerk.)
AZ ÓSZÖVETSÉG ÉS A REFORMÁCIÓ
Tanulmányok a héber nyelvű Ószövetség és a protestantizmus
kapcsolatának múltjából és jelenéből

Kiadó: DRHE

Megjelenés: Debrecen, 2018, pp. 320

Sorozat: Acta. Debreceni teológiai tanulmányok 11

ISBN: 978-915-5853-05-0

Ajánlja: Paczári András

Az Ószövetségi Tanszék oktatói által szerkesztett kötet a 2017. április 11–12. között egyetemünkön megrendezett konferencia előadásainak anyagából készült. A reformáció emlékévéhez kapcsolódó konferencia célja az volt, hogy „az Ószövetség és a reformáció kapcsolatáról vertikális és horizontális dimenzióban egyaránt átfogó képet” rajzoljon.

A kötet első része az egyetemes reformáció és az Ószövetség viszonyát vizsgálja. Jutta Hausmann (*Luther Márton és az Ószövetség*) rámutat, hogy bár Luther a két testamentum egységét vallotta, krisztológiai megközelítésének kritikátlan elfogadása az Ószövetség leértékeléséhez vezethet. Kustár Zoltán (*Kálvin János és az Ószövetség*) szerint Kálvin józanul tartózkodott az Ószövetség korlátlan krisztologizálásától, és az allegorikus értelmezést is ostromozta, még ha korának embereként olykor maga is alkalmazta azt. Zsengellér József (*Az ószövetségi kánon és a reformáció*) megállapítja, hogy az első reformátori nemzedék csupán egyes ószövetségi könyvek ihletettségét és az autoritás kritériumait vizsgálta, s csak a második nemzedék határolódott el élesen a deuterokanonikus könyvek használatától. Benyik György (*A Vulgata a katolikus egyházban...*) bemutatja, hogy a Vulgata hogyan vált meghatározóvá a katolikus egyházban, és betekintést nyújt a Vulgata körül folyó egyházi viták és a revíziók hátterébe. Balogh Csaba (*Az igaz hitből él? Hitvita és exegézis...*) rámutat, hogy a reformátorok – sőt a mai bibliafordítások is – a Hab 2,4b-t az Újszövetség fényében értelmezik, figyelmen kívül hagyva a héber és a görög szöveg között fennálló tartalmi eltéréseket.

A második rész a reformáció korának magyar vonatkozásaira fókuszál. Koltai Kornélia (*16–17. századi magyar Ószövetség-fordítások*) elemzésének részét képezi az egyes fordítások céljának és a fordítók héber nyelvben való jártasságának a vizsgálata. Kiemeli, hogy a korszak bibliafordításai óriási szerepet töltek be a magyar irodalmi nyelv kialakulásában. Enghy Sándor (*A reformáció és rabbinikus írásmagyarázat...*) szerint Martin Bucer a reformátorok többségétől eltérően pozitívan viszonyult a zsidó írásmagyarázathoz. Zsoltármagyarázataiban gyümölcsöző módon használta fel a rabbinikus hagyományokat, ugyanakkor azokat meghaladva eljutott Krisztus felmutatásáig. Balla Ibolya (*Adalékok a héber nyelv és az Ószövetség okta-*

tásához...) sorra veszi, hogy a három történelmi kollégiumban milyen könyveket, segédeszközöket és módszereket alkalmaztak a héber nyelv és az Ószövetség tanulmányozásához. Megjegyzi, hogy bár a görög és a latin nyelv fontosabb szerepet töltött be az oktatásban, mindhárom kollégiumban nagy hangsúlyt fektettek az Ószövetség nyelvének tanítására is. Németh Áron (*„Midőn tehát zsidóul mondatik...”*) a magyar református hitvallások Ószövetség- és hébernyelv-használatát vizsgálja. Megállapítja, hogy a szerzők igyekeztek a teljes Szentírásra támaszkodni. Kiemeli Méliusz Juhász Péter hatását, aki a viták hevében ugyan sokszor kifogásolható módon érvelt az Ószövetséggel, de sokat tett a két Szövetség egységének hazai érvényesítéséért. Győri János (*Az Ószövetség szerepe a 16–17. századi magyar református prédikációkban*) szerint a reformáció első évszázadaiban elsősorban a prédikációk voltak az új teológiai felismerések közvetítői. A korszak prédikátorai elvben az Ó- és Újszövetség egységét vallották, a gyakorlatban mégis az Ószövetség felé billent az egyensúly.

A kötet harmadik része a kortárs magyar protestantizmus és az Ószövetség kapcsolatával foglalkozik. Kiss Jenő (*Az Ószövetség helye a mai magyar nyelvű református igehirdetésben*) csalódottan állapítja meg, hogy az ószövetségi textusok aránytalanul kis szerepet kaptak az elmúlt évtizedek igehirdetési gyakorlatában. Szorgalmazza, hogy az Ószövetség súlyának megfelelően jelenjen meg a prédikációkban. Varga Gyöngyi (*Az Ószövetség a mai protestáns gyermek- és ifjúsági katechézisben*) az általános iskolai hit- és erkölcsstan órákhoz készült tankönyvek anyagát vizsgálja. Pozitívumnak tartja az ószövetségi történetek súlyának növekedését, ugyanakkor felhívja a figyelmet bizonyos veszélyekre, így a történetteológia és a történeti tények összemosására vagy az Ó- és Újszövetség viszonyának leegyszerűsítésére. Arany János (*Ószövetségi témák és textusok a 20. század magyar egyházi zenéjében*) szerint az ószövetségi iratok közül magasan a Zsoltárok könyve inspirálta a legtöbb egyházzenei művet. A múlt század zeneszerzői közül Gárdonyi Zoltán emelkedik ki, aki csaknem félszáz művében dolgozott fel ószövetségi témát.

A záró tanulmányban Bölcseki Gusztáv (*Az egyház és az Ószövetség – Múlt és jövő*) figyelmeztet, hogy az egyházban időről időre felbukkannak olyan hangok, amelyek megkérdőjelezzik az Ószövetség helyét a keresztyén kánonban, és bár ő a Biblia egységének megőrzése mellett foglal állást, fontosnak tartja, hogy a kritikus hangok az evidenciák újragondolására ösztönözzenek bennünket.

A kötet sokszínű képet fest az Ószövetség és a reformáció egyházainak viszonyáról. A szerzők nem elégedtek meg az emlékezéssel és az ünnepléssel, de a múlt és a jelen egyházának kritikus vizsgálatára és a jövőbe mutató irányvonalak felvázolására is vállalkoztak.

Kovács Krisztián
HATÁRMEZSGYÉN

A református egyház a történelmi örökség és a megújulás esélyei
között az 1989/90-es rendszerváltást követően

Kiadó: L'Harmattan Kiadó

Megjelenés: Budapest, 2018, pp. 274

Sorozat: *Ad marginem* 5

ISBN: 978-963-414-417-5

Ajánlja: dr. Fazakas Sándor

Még mindig kivételnek számít, hogy a közelmúlt eseményei és az azokra adott teológiai reflexiók olyan közel kerüljenek egymáshoz, mint Kovács Krisztián könyvében – főleg, ha a magyar társadalom és a református egyház kapcsolatrendszeréről, az egyház szolgálatának és reformtörekvéseinek feltételeiről, a közelmúlt örökségének és a jelen válsághelyzeteinek értékeléséről van szó, több mint negyedévszázaddal az 1989/90-es kelet-közép-európai politikai változásokat követően. Kovács Krisztián doktori értekezése – *Határmezsgyén – A református egyház a történelmi örökség és a megújulás esélyei között az 1989/90-es rendszerváltást követően* –, amely most könyvként is elérhető a L'Harmattan Kiadó jóvoltából, mégsem a közelmúlt eseményeinek pontos kórrajza. Nem történelmi és politikai elemzést ír, nem az egyháztörténeti vagy a rendszerváltást meghatározó társadalom és politikai kontextus részletes ismertetésére törekszik, de mindezekre tekintettel az egyház és a teológia útkeresésének folyamatát és feladatát igyekszik felvázolni, reflektálva és építve a vonatkozó társadalomtudományi elemzések eredményeire. Ilyen értelemben a könyv jól illeszkedik azon elemzések sorába (Bogárdi Szabó, Bölcseki, Fazakas, Fekete, Füsti-Molnár stb.), amelyek a magyar református egyház helyzetét és útkeresését elemzik a 2. világháborút követő, valamint a rendszerváltás előtti és utáni időszakban. Kovács Krisztián írása program és eszméltető reflexió egyaránt: olyan teológia, amely az egyház kritikai funkciója lehet és az is kíván lenni! – főleg olyan korban, amikor reformokról, megújulásról és útkeresésről a történelmi egyházak háza táján is sok szó esik.

Vallásszociológusok (pl. D. Pollack, K. Gabriel) jó ideje hangsúlyozzák, hogy a protestantizmus Európában ún. „reformstressz”-ben él (lásd I. Karle), azaz fáradhatatlanul és szünet nélkül keresi a megújulás, a saját korához való alkalmazkodás feltételeit, hogy az Evangéliumot hitelesebben legyen képes hirdetni, szóban és társadalmi szerepvállalása által. Lassan a reform célja a reform lesz, a stressz állapota pedig annak tudható be, hogy a reformok releváns változást nem hoznak – nyilván nem is hozhatnak, ha megkíméli magát az egyház és a teológia saját helyzetének és környezetének mély és őszinte elemzésétől. Ezzel szemben a római katolikusok-

ról azt állítják, hogy „reformdugóba” kerültek, saját hagyományaik, hierarchiájuk, tekintélyelvűségük meggátolja őket e folyamatban, bár sokan és nagyon szeretnék már a változást. A kisegyházak viszont egyenesen „reformeufóriában” élnek, úsznak a boldogságban, hogy reformálhatják magukat, mindegy hogy merre... Nos, hogy számunkra a közeljövőben mi várható – stressz, dugó vagy eufória –, az attól függ, hogy mennyire vagyunk hajlandók nagyobb szerepet adni a teológiai tájékozódásnak lelki- és szervezeti megújulási törekvéseinkben. Az útkeresésünk során evangéliumi józanságra, szakmai-teológiai elmélyülésre és több párbeszédre, azaz vitára, igazi vitakultúrára van szükség. Ebben a folyamatban nyerik el Kovács Krisztián tudományos eredményei a méltó helyüket.

A könyv felépítése és munkamódszere is ezt példázza: Az első két fejezet (1. és 2. részek) előbb a protestáns egyházak társadalmi-politikai rendszerváltásban betöltött/vagy be nem töltött szerepét vizsgálja, nemzetközi összehasonlító kitekin-téssel. Ezt követően a 3. részben azok a sajátos teológiai témák kerülnek elemzésre, amelyek e történelmi változásokkal és útkereséssel kapcsolatosan jelentkeztek – miként a történelemszemlélet kérdése, a múlthoz való viszonyulás vagy a szabadság és a béke fogalmainak értelmezése. Majd részletesen vizsgálja különböző identitásminták mentén (4. fejezet) azokat a szociológiai-vallásszociológiai, társadalmi és empirikus egyházi adottságokat, amelyekre minden megújulási kísérlet kapcsán figyelni kell, ha nem kívánunk a realitások ellenére egy képzelt egyház illúziójába menekülni. Ekkleziológiai elemzés mentén (5. fejezet) számba veszi a népegyhá-zi jelleg eddigi történelmi modelljeit és változásait, majd sajátos programot vázol fel a népegyház átalakulására, megújulására nézve, hogy a népegyház fogalma ne csupán olcsó magyarázat legyen minden válságjelenségünkre, hanem felfedezzük benne a megújulás lehetőségét, amennyiben a korrekciós tényezőket nem kívánjuk kispórolni. Végül az összegzésben (6. rész) megállapítja azt a négy szempontot, amely minden egyházi megújulási kísérlet összefüggésében elengedhetetlen feltétele kell, hogy legyen a teológiaiilag reflektált és releváns reformjavaslatoknak – a kontextus elemzése, tudatos teológiai reflexiók kialakítása, szociológiai evi-denciák elfogadása, a tapasztalatok ekkleziológiai reflektálása –, ha az egyház nem álomvilágba vagy egyházinak nevezett virtuális valóságba kíván menekülni, ha-nem valóban egyház kíván maradni adott történelmi-társadalmi helyzetben.

Kovács Krisztián nem spórol a kritikailag megalapozott és teológiaiilag reflek-tált konstruktív észrevételekkel egyházunk jelen állapotával összefüggésben: a témafelvetésben, munkamódszerében és reflexióiban érződik, hogy a szerző – aki teológus és gyakorló lelkész egyszerre – naponta tapasztalja az egyház empirikus valóságát, a társadalmi realitásokat és érzi/látja bizonyos egyházi tradíciók meg-tartó erejét vagy éppen azok tarthatatlanságát. Mindvégig megmarad a realitások talaján, s arra a kérdésre, hogy mit kell tenni az egyház megújulása vagy egy új ér-telemben vett népegyház megélése érdekében, a tévedhetetlenség igényével fellépő helyzetértékelés és a korunkban divatos „deklarált (pszeudo)igazságok” helyett továbbgondolásra érdemes impulzusokat kínál.

Az a körülmény, hogy az értekezés a L'Harmattan Kiadó politikai filozófiai sorozatának, az *Ad marginem* sorozatnak a részeként jelenhetett meg, azt jelzi, hogy a tudományos teológia művelése nem az egyház belső és belterjes világának a része csupán, hanem képes számot adni eredményeiről a partnertudományok számára is. A szociológia, a filozófia és a társadalomtudományok világa várja és értékeli ezt a kilépést, amelynek érdekében a DRHE Szociáletikai Tanszéke – ahol Kovács Krisztián egyetemi oktató – már eddig is komoly erőfeszítéseket tett. Végül illesse köszönet a Reformáció Emlékbizottságot, amely pályázati támogatásával lehetővé tette a kiadás igényes és szép kivitelezését.

V. KONFERENCIÁK,
SZAKMAI RENDEZVÉNYEK, PÁLYÁZATOK

KONFERENCIÁK

ÉLETRE BÁTORÍTÓ KATECHÉZIS

– Katechetikai szimpózium –

2017 decemberében a Debreceni Református Hittudományi Egyetem Katechetikai Központja fennállásának 25. évfordulójához érkezett. Ennek tiszteletére szerveztük meg 2018. február 17-én az *Életre bátorító katechézis* című katechetikai szimpóziумot. Célul tűztük ki, hogy a résztvevők megismerkedjenek a központ történetével, célkitűzéseivel, eredményeivel és az elmúlt 25 év során megvalósult programjainkkal, kurzusokkal, szakmai napokkal és a sok egyéb rendezvénnyel. Az összegyűjtött módszertani segédanyagokat, valamint a szakmai könyvgyűjteményt egy képes beszámoló keretében dr. Bodó Sára tanszékvezető egyetemi docens, a Központ alapítója mutatta be, felidézve a kezdeteket, majd Kustárné Almási Zsuzsanna központvezető a jelenben zajló szakmai munkát ismertette. Ehhez a beszámolóhoz kapcsolódott a helyszínen megrendezett kiállítás, amely a hallgatók, valamint a szakmai műhelyeken és képzéseken résztvevők alkotásainak javát mutatta be.

A szimpózium fő előadását dr. Bodó Sára tanszékvezető egyetemi docens tartotta *Életre bátorító katechézis* címmel. Az előadás során szakmai és emberi szempontból új távlatokat nyitó, bátorító gondolatok hangzottak el, amelyek a katechézis számára időszerűvé váló szemléletváltásra hívták fel a figyelmet.

A rendezvény zárásaként a *Kiáltó hang a pusztában* című bábelőadást tekintettük meg, amelyet a Debreceni Református Kollégium Óvodájának munkatársai, óvónői adtak elő saját rendezésben, saját készítésű bábokkal.

A rendezvényen mintegy hetven fő vett részt, többek között lelkész kollégák, intézményvezetők, gyakorló katechéták, óvodapedagógusok, tanítók és vallásánárok, valamint volt és jelenlegi tanítványok. Különösen megtisztelő volt dr. Fekete Károly püspök úr és dr. Kustár Zoltán rektor úr jelenléte, akik az áhítat megtartásával és köszöntő szavakkal tették teljessé ezt az ünnepet.

Kustárné Almási Zsuzsanna

SCIENTIA AC EDUCATIO

– Tudományos konferencia –

A tanév során egyetemünk Tudományos és Művészeti Bizottsága – a bizottsági elnök szervező munkájának eredményeként – ismét megrendezte az immár hagyományosnak mondható tudományos konferenciát. A 2018. április 11-én lezajlott konferencia első részében az ötven éve elhunyt Karl Barth, illetve a jogelőd intézményeink két, száz évvel ezelőtt született oktatója, Czövek Lajos és dr. Varga

Zsigmond József munkássága állt a figyelem középpontjában. A bevezető előadásban dr. Bölcskei Gusztáv a Dogmatikai Tanszék vezetője Barth három 1946 és 1948 közötti előadását hasonlította össze, melyek kapcsán rámutatott Barth gondolatainak az időszerűségére. Dr. Peres Imre, az Újszövetségi Tanszék vezetője kommentárjai tükrében mutatta be dr. Varga Zsigmond József professzor teológiai szemléletmódjának sajátosságait és a kor műveit formáló hatásait. Czövek Lajosról, a főiskolai tanárról, karnagyról és zeneszerzőről M. dr. Losonczy Katalin, a Leopold Mozart Zeneiskola címzetes igazgatója emlékezett meg. Kiemelte, hogy Czövek Lajost szakmai munkája harmincéves korától kezdődően haláláig Debrecen városához kötötte, a város zenei életének megkerülhetetlen szereplője volt mind a Tanítóképző Főiskola tanáraként, mind az általa alapított Maróthi György Kórus karnagyaként és vezetőjeként. Az egykori Czövek-tanítványok személyes történeteit felidézve kiemelte, hogy működése ma is példát állít a kórusvezetői tartás és alázat tekintetében.

A következőkben az egyetem oktatói osztották meg a jelenlevőkkel kutatómunkájuk közérdeklődésre számot tartó eredményeit. A széles tematikai kört felölelő előadások két egymást követő szekcióba lettek beosztva. Az első szekció előadásai a következő rendben követték egymást: dr. Hodossy-Takács Előd *Régészeti kutatások és bibliaértelmezés a 21. században*, dr. Kenyhercz Róbert *A középkori Szepes vármegye nyelvi-etnikai viszonyainak vizsgálati lehetőségei*, dr. Berek Sándor *Cigány/roma reprezentációk a Vasárnapi Ujságban a 19. század második felében*, dr. Eged Alice *Vereség a moziban – Az amerikai kulturális export mint a német identitás átalakításának eszköze*, dr. Vitéz Ferenc *Alkotói attitűdök a magyar irodalomban, a homo politicustól a homo aestheticusig*, dr. Kmeczkó Szilárd *Egy hangulat nyomában – Az otthon képei I. B. Singer írásaiban*. A délután két órától kezdődő második szekció programja a következő volt: dr. Gyimóthy Gergely *A magyar termőföld sorskérdései*, dr. Molnár-Tamus Viktória *Mi a művészet? – Művészetelméleti álláspontok a 20–21. században*, Szabóné dr. Kármán Judit *A romológia tantárgy bevezetésének tapasztalatai*, Szabóné Fodor Adrienne *Ének-zene óra az általános iskolában – Tanító szakos hallgatók gondolatai a zenei nevelés fontosságáról*, valamint dr. Nagy Zoltán *A tapintható természet vs. mediális megismerése a gyermekkorban, avagy a tudásszerzés szinterei* című előadásai hangzottak el.

A szimpózium előadásai közül a Mediárium 2018/1–2. számában dr. Berek Sándor, dr. Kmeczkó Szilárd és dr. Molnár-Tamus Viktória előadásainak tanulmánnyá érett változatai a szélesebb közönség számára is elérhetővé váltak.

Dr. Baráth Béla Levente

ENGLISH LANGUAGE AND LITERATURES IN ENGLISH – Nemzetközi tudományos konferencia –

Az Idegen Nyelvi Tanszék a nagyváradi Partiumi Keresztény Egyetem Angol Tanszékével együttműködve megrendezte az *English Language and Literatures in English* című nemzetközi tudományos konferenciát 2018. április 20-án Nagyváradon.

A konferenciát a Partiumi Keresztény Egyetem Angol Tanszéke különböző magyarországi felsőoktatási intézményekkel karöltve korábban több alkalommal már megrendezte. Az idén hagyományteremtő jelleggel a DRHE Idegen Nyelvi Tanszékével együttműködve történt a szervezés. A konferenciák sorában a legutóbbi immáron a nyolcadik alkalmat jelentette, lehetőséget biztosítva a bemutatkozásra az anglisztika, az amerikanisztika, a nyelvészet, a fordítástudomány, a kultúratudomány, a gendertudomány kutatóinak és mindezen tudományok határterületeit vizsgáló szakembereknek. A konferencia céljai között szerepelt természetesen a szakmai és a tudományos kapcsolatépítés is.

A konferencián dr. Csillag Andrea a nyelvészeti szekció vezetőjeként, dr. habil. Gaál-Szabó Péter pedig a kultúratudományi szekció vezetőjeként plenáris előadást tartott. Dr. Gaál-Szabó Péter előadásának címe *Interculturating the Muslim Self: Malcolm X's Hajj and Pan-Africanism* volt, dr. Csillag Andrea pedig *Fear Expressions in English and Russian – Metaphors and Metonymis and their Interaction* címmel adott elő.

A konferencián résztvevő kutatók tanulmányaiból a DRHE önálló tanulmánykötetet jelentet meg, várhatóan 2019. tavaszán.

Dr. Csillag Andrea

TEHETSÉGNAP ÉS INTÉZMÉNYI TDK-KONFERENCIA

A DRHE Szenátusának Tudományos Diákköri Tanácsa 2018. április 24-én tartotta szokásos Tehetségnapját. A délelőtti program az intézményi TDK-konferencia volt, melynek keretében 16 hallgató mutatta be tudományos kutatásának célkitűzéseit és eddigi részeredményeit. A konferencia nem válogató versenyként lett meghirdetve, hanem kutatási beszámolók szakmai megvitatására kívánt lehetőséget adni, ezzel is segítve a 2018. őszi házi fordulóra, illetve a 2019 tavaszán zajló XXXIV. OTDK-ra való felkészülést.

A színvonalas kutatási beszámolók két helyszínen, egy *Biblikus* valamint egy *Pedagógia és rendszeres teológia* szekcióban hangzottak el. A bibliai tudományok területén Bohus Csaba, Dicső Melinda, Gáspár Dániel (vendéghallgató – SJE, Komárom, Szlovákia), Hájas István, Kiss Eszter, Kiss Ingrid Csenge, Kovács Patrícia, Oláh Anna és Simon Mátyás számolt be kutatásairól, a rendszeres teológia területén Pongor Melinda és Zágonyi Markó Tamás, pedagógiából pedig Földvári

Csilla Zsuzsanna, Guba Tímea, Simon Tünde, Varga Eszter és Veres Fanni mutatták be részeredményeiket és további terveiket. A prezentált kutatási anyagokra a TDT tagjai és a jelenlévő oktatók reflektáltak. A délelőtti programon 43 fő jelent meg, az előadók mellett a témavezetők, továbbá érdeklődő oktatók és hallgatók vettek részt. A közös ebédet követően dr. Kádár Annamária *Az én mesém – Az élet-történeti narratíva szerepe az önbecsülés és küzdőképesség megalapozásában* című előadását hallgathatták meg a Tehetségnap résztvevői a Kollégium Dísztermében.

A szakmai nap megvalósulását az NTP-HHTDK-17-0061 azonosítószámú pályázat keretében az Emberi Erőforrások Minisztériuma támogatta.

Dr. Németh Áron

ESZKATOLÓGIAI ANTROPOLÓGIA

– Az ókori keresztyén világ (V) –

A DRHE Patmosz Újszövetségi Kutatóintézet szervezésében 2018. május 3-án az eszkatológiai antropológia kutatói és a téma iránt érdeklődők tartalmas és az ismerttetett kutatási eredményekben gazdag konferencián vehettek részt, melynek helyszíne a DRHE Kistanácsterme volt.

Az ötödik alkalommal megszervezett konferenciát dr. Kustár Zoltán rektor köszöntője nyitotta meg, melynek során megfogalmazta azt a belátást, hogy vajon ki változna, ha nem az ember, majd dr. Peres Imre, a Kutatóintézet vezetőjének megnyitó gondolatai következtek, aki elmondta, hogy az idei konferencia témája az eszkatológia egy újabb aspektusa, az eszkatológiai antropológia lesz. Mindketten kifejezték örömeiket, hogy a teológiai tudományágak művelésének és a Szentírás kutatásának a vágya egyetemünkön nem fogyatkozik. Ennek tanújele minden egyes megszervezett konferencia, így ez a mostani is, ami ismét alkalmat adott a közös gondolkodásra a Szentírás ígéiről.

A feltámadás reménységében élő keresztyén embert különösen foglalkoztatta a halál utánra ígért megváltozott lét, hogy vajon milyen állapotban és milyen módon él majd a Szentháromság Isten közvetlen közelében a feltámadása után. Ezt igyekezett bemutatni a konferencia programja három blokkban, mindegyikben ötöt előadóval Az eddigiektől eltérően minden egyes blokk tanári előadással indult, majd következtek a doktorandusz és a graduális hallgatók kutatási eredményeit összefoglaló beszámolók, antropológiai hangsúlyokkal.

Az első blokk dr. Németh Áronnak, egyetemünk adjunktusának az előadásával kezdődött, aki a prófétai szövegekben vizsgálta a testi fogyatékossgát és annak gyógyulását az eszkatológia tükrében. Az áttekintés egészen az újszövetségi vonatkozásig ívelt. Majd ugyancsak az ő moderálásával következtek a doktorandusz hallgatók előadásai. A második rész első előadását dr. László Virgil, az Evangélikus Hittudományi Egyetem tanára tartotta, majd az ő moderálása mellett zajlott le

ennek a blokknak a programja. Előadásában a páli „belső ember” mint antropológiai fogalom gyökerét és lehetséges értelmezhetőségét ismertette. Ezt követően már graduális hallgatók is betekintést nyújthattak kutatási témáikba. A legutolsó részt a konferencia házigazdájának, dr. Peres Imrének a *Találkozás a halottakkal* című előadása vezette be. Megtudhattuk, hogy az ókori ember milyen szándékkal és hogyan fordult a halottakhoz, valamint mennyire lelhető fel ennek a gyakorlatnak a nyoma az Újszövetségben, ugyanis az apostoli eszkatológia számára mindez nem volt titok. Miután a graduális és a posztgraduális hallgatók is bemutatták az eddig elért eredményeiket, dr. Peres Imre összegezte és értékelte az elhangzott előadásokat, majd hívó elszántsággal kijelentette, hogy a Patmosz Újszövetségi Kutatóintézet továbbra is az eszkatológia témája felé szeretne orientálódni.

Megköszönve mindenki részvételét, lezárta a tanácskozást abban a reményben, hogy egy év múlva ismét találkozhatunk, s az idei konferencia anyagából készült kötetet akkor már remélhetőleg a kezünkbe is vehetjük.

Seres Annamária és Kallós Lilla

SZAKMAI RENDEZVÉNYEK

KATECHETIKAI MŰHELY

A Katechetikai Központ a DRHE Gyakorlati Teológiai Tanszékének keretein belül működik, annak munkáját segítve és kiegészítve látja el a mindenkori feladatát. Főbb tevékenységei közé tartozik jelenleg is a szakmai kapcsolattartás, széleskörű módszertani ismeretek átadása, megismertetése, valamint a szakmai kompetenciák erősítése. Ezért lett 2013-ban *Katechetikai műhely* címmel elindítva havi rendszerességgel egy szakmai műhelymunka-sorozat az érdeklődő óvodapedagógusok, tanítók, hitoktatók, vallásánárok, lelkeszek és hallgatók számára. A foglalkozások során mindig egy adott valláspedagógiai, valláslelektani vagy teológiai kérdéskör elméleti és gyakorlati szempontok szerinti feldolgozása áll a középpontban, szem előtt tartva a módszertani változatosságot. A műhelyprogram tematikája az alábbi volt:

2017/18. I. félév

Szeptember: *Mese/és vagy történet?* – magyar legendamesék feldolgozása

Október: 15 órás bábkészítő műhely

November: Exmisszus gyakornoki konzultáció: ünneplés a gyülekezetben gyerekek és fiatalok között

December: Adventi műhely

2017/18. II. félév

Január: Interaktív tábla használata a hitoktatásban – 8 órás kurzus

Február: *Életre bátorító katechézis* – szimpózium a Katechetikai Központ 25 éves évfordulójának tiszteletére

Március: Húsvéti készülődés

Április: Énektanítás és hangszerhasználat az óvodai és iskolai hitoktatásban

Május: Pünkösdi műhely

A résztvevők interaktív módon és tevékenyen vettek részt a foglalkozásokon, tapasztalataikat megosztották egymással, és reflektáltak az előadók által felvetett témákra.

Kustárné Almási Zsuzsanna

DYSLEXIÁS TANULÓK FEJLESZTÉSE, INTEGRÁLÁSA

– Meixner-módszer a gyakorlatban –

2017. október 7-én a Felnőttképzési Központ szervezésében Zádorné Kondor Erika a Csokonai Vitéz Mihály Gimnázium magyar nyelv és irodalom szakos tanára továbbképzést tartott pedagógusoknak *Dyslexiás tanulók fejlesztése, integrálása: Meixner-módszer a gyakorlatban* címmel. A módszer azon gyermekek számára jelent speciális olvasástanítási eljárást, akiknél tanulási zavar (diszlexia, diszgráfia) figyelhető meg. Alapelve, hogy a legközelebbi fejlődési zónából indul ki, ahhoz a szinthez kapcsolódva kezdi el a fejlesztést, illetve ott folytatja, ahol a gyermek még biztonsággal eligazodik, mert csak így válik számára lehetségessé az eredményes feladatvégzés. Az alacsonyabb szintek erősítése, újratanulása pozitívan befolyásolja a magasabb rendű, bonyolultabb funkciók elsajátítását.

Az 5 órás, kreditpontokat adó továbbképzésen tanítók, általános és középiskolai tanárok, valamint a pedagógiai szakszolgálatok munkatársai vettek részt, összesen 61-en.

Tekintettel a nagy érdeklődésre, 2017. december 2-án a tréning ismételt megrendezésre került, ezúttal 26 pedagógus részvételével.

Fülekine Joó Anikó

A REFORMÁCIÓ KEZDETÉNEK 500. ÉVFORDULÓJA

– Egyetemi projektnapok –

A reformációs egyetemi projektnapok 2017. október 26–27. között kerültek megrendezésre. A hallgatók sokszínű programok közül választhattak.

Az első nap reggeli áhítattal kezdődött, amelyet Horsai Ede egyetemi lelkész tartott a Kollégium Dísztermében. Ezt *Társadalom, kultúra, hit: A reformáció mara-dandó értékei* címmel előadások követték, amelyek nemcsak a hallgatók ismereteit bővítették, hanem a hitük fejlődését is szolgálták. A társadalom vonatkozásában Vargáné dr. Balogh Judit egyetemi docens, míg a kultúrához kapcsolódva dr. Imre László akadémikus, professzor emeritus tartott előadást. Mély benyomást tett a jelenlevőkre dr. Fekete Károly egyetemi tanár, püspök, aki a hit összefüggéseiről tartotta meg az előadását.

A délelőtti folytatásaként az alábbi műhelybeszélgetések közül választhattak az érdeklődők:

1. csoport: *Hit és/vagy cselekedet?*

Csoportvezető: dr. Hodossy-Takács Előd, a felkért közreműködők: dr. Kustár Zoltán, dr. Kmeczkó Szilárd, Szabóné dr. Kármán Judit, Dicső Melinda.

2. csoport: *Kegyességi és liturgiai hagyomány: erő és/vagy akadály?*

Csoportvezető: dr. Bodó Sára, felkért közreműködők: dr. Gaál Sándor, Kedvesné dr. Herczegh Mária, Lakatos Tamás.

3. csoport: *Keresztyén pedagógia?*

Csoportvezető: dr. Molnár-Tamus Viktória, felkért közreműködők: dr. Hodossi Sándor, Pinczésné dr. Palásthy Ildikó, Szele Barna, Volosinovszki Marianna.

4. csoport: *Mitikus filmek és regények: veszély vagy lehetőség?*

Csoportvezető: dr. Gonda László, felkért közreműködők: Horsai Ede, dr. Vitéz Ferenc, Kathyné Mogyoróssy Anita, dr. Gaál-Szabó Péter, Prém Alexandra.

5. csoport: *Hit és/vagy művészi szabadság?*

Csoportvezető: dr. Németh Áron, felkért közreműködők: dr. Eged Alice, Bisits Dóra, Fátyol Zoltán, Kustárné Almási Zsuzsanna, Tamus István.

A délután során Debrecen és a reformáció viszonyát bemutató városnéző túrákon lehetett részt venni, majd a hallgatók zsoltáreneklő flashmob keretében szereztek meglepetést és kellemes perceket a város lakóinak a Fórum Debrecen és a Debrecen Plaza üzletközpontokban. Folytatásként Kocsis István *Árva Bethlen Kata* című monodrámáját tekinthették meg az érdeklődők Meister Éva színművész előadásában a DRK Dísztermében.

Este a résztvevők fáklyával a kezükben vonultak a Nagytemplom elé, majd megkoszorúzták a Gályarabok emlékoszlopát. A nap zárásaként az Evangélikus Hittudományi Egyetem hallgatóiból alakult Közel zenekar koncertjével fejeződött be az első nap programja.

A második nap szintén reggeli áhítattal kezdődött, melyet Veres János, Debrecen-Árpád téri lelkész tartott. Az áhítatot *Az én reformációm* címmel kerekasztal-beszélgetés követte, melynek során – dr. Hodossi Sándor főiskolai docens moderálása mellett – dr. Bács Jenőné pedagógus, iskolaigazgató, Czető Norbert lelkész, Debreceni Lajos presbiter, Fábián Eszter hallgató, dr. Pusztai Gabriella egyetemi tanár (DE), valamint Vojtkó Ferenc szerkesztő-riporter (DTV)

személyes vallomásait hallgathattuk meg arról, hogy mit jelenthet a keresztyén elköteleződés a Debreceni Egyetem professzorának, egy tanárnőnek, egy orvosnak vagy egy szerkesztő-riporternek a munkája során. Választ kaphattunk arra is, hogy mi vár egy vidéki gyülekezetbe kikerülő pályakezdő lelkészre, aki a reformáció szellemében igyekszik végezni a szolgálatát.

A záró istentiszteletet Máté Richárd kárpátaljai lelkész tartotta. Majd az érdeklődők Budapestre utaztak, és megtekintették a Nemzeti Múzeumban a reformáció történetét és tárgyi emlékeit bemutató *Ige-Idők* című kiállítást.

Kicska László Miklós

KIHÍVÁST JELENTŐ VISELKEDÉSEK BEFOLYÁSOLÁSÁNAK LEHETŐSÉGEI ÉS TECHNIKÁI – Szakmai továbbképzési nap –

2017. december 2-án került sor a Felnőttképzési Központ szakmai napjára. *Kihívást jelentő viselkedések befolyásolásának lehetőségei és technikái* címmel Őszi Tamásné gyógypedagógus, a budapesti Autizmus Alapítvány Általános Iskolájának intézményvezetője tartott előadást.

Az autizmussal élő gyermek vagy felnőtt kihívást jelentő viselkedése megnehezíti a környezetükben élők mindennapjait. Ezek a viselkedéstípusok erősen zavaróak, sok esetben kifejezetten veszélyeztetőek, és nagyon nehezen küszöbölhetők ki. Jellemző rájuk, hogy huzamosabb időszakason át szinte menetrendszerűen megjelennek, és sem az addig bevált, sem pedig az újabb stratégiákat követve nem sikerül változtatni rajtuk.

A továbbképzés célja volt, hogy „sorvezetőt” adjon a kihívást jelentő viselkedések befolyásolásának menetéről, és a következő kérdések közös végiggondolására készítette a hallgatóságot: Milyen módon tudjuk megérteni a nem elfogadható viselkedés mozgatórugóit? Hogyan tudjuk megkeresni a viselkedés okait? Mit tegyünk a kihívást jelentő viselkedéssel, miképpen lehet azt mérsékelni, esetleg megszüntetni? Milyen módszerekkel lehet elfogadható viselkedéseket tanítani? Kikkel érdemes együttműködni? Mit és hogyan lehet otthoni környezetben bevezetni?

Az elméleti kérdések megvitatása után az előadó egy, a szakemberek által végigmenedzselte program ismertetésén keresztül mutatta be, miképpen működik a gyakorlatban a viselkedésbefolyásolás menete.

A téma iránti igényt és érdeklődést jelzi, hogy az 5 órás kreditpontokat adó továbbképzésen összesen 129-en vettek részt. A hallgatóságot pedagógusok és autista gyermeket nevelő szülők alkották, akik Borsod-Abaúj-Zemplén, Hajdú-Bihar, Jász-Nagykun-Szolnok és Szabolcs-Szatmár-Bereg megyéből, valamint Budapestről érkeztek.

Fülekine Joó Anikó

ALUMNI ÉS DIPLOMÁS PÁLYAKÖVETÉSI RENDSZER

– Szakmai nap –

Egyetemünk Alumni Központja 2018. március 22-én Alumni és DPR Szakmai Napon látta vendégül két határon túli, valamint több magyarországi felsőoktatási intézmény képviselőjét. A rektori köszöntőt követően az egyes egyetemek küldötteinek bemutatkozása, valamint a helyi alumni és DPR tevékenységek bemutatása következett. A kapcsolatfelvétel, illetve kapcsolatépítés mellett hasznosnak bizonyult egymás jó gyakorlatainak megismerése az alumni tevékenységek bővítése céljából.

A rendezvényen dr. Derényi András felsőoktatási szakértő (OFI) tartott előadást az Alumni és DPR rendszer aktuális fejleményeiről, majd válaszolt a résztvevők által feltett kérdésekre. A közös ebédet követően a szükséges fejlesztések ütemezéséről, valamint az intézmények közötti további együttműködés lehetséges irányairól egyeztettek a résztvevők.

A rendezvényen a Partiumi Keresztény Egyetem (Nagyvárad), a Selye János Egyetem (Komárom, Szlovákia), a Debreceni Egyetem, a Károli Gáspár Református Egyetem, az Evangélikus Hittudományi Egyetem, a Sárospataki Református Teológiai Akadémia alumni központjainak vezetői mellett részt vett Mózes Áron, a Wáli István Református Cigány Szakkollégium igazgatója is.

A szakmai napon megjelentek valamennyien egyetértettek abban, hogy hasznosak az ilyen típusú rendezvények, és szükség van a folyamatos kölcsönös kapcsolattartásra, konzultációra.

Dr. Hodossi Sándor

A MESE ÉS A GYERMEK

– Szakmai továbbképzési nap –

2018. április 24-én a *XXIII. Országos Anyanyelvi Tanítási Verseny* kísérőrendezvényeként, a Felnőttképzési Központ, valamint a Pedagógia és Pszichológia Tanszék közös szervezésében került sor *A mese és a gyermek* című szakmai nap megrendezésére. A rendezvénynek három előadója volt.

Dr. Kádár Annamária, a Babeş–Bolyai Tudományegyetem marosvásárhelyi kirendeltségének egyetemi adjunktusa *Az én mesém – Az élettörténeti narratíva szerepe az önbecsülés és küzdőképesség megalapozásában* címmel tartott előadást, melynek során hangsúlyozta, hogy a gyermek önbizalmának és küzdőképességének megalapozása az egész későbbi életére kihat. Önbecsülésünkre a gyermekkori élményeknek van a legjelentősebb hatása. Egyebek mellett beszélt arról is, hogy a gyermek még nem tudja mérlegelni, megszünni az őt ért hatásokat, mindent belsővé tesz, amit megtapasztal. Ha ekkor jó és erős alapokat kap, akkor értékes emberként tekint majd magára, és nem fogja könnyen feladni a küzdelmet. Amennyiben

azonban az alapok hiányoznak, felnőttként számos esetben kiszolgáltatottá válhat, és megalkudhat méltatlan helyzetekkel is, mert nem tudja elhinni magáról, hogy jobbat érdemel. Dr. Kádár Annamária az önbecsülés, a rugalmas állóképesség megalapozásának lehetőségeibe vezette be az érdeklődőket a tőle megszokott lebilincselő stílusban. Segítségül a mesék ősi bölcsességét hívta, és az elmélet mellett számos gyakorlati példát, megvalósítható ötletet osztott meg a hallgatósággal. Az előadást a Tehetségnap szervezője felvette a rendezvényük programjai közé.

Gajdóné dr. Gödény Andrea, az ELTE Tanító- és Óvóképző Karának főiskolai adjunktusa *A mesefeldolgozás tantárgy-pedagógiája* című előadásának keretei között osztotta meg gondolatait a résztvevőkkel, míg Koósné Sinkó Judit, az ELTE Tanító- és Óvóképző Karának mestertanára a *Mesefeldolgozás élménytechnikai eljárásokkal, drámapedagógiával* címmel tartotta meg az előadást.

Az érdeklődés magas szintjét jelzi, hogy egyetemünk hallgatói mellett Debrecen és vonzáskörzetének tanítói, általános és középiskolai tanárai, óvodapedagógusok, pedagógiai szakszolgálatok és gyermekvédelmi központok munkatársai, könyvtárosok és a Debreceni Egyetem hallgatói – összesen 129-en – vettek részt a rendezvényen. A hallgatóság érdeklődését és aktivitását 5 kreditpontot érő tanúsítvánnyal ismertük el.

Fülekine Joó Anikó

BÁBOS TÁBOR LÉTAVÉRTESÉN

2018. augusztus 6–10. között első alkalommal rendeztük meg a DRHE Katechetikai Központja által meghirdetett *Bábos tábor*t. A helyszín a Létavértesen található Bihari Jurtatábor volt, ahol színvonalas ellátásban volt részünk, és kényelmes körülmények között tudtunk dolgozni.

A táborban összesen 18-an voltunk, 7 gyermek és 11 felnőtt, óvodapedagógusok, hitoktatók és családtagjaik. A bábos foglalkozások három csoportban zajlottak Arany Erzsébet, Kustár Gábor és Kustárné Almási Zsuzsanna csoportvezetők irányításával. A közös alkotási folyamat eredményeként három előadást hoztak létre a táborozók, amelyeket meghívott vendégek előtt be is mutattak a tábor zárásaként.

Az alkotómunka mellett természetesen szántunk időt a szabadidős programokra – ilyen volt a szekerezés, a lovaglás, az íjazás, a nemezelés vagy a helyi templomok meglátogatása –, a lelki feltöltődésre, valamint közös játékokra is.

A tábor lezáró értékelésnél a gyerekek és a felnőttek részéről egyaránt megfogalmazódott a tábor folytatásának igénye, ami reménység szerint egy szép hagyomány megerősítésének kezdete lehet.

Kustárné Almási Zsuzsanna

HALLGATÓI TANULMÁNYI ÉS TANÍTÁSI VERSENYEK

TERMÉSZETTUDOMÁNYI VETÉLKEDŐ

A Természettudományi Tanszék oktatói immáron harmadik alkalommal rendezték meg jelentős számú érdeklődőt megmozgatva a természettudományi vetélkedőt, melyre 2017. október 17-én került sor a Kölcsey Ferenc és a Karácsony Sándor előadótermekben. Egyetemünk diáksága köréből bárki jelentkezhetett háromfős csapatokat alkotva, évfolyamtól és szaktól függetlenül.

Az első fordulóban a tanszék oktatói által összeállított feladatsort kellett a csapatoknak megoldaniuk, melyek jellemzően fejtörők, a kulturális emlékezet által megőrzött anekdotákhoz kapcsolódó feladványok, illetve tudománytörténeti érdekességek voltak.

A vetélkedő második részében csapatonként egy mini projektfeladatot kellett megoldani, amely valamely online vagy nyomtatott médiumban publikált tartalom adott szempontok szerinti feldolgozását jelentette. A témák – ízelítő gyanánt – a Nap változó fényének titkától, a hurrikánok természetrajzán vagy a matematikai tárgyú ősi agyagtábla titkának megfejtésén át a nagyüzemi módszerekkel előállított élelmiszerek összetételének alakulásáig íveltek.

Mivel 14 csapat mérte össze leleményességét és tudását, tekintettel a nagy létszámmra, a második körtől két csoportban zajlott a vetélkedés. A zsűri egyöntetű véleménye szerint a projektfeladatok megoldása és prezentációja során jelentős előrelépés volt tapasztalható a korábbi évekhez képest.

A Természettudományi Tanszék főállású és óraadó oktatóiból álló zsűri a következő eredményt hirdette ki: I. helyezett csapat: Hagymási Fanni, Szatmári Ágnes, Szatmári Orsolya; II. helyezett csapat: Jenei Tímea, Katona István, Kovács Nikolett; III. helyezett csapat: Győri Krisztina, Mata Henrietta, Volosinovszki Marianna.

Dr. Kmeczkó Szilárd

TESTNEVELÉS-TANÍTÁSI HÁZIVERSENY ÉS ORSZÁGOS DÖNTŐ

A Testnevelési Tanszék és a Kölcsey Ferenc Református Gyakorló Általános Iskola testnevelés munkaközössége 2017. november 28-án rendezte meg a testnevelés-tanítási háziversenyét a Kölcsey Ferenc Református Gyakorló Általános Iskolában.

A versenyre jelentkező hallgatók sorshúzással kiválasztott témából készültek fel. Mind a négy versenyző leadott óratervezetét a szakmai zsűri elfogadta. A bizottság színvonalas órákat tekinthetett meg, ami nem könnyítette meg a feladatát, ám végül döntésük alapján a verseny győztese Szarka Edina lett, a második helyezett Mátravölgyi Gerda, míg megosztott harmadik helyezést ért el Bakai Boglárka és Mónus Anikó. A verseny megrendezésében és a zsűri munkájában részt vállaltak

dr. Veress Jánosné szakvezető és Csontos Zoltánné igazgatóhelyettes is, mindketten a Kölcsey Ferenc Református Gyakorló Általános Iskola pedagógusai.

Az első két helyezést elért hallgató 2018. március 22–23. között a szarvasi Gál Ferenc Főiskola Pedagógiai Kar által *Tanuld és tanítsd a jobbat!* címmel meghirdetett országos versenyen képviselhette egyetemünket. Az országos döntőbe hazánk négy legjobb tanító szakos hallgatóját hívták meg a korábban beküldött óratervezetek és videofelvételek alapján. Az ország négy legjobb pályaműve közül kettőt az egyetemünk hallgatói készítettek el. A verseny végeredménye még ezt is felülmúlta, ugyanis első helyezést ért el Mátravölgyi Gerda harmadéves tanító szakos hallgató, míg a dobogó harmadik fokára Szarka Edina szintén harmadéves tanító szakos hallgató állhatott. A versenyzőket elkísérte és a helyszínen a munkájukat segítette Borosné Nyakó Katalin, a Kölcsey Ferenc Református Gyakorló Általános Iskola pedagógusa.

Dr. Pinczés Tamás

NEVELÉSTÖRTÉNETI VETÉLKEDŐ

A hagyományainkat követve a Pedagógia és Pszichológia Tanszék neveléstörténeti vetélkedőt hirdetett az első évfolyamos nappali tagozatos tanító szakos hallgatók számára. A vetélkedő megrendezésére 2017. november 29-én került sor.

A vetélkedőre 8 csapat nevezett, összesen 24 fő. A csapatok két fordulóban mértek össze tudásukat. A feladatokra átlagosan 10 perc állt rendelkezésre. Az idén is olyan feladatokat kellett megoldani, amelyek nem csupán a lexikális tudásra kérdeztek rá, hanem igénybe vették a hallgatók kreativitását, leleményességét és előadói készségét is. A zsűri külön értékelte a megoldások során megnyilatkozó humort is. A feladatokat összeállította, a hallgatókat felkészítette, valamint a vetélkedőt vezette Szele Barna mestertanár.

A zsűri elnöke Pinczésné dr. Palásthy Ildikó tanszékvezető főiskolai tanár, tagjai dr. Molnár-Tamus Viktória és Kathyné Mogyoróssy Anita voltak. Mindannyian a tanszékünk oktatói. Döntésük alapján a következő eredmény született: a verseny győztese a Lukács Mónika, Smidróczki Anikó, Kovács Kira Vilma, a második helyezett a Szabó Nikolett, Irimiás Erika, Peterman Zsaklin Julianna, míg a harmadik helyezett a Sass Barbara, Galla Regina és Beregi Boglárka alkotta csapat lett.

A zsűri megállapította, hogy az előző évekhez hasonlóan – az óraszámcsökkenés ellenére – most is lelkiismeretes felkészülés mellett jó színvonalú és hangulatú rendezvénynek lehettünk részesei, melynek mottója változatlanul: *Jövőre megismételjük!* Minden résztvevőnek gratulálunk!

Szele Barna

KÖRNYEZETISMERET-TANÍTÁSI HÁZIVERSENÝ

A Természettudományi Tanszék 2017 novemberében tanítási versenyt hirdetett meg környezetismeret tárgyból a tanító szak 3–4. évfolyamos hallgatói részére. A versenyt két fordulóban rendeztük meg.

A 2017. december 21-én záruló első fordulóban a jelentkezők tetszőleges témában, általuk választott évfolyamon (1–4. évf.) óratervezetet készítettek, ügyelve a módszertani változatosságra. Az óratervezethez mellékeltek a szükséges tartozékokat is. Ezek lehetnek szókértékárkák, képek vagy feladatlapok. A verseny zsűrije úgy döntött, hogy a legjobb négy munkát benyújtó hallgató kerülhet a döntőbe.

A verseny döntőjére 2018. január 23-án került sor a Kölcsey Ferenc Református Gyakorló Általános Iskolában. Mind a négy versenyző esetében a 4. évfolyamon a tájékozódás témakör részeként az Északi-középhegység résztémát jelölte ki a zsűri az óra anyagaként. A versenyzők január 22-én hospitáltak, ismerkedtek az osztályokkal, délután pedig felkészültek a másnapi versenytanításra.

A verseny győztese Jenei Tímea, a második helyezett pedig Vig-Kiss Ilona lett, míg megosztott harmadik helyezést ért el Debreceni Dorina és Katona István. A DRHE Tanulmányi és Vizsgaszabályzata alapján a tanítási verseny első három helyezettje a tanszékvezető javaslata alapján mentesült a zárótanítási kötelezettség alól.

A zsűri tagjai Csontos Zoltánné igazgatóhelyettes, valamint Bartha Jánosné és Erdődiné Sándor Katalin voltak a gyakorlóiskola részéről, továbbá dr. Süli-Zakar Istvánné és dr. Kmeckzó Szilárd tanszékvezető a Természettudományi Tanszék részéről.

Ezúton is köszönjük a Kölcsey Ferenc Református Gyakorló Általános Iskola pedagógusainak a verseny szervezésében, lebonyolításában és a zsűri munkájában nyújtott segítségét!

Dr. Kmeckzó Szilárd

ÍDEGEN NYELVI KIEJTÉSI VERSENÝ

Az Idegen Nyelvi Tanszék 2018. március 20-án megrendezte a 2. *Idegen nyelvi kiejtési versenyt*, melynek az angol és a német szekciójában összesen 19 hallgató vett részt. A versenyzők a versenybizottságok által előre megadott szövegekből készültek fel, amelyeket a tanszék oktatóiból álló zsűri és az összes résztvevő előtt felolvastak.

Az angol szekció zsűrijét dr. Csillag Andrea intézetvezető és tanszékvezető főiskolai docens, a szekció elnöke, továbbá dr. Ittész Gábor egyetemi docens, Kőszeghy Attila főiskolai tanársegéd és Szirmai Erika nyelvtanár alkották.

A német szekció zsűrijében a szekcióelnöki teendőket ellátó dr. Eged Alice oktatási rektorhelyettes, főiskolai docens mellett dr. habil. Gaál-Szabó Péter főiskolai tanár vett részt.

Eredmények:

Angol szekció:

1. helyezett: Nemes Fürtike (3. évf.)
2. helyezett: Kiss Annamária (2. évf.)
3. helyezett: Csernik Krisztina (2. évf.)
4. helyezett: Dulavics Dóra (1. évf.) és Szabados Roland (2. évf.).

Német szekció:

1. helyezett: Kiss Annamária (2. évf.)
2. helyezett: Béres Noémi (1. évf.)
3. helyezett: Mátyás Dorina (3. évf.) és Nyisztor Anna (3. évf.).

A verseny győztesei értékes könyvjutalomban részesültek.

Dr. Csillag Andrea

MESE- ÉS VERSMONDÓ VERSENYEK

A Magyar Nyelvi és Irodalmi Tanszék egyaránt szervez tantárgy-pedagógiai, gyakorlati és előadói versenyeket. Utóbbiak közül egy-egy őszi és tavaszi sereg-szemlének adott helyet az Arany János terem. Korábbi hagyományunk szerint a szeptember 30-i magyar népmese napjához – Benedek Elek születésnapjához – kapcsolódik a mesemondó, az április 11-i magyar költészet napjához – József Attila születésnapjához – pedig az intézményi versmondó versenyünk.

Az elmúlt tanévben 2017. október 3-án rendeztük meg a mesemondó versenyt, melyen 12 hallgató vett részt. A feladat egy szabadon választott magyar népmese előadása volt. Első helyezést ért el Gombos Ádám (2. évf.), a második helyen Volosinovszki Marianna (3. évf.), a harmadikon pedig Irimiás Erika (1. évf.) végzett. A helyezettek közül ketten vettek részt 2018. március 23-án az ELTE Tanító és Óvóképző Kara által rendezett *Népek Meséi X. – Országos Egyetemi és Főiskolai Mesemondó Versenyen*, ahol Gombos Ádám a *Hogyan telt a gyermekkorom* című magyar népmese előadásával elnyerte a szakmai zsűri második, valamint a diákzsűri fődíját. A felkészítő tanára Tóth Ferenc volt. Irimiás Erika, aki *A béka, a kolbász és az egér* című magyar népmesét adta elő, teljesítményéért a zsűritől emléklapot kapott.

A magyar költészet napjához kapcsolódva 2018. április 10-én nagyszámú, 22 fős hallgatói részvétellel rendeztük meg az intézményi versmondó versenyt, melyen a tanító szakos hallgatók mellett a hitéleti képzéseinken részt vevők is képviseltették magukat. A kiírásban egy szabadon választott magyar költemény előadása szerepelt. Első helyezést ért el Kardos Levente (3. évf.), második lett Dulavics Dóra (1. évf.), a harmadik helyen pedig Csurpek Erika (1. évf.) végzett. A dobogós he-

lyezést elért hallgatók – a DRHE Közművelődési és Sportbizottsága támogatásának köszönhetően – 7000 Ft, 5000 Ft, illetve 3000 Ft pénzjutalmat és oklevelet kaptak. További 5 hallgató könyvjutalomban és dicséretben részesült.

Dr. Vitéz Ferenc

TANULD ÉS TANÍTSD A JOBBAT!

– Országos tanítási verseny, környezetismeret kategória –

Az idén tavasszal is megrendezte a Gál Ferenc Főiskola Pedagógiai Kar a *Tanuld és tanítsd a jobbat!* címmel meghirdetett országos tanítási versenyt, melynek környezetismeret kategóriájában a háziversenyünk első és második helyezettje, Jenei Tímea és Vigh-Kiss Ilona 4. évfolyamos tanító szakos hallgatóknak köszönhetően mi is érdekeltek voltunk.

Az első – válogató – fordulót követő országos döntőre 2018. március 22–23. között Szarvason, a Gál Ferenc Főiskola Szarvasi Gyakorló Általános Iskola és Gyakorlóóvodában került sor. A következő eredmények születtek: Jenei Tímea első helyezést, míg Vig-Kiss Ilona negyedik helyezést ért el.

Gratulálunk a versenyzőknek és a felkészítő tanárunknak, Kursinszky Violának, a Kölcsény Ferenc Református Gyakorló Általános Iskola pedagógusának, aki elkísérte a versenyre a hallgatókat, így ők az iránymutatásai, tanácsai alapján készülhettek fel a másnapi versenytanításra.

Dr. Kmeczkó Szilárd

ANYANYELVI TANÍTÁSI VERSENY

– Intézményi és országos verseny –

2018. január 24-én rendezte meg a Magyar Nyelvi és Irodalmi Tanszék az intézményi anyanyelvi tanítási verseny 2. fordulóját, melybe 5 olyan hallgatónak sikerült bejutnia, akiket az írásbeli óraterv alapján alkalmasnak talált a zsűri arra, hogy a gyakorlóiskola 2. osztályaiban taníthassanak. Az éles forduló 3 fős zsűrijének két külsős tagja 20-30 évvel ezelőtt a mi intézményünkben végzett, és ma már elismert szakemberek: Fekete Adrienn a Hatvani István Általános Iskola, míg Kukk Ibolya a volt Arany János Általános Iskola pedagógusa.

A XXIII. Országos Anyanyelvi Tanítási Versenynek intézményünk 2018. április 23–25. között adott otthont. A verseny témája és feladata a mesefeldolgozás volt. A zsűri tagjai között köszönthettük Gasparicsné dr. Kovács Erzsébet főiskolai tanárt a váci Apór Vilmos Katolikus Főiskoláról, dr. Kanizsai Mária főiskolai tanárt, intézetigazgatót a bajai Eötvös József Főiskola Pedagógusképző Intézetéből, vala-

mint dr. Koós Ildikó főiskolai docenst Szombathelyről, az ELTE Savaria Egyetemi Központ Pedagógiai és Pszichológiai Karáról.

Az országos versenyen összesen 9 intézmény hallgatója vett részt. A házigazda Debreceni Református Hittudományi Egyetem mellett a Babeş–Bolyai Tudományegyetem Pedagógia és Alkalmazott Didaktika Intézet (Kolozsvár), az ELTE Tanító- és Óvóképző Kar (Budapest), az Eszterházy Károly Egyetem Jászberényi Campus, a Károli Gáspár Református Egyetem Tanítóképző Főiskolai Kar (Budapest), a Nyíregyházi Egyetem, a Pázmány Péter Katolikus Egyetem Bölcsész- és Társadalomtudományi Kar Vitéz János Tanárképző Központ (Esztergom), a Pécsi Tudományegyetem Kultúratudományi, Pedagógusképző és Vidékfejlesztési Kar PTE Illyés Gyula Gyakorlóiskola, Alapfokú Művészeti Iskola és Gyakorlóóvoda (Szekszárd), valamint a Széchenyi István Egyetem Apáczai Csere János Kar (Győr) delegált hallgatót a versenyre.

Egyetemünket a házi tanítási versenyt megnyerő Volosinovszki Marianna 3. évfolyamos hallgató képviselte, aki az országos megmérettetésen is első helyezést ért el.

Dr. Csákerényi-Nagy Miklósné

HELYESÍRÁSI VERSENY

2018. április 17-én rendeztük meg 28 fő részvételével a szokásos évi helyesírási versenyt, ami a Nagy J. Béla Kárpát-medencei helyesírási verseny házi fordulójának a szerepét tölti be, s a korábbi évek gyakorlatához hasonlóan tollbamondásból és helyesírási tesztből állt. A feladatok típusa és nehézségi foka a Kárpát-medencei versenyhez igazodott.

A végeredmény a következőképpen alakult: az első helyezett Smidróczki Nikoletta (3. évf.), a második helyezett Földvári Csilla Zsuzsanna (2. évf.), a harmadik helyezett pedig Pallás Brigitta (1. évf.) lett. Mindhárman tanító szakos hallgatók.

A 2018 őszén megrendezendő országos fordulón Smidróczki Nikoletta képviseli intézményünket. A helyezést elért hallgatók a DRHE Közművelődési és Sportbizottságának támogatásával ösztöndíj-kiegészítésben is részesültek: az első helyezett 7000 Ft, a második helyezett 5000 Ft, a harmadik helyezett 3000 Ft jutalmat kapott.

Dr. Kenyhercz Róbert

HALLGATÓI PROJEKTKIÁLLÍTÁS ÉS -VERSENY

A Pedagógia és Pszichológia Tanszék munkatársai nagy hangsúlyt fektetnek a kooperatív technikák és a projektmunka minél szélesebb körű alkalmazására a tanító szakos szemináriumok, tréningek során, törekedve a módszertani újítások megismerésére és alkalmazására, ezzel párhuzamosan pedig követendő mintát nyújtva a hallgatóknak a módszertani tájékozottságuk szélesítéséhez.

A projektek esetében a minél sokoldalúbb megközelítés a cél: az adott témát és annak vonatkozásait lehetőleg minden oldalról, minden kapcsolódási pontot figyelembe véve kell feldolgozni. Ez a multidiszciplináris megközelítés fejleszti a kreatív problémamegoldást, a gondolkodás flexibilitását. Tudni kell a nagy mennyiségű ismeretanyagot hatékonyan kezelni, a forrásokat hasznosítani. A közösen végzett munka a résztvevők személyiségét is fejleszti. Segít az emberi kapcsolatok létrehozásához, ápolásához szükséges képességek, készségek kialakításában, fejlesztésében is.

A projekt kézzelfogható végcélja prezentációk és nagyméretű tablók elkészítése volt, melyeket a hallgatók a szemináriumon bemutatnak, a tablókból pedig évről évre kiállítást rendezünk.

A 2017/18. tanév tavaszi félévében az immár szokásos módon kiállított tablók között versenyt hirdettünk a tanító szak 2–3. nappali tagozatos évfolyamai számára Pedagógia 3., valamint Alkalmazott- és médiapedagógia tárgyakból. A tablók készítésekor a következő tematikus egységekhez kapcsolódhattak a hallgatók: oktatási módszerek, pedagógiai értékelés, az oktatás infrastruktúrája, szervezeti formák és szervezési módok, egészséges életmód, a mentálhigiéné alapkérdései, a gyermekvédelem és az egész napos iskola feladatai. A projektcsoportok felkészítői dr. Molnár-Tamus Viktória és Szele Barna oktatók voltak.

Pinczésné dr. Palásthy Ildikó tanszékvezető főiskolai tanár 2018. május 8-án nyitotta meg a kiállítást, ami több mint két héten át volt megtekinthető. Ez idő alatt a látogatóknak lehetőségük volt szavazatukkal eldönteni, hogy melyek a legsikerültebb tablók. A legtöbb voksot a Cosma Szilvia, Horváth Éva, Laczkó Fruzsina, Nagy Tamara és Simon Tünde összetételű harmadéves kiscsoport munkája kapta.

Dr. Molnár-Tamus Viktória

NYÁRI TISZAI VÍZITÁBOR

A Természettudományi Tanszék által szervezett nyári vízitábor helyszíne hagyományosan a Tisza hullámterének holtági térsége Tiszalökön. Az idén 2018. június 25–27. között megvalósult táborozás nagyszerű lehetőséget biztosított a folyó élő és élettelen természeti értékeink megismerésére, tanulmányozására, miközben a túravezetés örömeit is megtapasztalták a hallgatók a napi 8-10 kilométeres csillagtúrákon.

A tanszékünk gondozásában lévő természetismereti tárgyak mindegyikéhez közvetve vagy közvetlenül kapcsolódik a Tisza vízi és vízparti élővilágának bemutatása. A Tiszalök, Tiszatardos és Tiszaladány folyószakaszon tapasztalható biológiai variabilitás bőségesen nyújt tanulmányozási lehetőséget, így a túrakenutazás során betekintheünk a Kárpát-medence élővilágának egyik tipikus önszabályozó vízparti ökoszisztémájába.

A fenntarthatósági kérdések, a megújuló energia hasznosításának lehetőségei is az ismeretátadás témáját képezik, ugyanis az egyik utunk a Tiszalöki Vízerőműhöz vezet. A hajózsilipnél kikötve megtekintjük az internáló tábor munkaszolgálatosai által az 50-es években épített erőmű mindhárom hatalmas vízi műtárgyát, s fejet hajtunk az áldozatok emléke előtt.

A rendszeres nyári vízitábor alkalmat biztosít a részt vevő hallgatók általános ökológiai, populációbiológiai és biológia-tantárgypedagógiai szakmai kompetenciáinak a fejlesztésére, valamint a pozitív környezeti gondolkodás és a keresztyéni teremtésvédő szemlélet interiorizációjára.

Örömmel konstatáljuk, hogy évről évre nő az érdeklődés a hallgatóink körében a nyári vízi természetjárás iránt, s így az egyetemünk eseménynaptárában a folyamatosságot képviselő programelemként jelenik meg a tavaszi félévet lezáró vizsgaidőszak végéhez igazított nyári vízitábor.

Dr. Gyimóthy Gergely

PÁLYÁZATOK

HAZAI TUDOMÁNYOS DIÁKKÖRI MŰHELYEK TÁMOGATÁSA

– NTP-HHTDK-17 –

Egyetemünk Szenátusának Tudományos Diákköri Tanácsa *Kutatásmódszertani kurzus és intézményi TDK-konferencia a DRHE-n* (NTP-HHTDK-17-0061) címmel nyújtott be pályázatot az Emberi Erőforrás Támogatáskezelő által kiírt pályázatra, melyen keresztül hazai tudományos diákköri műhelyek nyerhetnek anyagi támogatást tehetséggondozó programjuk megvalósításához. A benyújtott pályázat 900.000 Ft-os vissza nem térítendő minisztériumi támogatást nyert a 2017/2018-as tanévre.

Az első programtevékenységek nyáron zajlottak, amikor is szakmai-tudományos konferenciákon vehettek részt hallgatóink. A Doktorok Kollégiuma évek óta támogatja tehetséges hallgatók bekapcsolódását, így a 2017. július 9–12. között Debrecenben zajló rendezvényen is két hallgatónk – Dicső Melinda és Csorvássy Zsófia Fruzsina – vehetett részt. A Szegedi Nemzetközi Biblikus Konferencia 2017. augusztus 28–30. között tartott tudományos ülésére Dajka Zsanett jutott el.

Az őszi szemeszterben új kísérletként három blokkban tartottunk kutatómódszertani kurzust *Kutatnék, de hogyan?* címmel. Az első alkalmon 2017. október 20-án dr. Kovács Krisztián adott elő *Az érdeklődéstől a szakirodalom feldolgozásáig* címmel, ehhez kapcsolódott dr. Oláh Róbert és dr. Lupkovicsné dr. Major Edit ismertetője a tudományos könyvtárhasználat témakörében. A második blokk – 2017. november 17-én – dr. Kókai Nagy Viktor vezetésével hermeneutikai kérdésekkel foglalkozott, majd a 2017. december 1-jén sorra kerülő harmadik blokkban Tóth Tibor és dr. Hodossy-Takács Előd a TDK-munka távlati perspektívájáról tartott előadást, illetve tájékoztatót.

A tavaszi szemeszterben valósult meg pályázati programunk fő tevékenysége, a 2018. április 24-én tartott *Tehetségnap*. Ennek délelőttjén TDK-konferenciát tartottunk 16 hallgatói prezentációval, a közös ebéd után pedig dr. Kádár Annamária pedagógiai előadására került sor.

A Patmosz Újszövetségi Kutatóintézet tehetséggondozó tevékenységének kiemelt alkalmá *Az ókori keresztyén világ* című konferenciasorozat, melynek ötödik rendezvénye jöhetett létre a mostani pályázat keretén belül. Az *Eszkatológiai antropológia* címmel és témakörben meghirdetett konferencián – 2018. május 3-án – 15 előadás hangzott el oktatók, doktoranduszok és graduális hallgatók tolmácsolásában. A tavalyi Patmosz-konferencia anyagát tartalmazó tanulmánykötet dr. Peres Imre és dr. Németh Áron szerkesztésében szintén a pályázat keretében jelenhetett meg a tanév végén.

A támogatás lehetővé tette, hogy a TDK-műhely helyiségébe egy vágógépet, tonereket és irodaszereket vásároljunk, valamint könyvbeszerzés is történt a tanév során.

Dr. Németh Áron

VI. ADATTÁR

2017 SZEPTEMBERÉBEN BEIRATKOZOTT ÚJ HALLGATÓK

Szervezett doktorképzés (Doktori Iskola) – nappali tagozat

Damásdi Dénes	Magyar Noémi
Keresztyén Károly	Porkoláb András

Szervezett doktorképzés (Doktori Iskola) – levelező tagozat

Dr. Kállai Imre	Seres Annamária
Kiss Dávid	Simon Attila

Teológia szak lelkész szakirány osztatlan mesterképzés (MA) – nappali tagozat

Bulyáki Ádám	Orosz Evelin Katalin
Csuha Eszter	Pálfi Gergő
Debreczeni Ákos József	Petkes Piroska Judit
Fazakas Bettina Dóra	Szalay Kont András
Major Henrietta	Ujlaky Máté
Nagy Bettina Tünde	Varga István Dávid
Novák Miklós	

Vallás- és nevelőtanár osztatlan mesterképzés (MA) – nappali tagozat

Balogh Timea	Klément-Balla Zsófia
Keresztesi Ildikó	Petrusinec Barbara

Vallás- és nevelőtanár rövid ciklusú mesterképzés (MA) – levelező tagozat

Bakkné Kecskés Ágnes Mária	Nagné Máté Erika
Dezső Attila	Németh Nikoletta
Ecsedi Anna	Peleskey Miklós Péter
Fucsovicsné Sütő Dóra	Plaszko Zoltán
Kanyó László	Repelik Zsuzsanna Eszter
Kilin-Szikszai Andrea	Simon Döme András
Komor Csaba Norbert	Szabóné Nagy Andrea
Machlinecz Erika	Szákné Bajnai Zsuzsanna Márta
Mucsi András	Szántóné Nagy Márta Szilvia

Református kántor alapszak (BA) – nappali tagozat

Dienesné Turiczki Daniella	Kőszegi Ádám
----------------------------	--------------

Katekéta-lelkipásztori munkatárs alapszak (BA) – nappali tagozat

Kocsis Zoltán

Katekéta–lelkipásztori munkatárs alapszak (BA) – levelező tagozat

Damacsekné Somogyi Katalin	Szabó Irén
Guti László	Veres Tamás
Méhész Nikolett	

Tanító alapszak (BA) – nappali tagozat

Andrejkovics Anita Alexandra	Kopasz Ákos
Antal Kitty	Kovács Fanni
Balogh Alexandra	Kovács Kamilla
Balogh Nóra	Kovács Kíra Vilma
Bársony Bettina	Lukács Mónika
Benkő Dóra	Mátyus Magdolna
Bere Zsigmond Zoltán	Milei Noémi
Berecz Debóra	Mohácsi Ágnes
Beregi Boglárka	Nagy Barbara
Béres Noémi	Nagy Tímea Margit
Biró Petra	Németh Emese
Bodnár Bettina Mónika	Osváth Dóra
Csurpek Erika	Pallás Brigitta Ágnes
Dulavics Dóra	Pántya Nikolett
Éles Diána	Papp Szilvia
Emri Bernadett	Pénzes Evelin
Farkas Eszter	Peterman Zsaklin Julianna
Fegyver Olívia	Puskás Réka
Fekete Teodóra Mária	Rézműves Kinga
Fülöp Enikő	Rézműves Márk
Gál Hanna Krisztina	Sass Barbara
Gál Nikolett	Smidróczki Anikó
Gali Renáta	Szabó Bálint György
Galla Regina	Szabó Nikolett
Gere Kata	Szijártó Alex Tibor
Gergely Áron	Takács Hedvig
Győrffy Péter Pál	Takács Tibor
Hajnóczy Kamilla	Ur Krisztina
Irimiás Erika	Varga Tamás
Juhász Patrik Zoltán	Verőcze Viktória
Komóczy Gréta	Zoltai Alexandra

Tanító alapszak (BA) – esti tagozat

Bak Róbert	Fónai Anikó
Erdei-Nagy Anna	Györfi-Daróczy Krisztina
Fekete Zsuzsanna	

Hegymegi Éva Fanni
 Kátai Anna
 Kiss Alexandra
 Kósáné Illés Éva
 Kőpataki Krisztina
 Molnár Eleonóra
 Nagy Zsófia
 Olasz Gábor

Selmeczi-Gellér Adrienne Katalin
 Simai Ildikó Éva
 Simon Bálint
 Varga Eszter Mária
 Varga Lilla Enikő
 Veres Attila
 Zolcsák Szilvia

Angol kiegészítő műveltségterületi képzés tanítóknak – esti tagozat

Fülöp Polixénia Éva
 Dr. Horváthné Polyák Dóra Klára
 Mónus Béla Csabáné
 Nagy Mariann
 Perecsényi Orsolya

Piskóti Kinga
 Rakovitsné Oláh Teréz
 Sáreczki Judit
 Somogyiné Szlota Barbara
 Szabolcsi-Nagy Szilvia

Fejlesztőpedagógus szakirányú továbbképzési szak – esti tagozat

Csókáné Török Csilla Ilona
 Fodorné Dancs Anita
 Gulyás Marianna
 Jenei Enikő Judit
 Juhász Annamária
 Makrai Józsefné

Nagy Edit Andrea
 Pálosi Judit
 Perge Zsoltné
 Rimóczi Orsolya
 Szöllősi Krisztina
 Zsula Magdolna

Drámapedagógia területen pedagógus szakvizsgára felkészítő szakirányú továbbképzési szak – esti tagozat

Bajkáné Balogh Marianna
 Bujdosóné Faragó Róza Irma
 Csáki Éva
 Farkasné Szőke Katalin
 Felhősi Márta
 Hodossiné Sugár Éva
 Lengyelne Czimmerman Mónika

Litinec Csilla
 Ludmann Szilvia
 Major Krisztina
 Nagy Irén Éva
 Nánássyné Tóth Veronika
 Sütőné Seres Adrienn
 Szöllősiné Nemes Ágnes

Család- és gyermekvédelem szakos pedagógus szakirányú továbbképzési szak – esti tagozat

Bálega Nikolett
 Csontosné Bodnár Mária Irén
 Engszler-Botos Katalin
 Fehér Péter
 Gálné Szabó Györgyi Diána

Kovács László
 Minyóczki Ilona
 Molnár Evelin
 Ulviczky László

Pedagógus szakvizsgára felkészítő szakirányú továbbképzési szak – esti tagozat

Baracsi-Szilágyi Mária

Ember Gabriella

Gáborné Jászai Emese Anna

Husztai Bernadett

Kerékgyártóné Papp Edit Zsófia

Kiss Erika Kornélia

Kissné Szántó Ilona

Liptai Krisztina

Máté Beáta

Molnár Dóra Eszter

Németh Erika

Parlaginé Tolnai Hajnalka

Szilágyi-Pap Tímea Gyöngyi

Tóthné Szántó Gabriella

Vass Gabriella

Vighné Nagy Erika

A 2018-BAN SIKERES ZÁRÓVIZSGÁT TETT HALLGATÓK

Teológia szak lelkész szakirány osztatlan mesterképzés (MA) – nappali tagozat

Béres Márton	Könczei Katinka-Irén
Buriánné Fehér Nikolett	Kupás Ildikó
Csupor Gréta	Loskoti Réka
Dajka Zsanett	Lukács Levente
Didi Xénia	Molnár Norbert
Gulácsy Laura	Muza Blanka
Gyatyel Péter	Orosz Zsolt
Hadházi Ágnes	Prém Alexandra
Hidi László	Püski Gábor
Hollósi István	Rézműves Zita
Jánk Alexandra	Szabó-Pap Szidónia
Koi Ágnes	Szász Anna Boglárka
Kovács Imre	

Hittanár–nevelőtanár osztatlan mesterszak (MA) – nappali tagozat

Seres Péter	Sztárosztenkó Gabriella
-------------	-------------------------

Hittanár–nevelőtanár rövid ciklusú mesterszak (MA) – levelező tagozat

Fucsovcsné Sütő Dóra	Repelik Zsuzsanna Eszter
Kilin-Szikszai Andrea	Simon Döme András
Komor Csaba Norbert	Szabóné Nagy Andrea
Peleskey Miklós Péter	

Hittanár–nevelő mesterszak (MA) – levelező tagozat

Csatári Bíborka	Kepicsné Soltész Anita
Csodóné Klómer Edina	Kithné Mohácsi Beatrix
Endrészik Zsolt	Dr. Szabóné Kurucz Tímea

Református kántor alapszak (BA) – nappali tagozat

Dienesné Turiczki Daniella	Szabados Boglárka
Kőszegi Ádám	

Katekéta–lelképásztori munkatárs alapszak (BA) – nappali tagozat

Fancsik Annamária	Szabó Angéla Magdolna
Molnár Dorina	

Katekéta–lelkipásztori munkatárs alapszak (BA) – levelező tagozat

Balázs Anita	Szakácsné Huszti Marianna
Faragó Beáta	Tarcsai Katalin
Kádár-Fekete Andrea	

Hit- és erkölcstanoktatói szakirányú továbbképzés – levelező tagozat

Bereczki Sándorné	Kiss Ármin
Dr. Füzessey Anita	Rábai-Biró Marianna
Füzessey Tamás	Rösnerné Telepoczki Márta

Tanító alapszak (BA) – nappali tagozat

Barát Viktória	Páll Regina
Barta Anna	Péntek Fanni
Bollman-Gyarmati Zsuzsanna	Petőné Kiss Judit
Csáki Fruzsina	Pintérné Lakatos Klára
Farkas Éva	Pittlik Fanni Flóra
Gólya Gerda	Pogácsás Katalin
Győrfi Ingrid	Sass Petra
Hajdú Anna	Schuller Vivien Erika
Hamecz Enikő	Simon Dóra
Hegyes Gréta Emese	Szabó Dorina
Jócsák Anett	Szilágyi Dóra
Kiss Edina	Szima Beáta
Kovács Roxána	Tóth Mercédesz
Majoros Rebeka	Tóth Vivien
Marján Ágnes	Török Melinda
Molnár Helga	Tőzsér Virág
Nagy Debóra	Varga Laura
Nagy Renáta	Vig-Kiss Ilona
Nyiri Krisztina	Vilmányiné Nyitrai Anita Nóra
Obbágy Gabriella	Virág Petra Boglárka
Oszlánczi Michelle Petra	Zilahi Noémi Anna
Ötvös Kitti	Zsemján Fanni

Tanító alapszak (BA) – esti tagozat

Bihari Vivien	Petró Józsefné
Bisits Dóra	Pusztai Viktória Julianna
Hartman Panna	Ugrai Brigitta
Huszká Annamária	Varga Judit
Kaszás Ildikó	Vasné Uszó Ildikó
Kissné Tardi Gyöngyi	

Szociális és ifjúsági munka ifjúságsegítő szakirány felsőoktatási szakképzés – nappali tagozat

Danó Gyula
Jakab Klaudia
Kóti Zsanett

Monoki Gyöngyi
Sebestyén Vivien

Család- és gyermekvédelem szakos pedagógus szakirányú továbbképzési szak – esti tagozat

Bálega Nikolett
Csontosné Bodnár Mária Irén
Engszler-Botos Katalin
Fehér Péter
Gálné Szabó Györgyi Diána

Kovács László
Minyóczki Ilona
Molnár Evelin
Ulviczky László

Fejlesztőpedagógus szakirányú továbbképzési szak – esti tagozat

Boczné Orosz Nóra Gabriella
Bodor Beáta
Bokor Erzsébet
Bokor Judit
Buglyóné Fige Szilvia
Csabai Krisztina
Csókáné Török Csilla Ilona
Egri Zsuzsanna
Erdélyi Enikő

Klicsu Enikő
Marosi-Drahos Ágnes
Nagy Edit Andrea
Ó. Nagyné Kecskeméti Orsolya
Pető Istvánné Szerdahelyi Mária
Szabadosné Kövér Livia
Szabóné Csellár Hajnalka
Tóthné Sikli Anikó
Tóthné Varga Katalin

Pedagógus szakvizsga szakirányú továbbképzési szak – esti tagozat

Császi Anikó
Dudás Gyöngyike
Ember Gabriella
Gáborné Jászai Emese Anna
Horváth Beatrix
Husztai Bernadett
Kérékgyártóné Papp Edit Zsófia
Kiss Erika Kornélia
Kissné Szántó Ilona

Liptai Krisztina
Munkácsiné Mónus Mária
Nagy Béla Attila
Parlaginé Tolnai Hajnalka
Dr. Szabadosné Orbán Emőke
Szilágyi-Pap Tímea Gyöngyi
Tóthné Szántó Gabriella
Vass Gabriella
Vighné Nagy Erika

Angol kiegészítő műveltségterületi képzés – esti tagozat

Dr. Horváthné Polyák Dóra Klára
Mónus Béla Csabáné
Nagy Mariann
Perecsényi Orsolya
Piskóti Kinga

Rakovitsné Oláh Teréz
Sáreczki Judit
Somogyiné Szlota Barbara
Szabolcsi-Nagy Szilvia

A DOKTORI ISKOLÁBAN ABSZOLUTÓRIUMOT SZERZETT HALLGATÓK

Harsányi Béla

Tudományág: *egyház történet*

Kutatási téma: *A Kárpátaljai Református Egyházkerület szervezetének és törvényhozásának alakulása*

Témavezető: *Dr. Baráth Béla Levente*

Katonáné Varga Olga

Tudományág: *bibliai teológia*

Kutatási téma: *Pákozdy László Márton debreceni évei*

Témavezető: *Dr. Marjovszky Tibor, Dr. Hodossy-Takács Előd*

Kulcsár Árpád

Tudományág: *gyakorlati teológia*

Kutatási téma: *Ravasz László gyakorlati teológiai munkássága*

Témavezető: *Dr. Fekete Károly*

Ledán Muntean István

Tudományág: *bibliai teológia*

Kutatási téma: *A halál mint álom. Az újszövetségi álom-eszkatológia a görög sírfeliratok tükrében*

Témavezető: *Dr. Peres Imre*

Paczári András

Tudományág: *bibliai teológia*

Kutatási téma: *Szőlőtermelés, borkultúra és a bor mint szimbólum az ókori Közel-Keleten és Izráelben*

Témavezető: *Dr. Kustár Zoltán*

Petrócziné Petrov Anita

Tudományág: *rendszeres teológia*

Kutatási téma: *Eröss Lajos munkássága*

Témavezető: *Dr. Kovács Ábrahám*

Szilágyi-Papp Éva Adrienn

Tudományág: *Rendszeres teológia*

Kutatási téma: *Istenkép, gondviselés hit és moralitás a kollektív szenvedések összefüggésében*

Témavezető: *Dr. Fazakas Sándor*

SIKERES DOKTORI ELJÁRÁSOK

A 2017/2018-as tanévben doktoráltak

Retkes Attila

Doktori dolgozat címe: *Unitáriusok Budapesten. Egy erdélyi történelmi egyház a főváros vallási életében (1869–1949)*

Témavezető: Dr. Molnár János

Székely József

Doktori dolgozat címe: *Az igehirdetés helye az erdélyi magyar református lelkipásztori hivatáskép alakulásában. Igehirdetői önképünk és öntudatunk változása az 1990–2014 közötti időszakban*

Témavezető: Dr. Fekete Károly

HALLGATÓI JUTALMAK

2017/2018. tanév

Intézményünk Szenátusa és fenntartója a tanév során végzett kiemelkedő teljesítményéért az alábbi jutalmakat és díjakat ítélte oda:

A DRHE Szenátusa a 2017/2018. tanévben nyújtott kiváló tanulmányi teljesítményéért és példaadó szorgalmáért a DRHE Kiváló Hallgatója díjban és 25.000 forint pénzjutalomban részesítette az alábbi hallgatókat:

Dicső Melinda, IV. évfolyamos teológia–lelkész szakos hallgató,

Simon Mátyás, V. évfolyamos teológia–lelkész szakos hallgató,

Mátravölgyi Gerda, III. évfolyamos tanító szakos hallgató.

Volosinovszki Marianna, III. évfolyamos tanító szakos hallgató,

A Szenátus a biblikus tudományok terén nyújtott kiemelkedő teljesítményéért ebben a tanévben a magyar történeti bibliafordítás hasonmás kiadásából álló *Biblia-díjat*

Nagy Viktor, V. évfolyamos teológia–lelkész szakos hallgatónak ítélte oda.

A fenntartó Tiszántúli Református Egyházkerület elnöksége szakdolgozatáért, valamint a záróvizsgán nyújtott kiváló teljesítményéért dicséretben és 20.000 forint pénzjutalomban részesítette

Prém Alexandra, V. évfolyamos teológia–lelkész szakos hallgatót.

Dr. Tankó Béla professzor családja minden évben pályadíjat ajánl föl egyetemünk azon hallgatóinak, akik egy pályamunka elkészítésével dr. Tankó Béla hajdani filozófus, egyetemi oktató szellemi örökségének őrzéséhez, munkásságának tudományos feldolgozásához hozzájárulnak, illetve a határon túli, elsősorban a kárpátaljai magyar települések hagyományainak, nemzeti értékeinek megőrzését szolgálják. A zsűri ebben az évben a család által adományozott 50.000 forintos pályadíjat *Klenódiумok, úrasztali terítők a gyülekezetekben* című dolgozatáért

Nagyné Csomós Mária, V. évfolyamos teológia–lelkész szakos hallgatónak ítélte oda.

A fenti díjak és jutalmak átadására az évváró egyetemi közgyűlés keretében került sor.

A tanév során kiosztott további alapítványi jutalmak, támogatások:

A Magyar Nyelvi és Irodalmi Tanszék oktatóinak javaslata alapján a Csoknyai Gyula Alapítvány Kuratóriuma a magyar nyelv ápolása és értékeinek megőrzése terén elért kimagasló eredményeiért 20.000 forint pénzösszegű jutalmat ítelt oda

Gombos Ádám, II. évfolyamos tanító szakos hallgatónak.

A Pető József Alapítvány ebben a tanévben az informatika és matematika tárgyak területén elért kimagasló teljesítményéért fejenként 25.000 forinttal jutalmazta meg

*Smidróczki Anikó, I. évfolyamos tanító szakos és
Ősz Máté, V. évfolyamos teológia–lelkész szakos hallgatót.*

A Szege Piroska Emlékalapítvány Kuratóriuma a szociálisan rászoruló, kiemelkedő tanulmányi eredményt elért magyar állampolgárságú teológia–lelkész szakos hallgatók közül 25.000 forint egyszeri ösztöndíjban részesítette

*Simon Mátyás V. évfolyamos,
Simon Zita V. évfolyamos, valamint
Ésik Ádám IV. évfolyamos hallgatókat.*